

U S T A W A

z dnia 2020 r.

o otwartych danych i ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego¹⁾²⁾

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. Ustawa określa zasady otwartości danych, zasady i tryb udostępniania i przekazywania informacji sektora publicznego w celu ponownego wykorzystywania oraz podmioty, które udostępniają lub przekazują te informacje.

Art. 2. Użyte w ustawie określenia oznaczają:

- 1) anonimizacja – proces zmiany informacji sektora publicznego w informacje anonimowe, które nie odnoszą się do zidentyfikowanej lub możliwej do zidentyfikowania osoby fizycznej, lub dane osobowe zanonimizowane w taki sposób, że identyfikacja osoby, której dane dotyczą, nie jest lub już nie jest możliwa;
- 2) dane badawcze – informacje sektora publicznego utrwalone w postaci elektronicznej, inne niż publikacje naukowe, które zostały wytworzone lub zgromadzone w ramach działalności naukowej w rozumieniu art. 4 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2020 r. poz. 85, 374, 695, 875 i 1086) i są wykorzystywane jako dowody w procesie badawczym lub służą weryfikacji poprawności ustaleń i wyników badań;
- 3) dane dynamiczne – informacje sektora publicznego utrwalone w postaci elektronicznej podlegające częstym aktualizacjom lub aktualizacjom w czasie rzeczywistym,

¹⁾ Niniejsza ustawa dokonuje w zakresie swojej regulacji wdrożenia postanowień dyrektywy 2019/1024/UE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie otwartych danych i ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego (Dz. Urz. UE L 172 z 26.06.2019, str. 56).

²⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne, z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej, z dnia 21 listopada 1996 r. o muzeach, z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym, z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym, z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej, z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym, z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności, ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne, z dnia 24 listopada 2017 r. o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych, z dnia 6 marca 2018 r. o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy oraz uchyla się ustawę z dnia 25 lutego 2016 r. o ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego.

w szczególności ze względu na ich zmienność lub szybką dezaktualizację; za dane dynamiczne w szczególności uznaje się dane wygenerowane przez czujniki;

- 4) dane o wysokiej wartości – informacje sektora publicznego, których ponowne wykorzystywanie wiąże się z istotnymi korzyściami dla społeczeństwa, środowiska i gospodarki, w szczególności ze względu na ich przydatność do tworzenia produktów, usług i zastosowań opartych na wykorzystaniu tych danych;
- 5) dane prywatne – każdą treść lub jej część, niezależnie od sposobu utrwalenia, w szczególności w postaci papierowej, elektronicznej, dźwiękowej, wizualnej lub audiowizualnej, będącą w posiadaniu podmiotu innego niż podmiot zobowiązany i przez niego wytworzona, z wyjątkiem danych osobowych;
- 6) format otwarty – format pliku, który jest niezależny od systemu oraz jest udostępniany bez żadnych ograniczeń, które utrudniałyby ponowne wykorzystywanie;
- 7) format przeznaczony do odczytu maszynowego – format pliku ustrukturyzowany tak, aby programy komputerowe mogły łatwo zidentyfikować, rozpoznać i pozyskać określone dane i ich wewnętrzną strukturę bez utraty ich semantycznej interoperacyjności;
- 8) informacja sektora publicznego – każdą treść lub jej część, niezależnie od sposobu utrwalenia, w szczególności w postaci papierowej, elektronicznej, dźwiękowej, wizualnej lub audiowizualnej, będącą w posiadaniu podmiotu zobowiązanego;
- 9) interfejs programistyczny aplikacji – zbiór technicznych funkcji umożliwiających połączenie i wzajemną wymianę danych lub metadanych pomiędzy programami komputerowymi lub systemami teleinformatycznymi;
- 10) metadane – ustrukturyzowane informacje opisujące, tłumaczące, lokalizujące i ułatwiające odnalezienie, wykorzystanie lub zarządzanie informacjami, na które składają się w szczególności elementy, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 37 ust. 6;
- 11) otwarte dane – informacje sektora publicznego udostępniane lub przekazywane w postaci elektronicznej, kompletne, aktualne, niezastrzeżone, w wersji źródłowej, w otwartym formacie przeznaczonym do odczytu maszynowego, do bezpłatnego ponownego wykorzystywania na tych samych zasadach dla każdego użytkownika, bez konieczności potwierdzania tożsamości przez użytkownika, bezwarunkowo lub z zastrzeżeniem warunków, o których mowa w rozdziale 3;
- 12) ponowne wykorzystywanie – wykorzystywanie przez użytkowników informacji sektora publicznego w jakimkolwiek innym celu niż pierwotny publiczny cel, dla którego

informacja została wytworzona, przetworzona, pozyskana lub zgromadzona, z wyjątkiem wymiany informacji sektora publicznego pomiędzy podmiotami zobowiązanymi wyłącznie w celu realizacji zadań publicznych;

- 13) portal danych – prowadzony przez ministra właściwego do spraw informatyzacji, powszechnie dostępny system teleinformatyczny, służący do udostępniania informacji sektora publicznego oraz danych prywatnych w celu ponownego wykorzystywania, określony jako adres strony internetowej www.dane.gov.pl;
- 14) użytkownik – osobę fizyczną, osobę prawną lub jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, która ponownie wykorzystuje informacje sektora publicznego.

Art. 3. Podmiotami zobowiązanymi do udostępniania lub przekazywania informacji sektora publicznego w celu ponownego wykorzystywania, zwanymi dalej „podmiotami zobowiązanymi”, są:

- 1) jednostki sektora finansów publicznych w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869, z późn. zm.³⁾);
- 2) inne niż określone w pkt 1 państwowe jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej;
- 3) inne niż określone w pkt 1 osoby prawne, utworzone w szczególnym celu zaspokajania potrzeb o charakterze powszechnym, niemających charakteru przemysłowego ani handlowego, jeżeli podmioty te oraz podmioty, o których mowa w pkt 1 i 2, pojedynczo lub wspólnie, bezpośrednio albo pośrednio przez inny podmiot:
 - a) finansują je w ponad 50% lub
 - b) posiadają ponad połowę udziałów albo akcji, lub
 - c) sprawują nadzór nad organem zarządzającym, lub
 - d) mają prawo do powoływania ponad połowy składu organu nadzorczego lub zarządzającego;
- 4) związki podmiotów, o których mowa w pkt 1–3;
- 5) inne niż określone w pkt 1–4 podmioty, które:
 - a) wykonują jeden z rodzajów działalności sektorowej, o której mowa w art. 5 ust. 4 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2019 oraz z 2020 r. poz. 288, 1492 i 1517), lub

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2019 r. poz. 1622, 1649, 2020 i 2473 oraz z 2020 r. poz. 284, 374, 568, 695 i 1175.

- b) działają w charakterze podmiotów świadczących usługi publiczne zgodnie z art. 2 rozporządzenia (WE) nr 1370/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. dotyczącego usług publicznych w zakresie kolejowego i drogowego transportu pasażerskiego oraz uchylającego rozporządzenia Rady (EWG) nr 1191/69 i (EWG) nr 1107/70 (Dz. Urz. UE L 315 z 03.12.2007, str. 1, z późn. zm.⁴⁾), lub
- c) działają w charakterze przewoźników lotniczych wykonujących obowiązki użyteczności publicznej zgodnie z art. 16 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1008/2008 z dnia 24 września 2008 r. w sprawie wspólnych zasad wykonywania przewozów lotniczych na terenie Wspólnoty (Wersja przekształcona) (Dz. Urz. UE L 293 z 31.10.2008, str. 3, z późn. zm.⁵⁾), lub
- d) działają w charakterze armatorów Wspólnoty wykonujących zobowiązania z tytułu świadczenia usług publicznych zgodnie z art. 4 rozporządzenia Rady (EWG) nr 3577/92 z dnia 7 grudnia 1992 r. dotyczącego stosowania zasady swobody świadczenia usług w transporcie morskim w obrębie Państw Członkowskich (kabotaż morski) (Dz. Urz. WE L 364 z 12.12.1992, str. 7; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne rozdz. 6, t. 2, str. 10, z późn. zm.⁶⁾)

oraz na które podmioty, o których mowa w pkt 1–4, pojedynczo lub wspólnie, bezpośrednio lub pośrednio przez inny podmiot wywierają dominujący wpływ, w szczególności:

- posiadają ponad połowę udziałów albo akcji, lub
- posiadają ponad połowę głosów wynikających z udziałów albo akcji, lub
- mają prawo do powoływania ponad połowy składu organu nadzorczego lub zarządzającego.

⁴⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 240 z 16.09.2015, str. 65 oraz Dz. Urz. UE L 354 z 23.12.2016, str. 22.

⁵⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 212 z 22.08.2018, str. 1, Dz. Urz. UE L 11 z 14.01.2019, str. 1 oraz Dz. Urz. UE L 165 z 27.05.2020, str. 1.

⁶⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 112 z 24.04.2012, str. 21 oraz Dz. Urz. UE L 295 z 11.10.2014, str. 85.

Art. 4. 1. Przepisów ustawy nie stosuje się do informacji sektora publicznego będących w posiadaniu:

- 1) jednostek publicznej radiofonii i telewizji w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (Dz. U. z 2020 r. poz. 805) oraz Polskiej Agencji Prasowej S.A.;
- 2) państwowych instytucji kultury, samorządowych instytucji kultury oraz innych podmiotów prowadzących działalność kulturalną, o której mowa w art. 2 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2020 r. poz. 194), z wyjątkiem muzeów państwowych i muzeów samorządowych w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 21 listopada 1996 r. o muzeach (Dz. U. z 2020 r. poz. 902) oraz bibliotek publicznych w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach (Dz. U. z 2019 r. poz. 1479);
- 3) podmiotów, o których mowa w art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2020 r. poz. 85, 374, 695, 875 i 1086), z wyjątkiem:
 - a) bibliotek naukowych w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach,
 - b) Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej – Państwowego Instytut Badawczego,
 - c) Państwowego Instytutu Geologicznego – Państwowego Instytutu Badawczego,
 - d) muzeów państwowych oraz muzeów samorządowych prowadzących działalność naukową;
- 4) bibliotek naukowych w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach, których organizatorami nie są podmioty zobowiązane, o których mowa w art. 3 pkt 1-4;
- 5) podmiotów, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2020 r. poz. 910 i 1378) oraz podmiotów, o których mowa w art. 95 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniach w sprawach nieletnich (Dz. U. z 2018 r. poz. 969);
- 6) podmiotów, o których mowa art. 3 pkt 5 w zakresie w jakim informacje te:
 - a) wytworzone zostały poza zakresem zadań publicznych,
 - b) wytworzone zostały w ramach działalności uznanej zgodnie z art. 34 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/25/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej,

energetyki, transportu i usług pocztowych, uchylającej dyrektywę 2004/17/WE (Dz. Urz. UE L 94 z 28.03.2014, str. 243, z późn. zm.⁷⁾) za bezpośrednio podlegającą konkurencji.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do informacji publicznych podlegających udostępnieniu w Biuletynie Informacji Publicznej.

3. Przepisów ustawy nie stosuje się do informacji sektora publicznego, których udostępnianie lub przekazanie zostało uzależnione od wykazania przez użytkowników interesu prawnego lub faktycznego na podstawie odrębnych przepisów.

Art. 5. Każdemu przysługuje prawo do ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego:

- 1) udostępnionych na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej podmiotu zobowiązanego lub na portalu danych lub w innym systemie teleinformatycznym podmiotu zobowiązanego;
- 2) przekazanych na wniosek o ponowne wykorzystywanie.

Art. 6. 1. Prawo do ponownego wykorzystywania podlega ograniczeniu w zakresie i na zasadach określonych w przepisach o ochronie informacji niejawnych oraz o ochronie innych tajemnic ustawowo chronionych.

2. Prawo do ponownego wykorzystywania podlega ograniczeniu ze względu na tajemnicę przedsiębiorstwa lub prywatność osoby fizycznej, w tym ochronę danych osobowych. Ograniczenie to nie dotyczy informacji o osobach pełniących funkcje publiczne, mających związek z pełnieniem tych funkcji, w tym o warunkach powierzenia i wykonywania funkcji, oraz przypadku gdy osoba fizyczna wyrazi zgodę na przetwarzanie jej danych osobowych w celu ponownego wykorzystywania lub gdy przedsiębiorca rezygnuje z przysługującego mu prawa.

3. Prawo do ponownego wykorzystywania podlega ograniczeniu w zakresie informacji będących informacjami sektora publicznego, do których dostęp jest ograniczony na podstawie innych ustaw. Przepis ust. 2 zdanie drugie stosuje się odpowiednio.

4. Prawo do ponownego wykorzystywania podlega ograniczeniu w zakresie informacji sektora publicznego:

⁷⁾ Zmiany wymienionej dyrektywy zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 307 z 25.11.2015, str. 7, Dz. Urz. UE L 337 z 19.12.2017, str. 17 oraz Dz. Urz. UE L 279 z 31.10.2019, str. 27.

- 1) których wytwarzanie przez podmioty zobowiązane nie należy do zakresu ich zadań publicznych określonych prawem;
- 2) powiązanych z depozytami znajdującymi się w posiadaniu podmiotu zobowiązanego, o ile ich właściciele umownie wyłączyli możliwość ich udostępniania lub przekazywania w całości lub w określonym zakresie;
- 3) objętych prawami własności przemysłowej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 30 czerwca 2000 r. – Prawo własności przemysłowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 286, 288 i 1086) lub prawami własności przemysłowej podlegających ochronie na podstawie umów międzynarodowych lub przepisów prawa Unii Europejskiej;
- 4) do których prawa autorskie i prawa pokrewne w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1231 oraz z 2020 r. poz. 288), prawa do baz danych w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o ochronie baz danych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2134 oraz z 2020 r. poz. 288) oraz prawa do odmian roślin w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 26 czerwca 2003 r. o ochronie prawnej odmian roślin (Dz. U. z 2018 r. poz. 432 oraz z 2020 r. poz. 288), przysługują podmiotom innym niż podmioty zobowiązane;
- 5) będących w posiadaniu muzeów państwowych, muzeów samorządowych, bibliotek publicznych, bibliotek naukowych lub jednostek organizacyjnych, o których mowa w art. 22 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (Dz. U. z 2020 r. poz. 164), a także jednostek organizacyjnych będących archiwami wyodrębnionymi albo prowadzącymi archiwa wyodrębnione, o których mowa w art. 22 ust. 1 pkt 2 tej ustawy, zwanych dalej „archiwami” – w odniesieniu do działalności archiwalnej w zakresie państwowego zasobu archiwalnego, w przypadku gdy pierwotnym właścicielem autorskich praw majątkowych lub praw pokrewnych były podmioty inne niż podmioty zobowiązane, a czas trwania tych praw nie wygasł;
- 6) które są wyłączone z dostępu lub do których dostęp jest ograniczony ze względu na ochronę infrastruktury krytycznej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2020 r. poz. 1856);
- 7) stanowiących program komputerowy, z zastrzeżeniem art. 10 ust. 5.

Art. 7. 1. Przepisy ustawy nie naruszają prawa dostępu do informacji publicznej ani wolności jej rozpowszechniania, ani przepisów innych ustaw określających zasady, warunki i tryb dostępu lub ponownego wykorzystywania informacji będących informacjami sektora publicznego.

2. Przepisy ustawy nie naruszają przepisów o ochronie danych osobowych.

3. Do przetwarzania danych osobowych w celu udostępniania lub przekazywania informacji sektora publicznego w celu ponownego wykorzystywania przepisu art. 13 ust. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1, z późn. zm.⁸⁾), zwanego dalej „rozporządzeniem 2016/679”, nie stosuje się.

Rozdział 2

Zasady udostępniania i przekazywania informacji sektora publicznego w celu ponownego wykorzystywania

Art. 8. 1. Podmiot zobowiązany w porównywalnych sytuacjach udostępnia lub przekazuje informacje sektora publicznego w celu ponownego wykorzystywania na takich samych zasadach.

2. W przypadku gdy ponowne wykorzystywanie jest dokonywane przez użytkowników będących podmiotami wykonującymi zadania publiczne w ramach działalności wykraczającej poza realizację takich zadań, warunki ponownego wykorzystywania lub opłaty za ponowne wykorzystywanie określa się na takich samych zasadach jak w przypadku innych użytkowników.

Art. 9. 1. Podmiot zobowiązany, który udostępnia lub przekazuje informacje sektora publicznego w celu ponownego wykorzystywania, nie ogranicza korzystania z tych informacji przez innych użytkowników.

2. W przypadku gdy prawidłowe wykonywanie zadań publicznych wymaga ograniczenia korzystania z informacji sektora publicznego przez innych użytkowników, podmiot zobowiązany może zawrzeć z użytkownikiem umowę o udzielenie wyłącznego prawa do korzystania z tej informacji.

3. Umowa o udzielenie wyłącznego prawa do korzystania z informacji sektora publicznego podlega co najmniej raz w roku ocenie przez podmiot zobowiązany co do dalszego istnienia powodów jej zawarcia. Jeżeli w wyniku oceny podmiot zobowiązany stwierdzi

⁸⁾ Zmiana wymienionego rozporządzenia została ogłoszona w Dz. Urz. UE L 127 z 23.05.2018, str. 2.

ustanie powodów jej zawarcia, niezwłocznie wypowiada umowę ze skutkiem natychmiastowym.

Art. 10. 1. Podmiot zobowiązany, jeżeli to możliwe, udostępnia lub przekazuje informacje sektora publicznego w celu ponownego wykorzystywania, jako otwarte dane.

2. Podmiot zobowiązany, który udostępnia lub przekazuje informacje sektora publicznego w celu ponownego wykorzystywania z użyciem systemów teleinformatycznych, jest obowiązany do stosowania formatów danych oraz protokołów komunikacyjnych i szyfrujących określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 18 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2020 r. poz. 346, 568, 695 i 1517), jeżeli to możliwe w formacie przeznaczonym do odczytu maszynowego wraz z metadanymi.

3. Podmiot zobowiązany, który udostępnia informacje sektora publicznego poprzez interfejs programistyczny aplikacji, zwany dalej „API”, zapewnia dostępność, stabilność, utrzymanie przez cały cykl użytkowania, jednolitość sposobu korzystania i standardów, łatwość użytkowania oraz bezpieczeństwo stosowanego API.

4. Podmiot zobowiązany nie jest obowiązany do tworzenia informacji sektora publicznego, ich przetwarzania w sposób lub w formie wskazanych we wniosku o ponowne wykorzystywanie oraz sporządzania z nich wyciągów, jeżeli spowoduje to konieczność podjęcia nieproporcjonalnych działań przekraczających proste czynności.

5. Podmiot zobowiązany może przekazać lub udostępniać w celu ponownego wykorzystywania kod źródłowy oraz inne elementy programu komputerowego opracowanego w ramach realizacji zadań publicznych.

Art. 11. 1. Podmiot zobowiązany udostępnia na swojej stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej w menu przedmiotowym w kategorii „Ponowne wykorzystywanie”:

- 1) warunki ponownego wykorzystywania, jeżeli zostały przez niego określone;
- 2) informację o wysokości opłat za ponowne wykorzystywanie, w tym informację o podstawie ich obliczania, jeżeli zostały przez niego ustalone, oraz informację o czynnikach, które będą brane pod uwagę przy rozpatrywaniu nietypowych wniosków o ponowne wykorzystywanie i które mogą mieć wpływ w szczególności na koszt lub czas przygotowania lub przekazania informacji;
- 3) informację o środkach prawnych przysługujących w przypadku odmowy wyrażenia zgody na ponowne wykorzystywanie oraz o prawie do sprzeciwu;

4) umowy o udzielenie wyłącznych praw do korzystania z informacji sektora publicznego, powody ich zawarcia oraz wyniki ocen tych umów, o ile takie umowy zostały zawarte.

2. Przepis ust. 1 stosuje się do podmiotów zobowiązanych będących muzeami państwowymi lub muzeami samorządowymi w zakresie informacji o czynnikach branych pod uwagę przy ustalaniu nakładanych opłat za ponowne wykorzystywanie.

3. Podmiot zobowiązany, który udostępnia informacje sektora publicznego w celu ponownego wykorzystywania w sposób inny niż w Biuletynie Informacji Publicznej lub na portalu danych, wraz z ich udostępnieniem informuje o braku warunków ponownego wykorzystywania lub opłat za ponowne wykorzystywanie albo określa te warunki lub wysokość opłat za ponowne wykorzystywanie.

4. Podmiot zobowiązany, który udostępnia informacje sektora publicznego na portalu danych lub w sposób określony w ust. 1, 2 lub 3, informuje również o dostępności tych informacji w celu ponownego wykorzystywania.

5. Brak informacji o warunkach ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego udostępnianych w Biuletynie Informacji Publicznej lub na portalu danych uważa się za udostępnianie informacji sektora publicznego w celu ponownego wykorzystywania bez warunków.

Art. 12. 1. Warunki ponownego wykorzystywania określone przez podmiot zobowiązany w odniesieniu do informacji sektora publicznego udostępnianych na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej podmiotu zobowiązanego lub na portalu danych stanowią ofertę zawierającą te warunki.

2. Warunki ponownego wykorzystywania określone przez podmiot zobowiązany w odniesieniu do informacji sektora publicznego udostępnianych w inny sposób niż określony w ust. 1 lub informacja o wysokości opłat za ponowne wykorzystywanie, jeżeli zostały ustalone, stanowią ofertę zawierającą te warunki lub informację.

3. Ponowne wykorzystywanie informacji sektora publicznego udostępnianych w sposób, o którym mowa w art. 5 pkt 1, uważa się za przyjęcie przez użytkownika oferty, o której mowa w ust. 1 albo 2.

Art. 13. 1. Podmiot zobowiązany zapewnia zgodność z obowiązującymi przepisami, dostępność, poprawność, aktualność, kompletność i jakość informacji sektora publicznego, które udostępnia lub przekazuje w celu ponownego wykorzystywania.

2. Podmiot zobowiązany publikuje w systemie teleinformatycznym, w którym udostępnia informacje sektora publicznego w celu ponownego wykorzystywania, informacje o zaprzestaniu udostępniania lub aktualizowania takich informacji oraz informacje dotyczące dostępności informacji sektora publicznego udostępnianych za pośrednictwem API, w tym w szczególności danych dynamicznych.

Rozdział 3

Warunki ponownego wykorzystywania

Art. 14. 1. Informacje sektora publicznego udostępnia się lub przekazuje w celu ich ponownego wykorzystywania bezwarunkowo.

2. Podmiot zobowiązany określa warunki ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego, mających cechy utworu lub przedmiotu praw pokrewnych w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych lub stanowiących bazę danych w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o ochronie baz danych lub objętych prawami do odmian roślin w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 26 czerwca 2003 r. o ochronie prawnej odmian roślin, do których przysługują mu prawa. W szczególności podmiot zobowiązany określa warunek dotyczący obowiązku poinformowania o nazwisku, imieniu lub pseudonimie twórcy lub artysty wykonawcy, jeżeli jest znany.

3. Podmiot zobowiązany może określić warunki ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego stosując standardowe otwarte licencje.

4. Podmiot zobowiązany określa warunki ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego stanowiących dane osobowe.

5. Podmiot zobowiązany może określić warunki ponownego wykorzystywania, o których mowa w art. 15, w przypadkach innych niż określone w ust. 2 i 4.

Art. 15. 1. Warunki ponownego wykorzystywania mogą dotyczyć:

- 1) obowiązku poinformowania o źródle, czasie wytworzenia i pozyskania informacji od podmiotu zobowiązanego;
- 2) obowiązku poinformowania o przetworzeniu informacji ponownie wykorzystywanej;
- 3) zakresu odpowiedzialności podmiotu zobowiązanego za udostępniane lub przekazywane informacje.

2. Muzea państwowe, muzea samorządowe, biblioteki publiczne, biblioteki naukowe i archiwa mogą określać inne niż wymienione w ust. 1 warunki ponownego wykorzystywania ograniczające wykorzystywanie informacji sektora publicznego:

- 1) w działalności komercyjnej lub na określonych polach eksploatacji, jeżeli dotyczą zbiorów o charakterze martyrologicznym oraz zawierają godło, barwy i hymn Rzeczypospolitej Polskiej, a także herby, reprodukcje orderów, odznaczeń lub odznak honorowych, odznak lub oznak wojskowych bądź innych odznaczeń;
- 2) do działalności niekomercyjnej, jeżeli są powiązane z obiektami objętymi roszczeniami lub prawami osób trzecich lub niebędącymi własnością podmiotu zobowiązanego.

Art. 16. Warunki ponownego wykorzystywania określone przez podmiot zobowiązany muszą być obiektywne, proporcjonalne, niedyskryminacyjne i nie mogą w sposób nieuzasadniony ograniczać możliwości ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego.

Rozdział 4

Zasady ustalania opłat za ponowne wykorzystywanie

Art. 17. Informacje sektora publicznego udostępnia się lub przekazuje w celu ich ponownego wykorzystywania bezpłatnie.

Art. 18. 1. Podmiot zobowiązany może nałożyć opłatę za ponowne wykorzystywanie, jeżeli przygotowanie lub przekazanie informacji w sposób lub w formie wskazanych we wniosku o ponowne wykorzystywanie wymaga poniesienia dodatkowych kosztów.

2. Ustalając wysokość opłaty, o której mowa w ust. 1, uwzględnia się koszty przygotowania lub przekazania informacji sektora publicznego w określony sposób i w określonej formie oraz inne czynniki, które będą brane pod uwagę przy rozpatrywaniu wniosków o ponowne wykorzystywanie, które mogą mieć wpływ w szczególności na koszt lub czas przygotowania lub przekazania informacji. Łączna wysokość opłaty nie może przekroczyć sumy kosztów poniesionych bezpośrednio w celu przygotowania lub przekazania informacji sektora publicznego w celu ponownego wykorzystywania w określony sposób i w określonej formie.

3. Podmiot zobowiązany ustalając wysokość opłaty, o której mowa w ust. 2, może uwzględnić koszty czynności związanych z anonimizacją danych osobowych oraz ze środkami zastosowanymi w celu ochrony tajemnicy przedsiębiorstwa.

Art. 19. 1. Muzea państwowe i muzea samorządowe w przypadku udostępniania lub przekazywania informacji sektora publicznego w celu ponownego wykorzystywania w celach innych niż niekomercyjne o charakterze badawczym, naukowym lub edukacyjnym mogą nałożyć opłatę wyższą niż ustalona na podstawie art. 18.

2. Ustalając wysokość opłaty, o której mowa w ust. 1, uwzględnia się koszty gromadzenia, produkowania, reprodukowania, rozpowszechniania, ochrony i ustalania praw. Łączna wysokość opłaty nie może przekroczyć sumy tych kosztów wraz z rozsądnym zwrotem z inwestycji, jednak nie wyższym niż 5 punktów procentowych powyżej stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego.

3. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw informatyzacji określi, w drodze rozporządzenia, maksymalne stawki opłat za ponowne wykorzystywanie nakładanych przez muzea państwowe i muzea samorządowe, biorąc pod uwagę koszty oraz rozsądny zwrot z inwestycji, o których mowa w ust. 2.

Art. 20. 1. Podmiot zobowiązany, umożliwiając ponowne wykorzystywanie, w sposób stały i bezpośredni w czasie rzeczywistym, informacji sektora publicznego gromadzonych i przechowywanych w jego systemie teleinformatycznym, może nałożyć opłatę za ponowne wykorzystywanie, uwzględniającą koszty wynikające z dostosowania systemu teleinformatycznego oraz warunków technicznych i organizacyjnych do realizacji wniosku o ponowne wykorzystywanie.

2. Opłata, o której mowa w ust. 1, nie ma zastosowania do udostępnionych poprzez API danych dynamicznych i danych o wysokiej wartości, zgodnie z przepisami rozdziału 5.

Art. 21. Podmiot zobowiązany wskazuje, na żądanie wnioskodawcy, sposób obliczenia opłaty za ponowne wykorzystywanie w odniesieniu do złożonego przez wnioskodawcę wniosku o ponowne wykorzystywanie.

Rozdział 5

Dane o wysokiej wartości, dane dynamiczne i dane badawcze

Art. 22. 1. Dane badawcze, będące w posiadaniu podmiotów, o których mowa w art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, podlegają ponownemu wykorzystywaniu, o ile są finansowane ze środków publicznych oraz zostały już publicznie udostępnione w systemie teleinformatycznym podmiotu zobowiązanego, w szczególności w repozytorium instytucjonalnym lub tematycznym.

2. Ponowne wykorzystywanie danych badawczych jest bezpłatne.

Art. 23. 1. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki opracowuje Politykę otwartego dostępu do danych badawczych finansowanych ze środków publicznych, zwaną dalej „Polityką otwartego dostępu do danych badawczych”, uwzględniając w szczególności:

- 1) aktualny stan udostępniania danych badawczych oraz standardy i dobre praktyki w zakresie udostępniania danych badawczych;
- 2) obowiązujący stan prawny;
- 3) kierunki rozwoju w zakresie otwartego dostępu do danych badawczych i zarządzania wynikami badań naukowych;
- 4) Program otwierania danych.

2. Politykę otwartego dostępu do danych badawczych kieruje się do podmiotów, o których mowa w art. 7 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

Art. 24. 1. Dane dynamiczne udostępnia się w celu ich ponownego wykorzystywania:

- 1) niezwłocznie po ich zgromadzeniu;
- 2) za pośrednictwem API oraz
- 3) jeżeli to możliwe – do zbiorczego pobrania.

2. W przypadku gdy udostępnianie w celu ponownego wykorzystywania danych dynamicznych niezwłocznie po ich zgromadzeniu, za pośrednictwem API, przekraczałoby możliwości finansowe lub techniczne podmiotu zobowiązanego, dane te udostępnia się w terminie późniejszym, jednak bez uszczerbku dla możliwości wykorzystania ich potencjału gospodarczego i społecznego.

Art. 25. 1. Dane o wysokiej wartości udostępnia się w celu ich ponownego wykorzystywania:

- 1) bezpłatnie;
- 2) w formacie nadającym się do odczytu maszynowego;
- 3) za pośrednictwem API oraz
- 4) jeżeli to możliwe – do zbiorczego pobrania.

2. Podmioty, o których mowa w art. 3 pkt 5, oraz muzea państwowe, muzea samorządowe, biblioteki publiczne, biblioteki naukowe oraz archiwa, w przypadku udostępniania danych o wysokiej wartości w celu ich ponownego wykorzystywania, mogą nałożyć opłaty za ponowne wykorzystywanie zgodnie z przepisami rozdziału 4.

Art. 26. Minister właściwy do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw informatyzacji określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) listę będących w posiadaniu podmiotu zobowiązanego danych o wysokiej wartości z kategorii tematycznej: dane geoprzestrzenne;
- 2) harmonogram udostępniania przez podmiot zobowiązany na portalu danych:
 - a) danych, o których mowa w pkt 1, oraz metadanych albo
 - b) metadanych, w przypadku gdy dane, o których mowa w pkt 1, przechowywane są w publicznie dostępnym systemie teleinformatycznym podmiotu zobowiązanego i udostępniane w celu ich ponownego wykorzystywania w sposób, o którym mowa w art. 25 ust. 1;
- 3) sposób udostępniania, o którym mowa w pkt 2, mając na względzie posiadaną przez podmiot zobowiązany infrastrukturę teleinformatyczną umożliwiającą gromadzenie w niej danych o wysokiej wartości oraz ich udostępnianie w celu ponownego wykorzystywania, a także możliwości techniczne przechowywania tych danych na portalu danych;
- 4) format danych, o których mowa w pkt 2;
- 5) możliwe warunki ponownego wykorzystywania, o których mowa w rozdziale 3;
- 6) częstotliwość aktualizacji danych oraz metadanych, o których mowa w pkt 2, mając na względzie konieczność zagwarantowania ich aktualności

- mając na względzie wykaz ustanowiony przez Komisję Europejską na podstawie art. 14 ust. 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1024 z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie otwartych danych i ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego.

Art. 27. Minister właściwy do spraw klimatu, minister właściwy do spraw środowiska oraz minister właściwy do spraw gospodarki wodnej w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw informatyzacji określą, w drodze rozporządzenia, odrębnie dla każdego z podmiotów zobowiązanych:

- 1) listę będących w posiadaniu podmiotu zobowiązanego danych o wysokiej wartości z kategorii tematycznych:
 - a) dane dotyczące obserwacji Ziemi i środowiska,
 - b) dane meteorologiczne;
- 2) harmonogram udostępniania przez podmiot zobowiązany na portalu danych:
 - a) danych, o których mowa w pkt 1, oraz metadanych albo

- b) metadanych, w przypadku gdy dane, o których mowa w pkt 1, przechowywane są w publicznie dostępnym systemie teleinformatycznym podmiotu zobowiązanego i udostępniane w celu ich ponownego wykorzystywania w sposób, o którym mowa w art. 25 ust. 1;
 - 3) sposób udostępniania, o którym mowa w pkt 2, mając na względzie posiadaną przez podmiot zobowiązany infrastrukturę teleinformatyczną umożliwiającą gromadzenie w niej danych o wysokiej wartości oraz ich udostępnianie w celu ponownego wykorzystywania, a także możliwości techniczne przechowywania tych danych na portalu danych;
 - 4) format danych, o których mowa w pkt 2;
 - 5) możliwe warunki ponownego wykorzystywania, o których mowa w rozdziale 3;
 - 6) częstotliwość aktualizacji danych oraz metadanych, o których mowa w pkt 2, mając na względzie konieczność zagwarantowania ich aktualności
- mając na względzie wykaz ustanowiony przez Komisję Europejską na podstawie art. 14 ust. 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1024 z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie otwartych danych i ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego.

Art. 28. Minister właściwy do spraw informatyzacji po zasięgnięciu opinii Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) listę będących w posiadaniu podmiotu zobowiązanego danych o wysokiej wartości z kategorii tematycznej: dane statystyczne;
- 2) harmonogram udostępniania przez podmiot zobowiązany na portalu danych:
 - a) danych, o których mowa w pkt 1, oraz metadanych albo
 - b) metadanych, w przypadku gdy dane, o których mowa w pkt 1, przechowywane są w publicznie dostępnym systemie teleinformatycznym podmiotu zobowiązanego i udostępniane w celu ich ponownego wykorzystywania w sposób, o którym mowa w art. 25 ust. 1;
- 3) sposób udostępniania, o którym mowa w pkt 2, mając na względzie posiadaną przez podmiot zobowiązany infrastrukturę teleinformatyczną umożliwiającą gromadzenie w niej danych o wysokiej wartości oraz ich udostępnianie w celu ponownego wykorzystywania, a także możliwości techniczne przechowywania tych danych na portalu danych;
- 4) format danych, o których mowa w pkt 2;
- 5) możliwe warunki ponownego wykorzystywania, o których mowa w rozdziale 3;

6) częstotliwość aktualizacji danych oraz metadanych, o których mowa w pkt 2, mając na względzie konieczność zagwarantowania ich aktualności

- mając na względzie wykaz ustanowiony przez Komisję Europejską na podstawie art. 14 ust. 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1024 z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie otwartych danych i ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego.

Art. 29. Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw informatyzacji określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) listę będących w posiadaniu podmiotu zobowiązanego danych o wysokiej wartości z kategorii tematycznej: dane dotyczące przedsiębiorstw i ich własności;
- 2) harmonogram udostępniania przez podmiot zobowiązany na portalu danych:
 - a) danych, o których mowa w pkt 1, oraz metadanych albo
 - b) metadanych, w przypadku gdy dane, o których mowa w pkt 1, przechowywane są w publicznie dostępnym systemie teleinformatycznym podmiotu zobowiązanego i udostępniane w celu ich ponownego wykorzystywania w sposób, o którym mowa w art. 25 ust. 1;
- 3) sposób udostępniania, o którym mowa w pkt 2, mając na względzie posiadaną przez podmiot zobowiązany infrastrukturę teleinformatyczną umożliwiającą gromadzenie w niej danych o wysokiej wartości oraz ich udostępnianie w celu ponownego wykorzystywania, a także możliwości techniczne przechowywania tych danych na portalu danych;
- 4) format danych, o których mowa w pkt 2;
- 5) możliwe warunki ponownego wykorzystywania, o których mowa w rozdziale 3;
- 6) częstotliwość aktualizacji danych oraz metadanych, o których mowa w pkt 2, mając na względzie konieczność zagwarantowania ich aktualności

- mając na względzie wykaz ustanowiony przez Komisję Europejską na podstawie art. 14 ust. 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1024 z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie otwartych danych i ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego.

Art. 30. Minister właściwy do spraw transportu w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw informatyzacji określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) listę będących w posiadaniu podmiotu zobowiązanego danych o wysokiej wartości z kategorii tematycznej: dane dotyczące mobilności;
- 2) harmonogram udostępniania przez podmiot zobowiązany na portalu danych:

- a) danych, o których mowa w pkt 1, oraz metadanych albo
 - b) metadanych, w przypadku gdy dane, o których mowa w pkt 1, przechowywane są w publicznie dostępnym systemie teleinformatycznym podmiotu zobowiązanego i udostępniane w celu ich ponownego wykorzystywania w sposób, o którym mowa w art. 25 ust. 1;
- 3) sposób udostępniania, o którym mowa w pkt 2, mając na względzie posiadaną przez podmiot zobowiązany infrastrukturę teleinformatyczną umożliwiającą gromadzenie w niej danych o wysokiej wartości oraz ich udostępnianie w celu ponownego wykorzystywania, a także możliwości techniczne przechowywania tych danych na portalu danych;
- 4) format danych, o których mowa w pkt 2;
- 5) możliwe warunki ponownego wykorzystywania, o których mowa w rozdziale 3;
- 6) częstotliwość aktualizacji danych oraz metadanych, o których mowa w pkt 2, mając na względzie konieczność zagwarantowania ich aktualności
- mając na względzie wykaz ustanowiony przez Komisję Europejską na podstawie art. 14 ust. 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1024 z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie otwartych danych i ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego.

Rozdział 6

Program Otwierania Danych

Art. 31. 1. W celu zwiększenia ilości oraz poprawy jakości informacji sektora publicznego i danych prywatnych oraz metadanych opisujących ich strukturę udostępnianych na portalu danych, minister właściwy do spraw informatyzacji opracowuje Program otwierania danych, zwany dalej „Programem”, uwzględniając w szczególności:

- 1) aktualny stan udostępniania otwartych danych;
- 2) obowiązujący stan prawny;
- 3) kierunki rozwoju w zakresie otwartości danych;
- 4) wyniki przeglądu prowadzonej polityki otwartych danych;
- 5) możliwości finansowania projektowanych rozwiązań;
- 6) potrzebę wsparcia nowoczesnych technologii wykorzystujących otwarte dane;
- 7) potrzebę współpracy z interesariuszami otwartych danych.

2. Program ustalany jest na okres siedmioletni, z możliwością wprowadzenia zmian w okresie jego obowiązywania.

3. Rada Ministrów, na wniosek ministra właściwego do spraw informatyzacji, przyjmuje Program w drodze uchwały.

4. Program realizują członkowie Rady Ministrów oraz Prezes Głównego Urzędu Statystycznego, zwani dalej Realizatorami Programu.

5. Program może być realizowany przez inne niż wymienione w ust. 4 podmioty.

Art. 32. 1. Koordynatorem działań w ramach realizacji Programu jest minister właściwy do spraw informatyzacji, zwany dalej „Koordynatorem Programu”.

2. Obsługę merytoryczną, organizacyjno-prawną, techniczną i kancelaryjno-biurową Koordynatora Programu zapewnia urząd obsługujący ministra właściwego do spraw informatyzacji.

Art. 33. Do zadań Realizatora Programu należy w szczególności:

- 1) zapewnienie należytego wdrażania Programu w zakresie swojego działania, w tym w organach i jednostkach organizacyjnych podległych lub nadzorowanych;
- 2) współpraca z Koordynatorem Programu w zakresie wdrażania Programu;
- 3) przedstawianie Koordynatorowi Programu harmonogramu udostępniania nowych informacji sektora publicznego na portalu danych oraz poprawy jakości informacji sektora publicznego udostępnianych na portalu danych w każdym półroczu, w zakresie swojego działania, w tym, organów i jednostek organizacyjnych podległych lub nadzorowanych, do weryfikacji pod względem spełniania warunków, o których mowa w art. 35 ust. 1 i 4;
- 4) składanie Koordynatorowi Programu rocznego sprawozdania z realizacji Programu w terminie do 31 stycznia roku następującego po roku, którego dotyczy sprawozdanie.

Art. 34. Do zadań Koordynatora Programu należy w szczególności:

- 1) przedstawianie Radzie Ministrów informacji z realizacji Programu w terminie do dnia 31 marca roku następującego po roku, za który sporządzana jest informacja, oraz przedstawienie końcowego sprawozdania z realizacji Programu w ciągu 6 miesięcy od jego zakończenia;
- 2) dokonywanie we współpracy z Realizatorami Programu przeglądu Programu co 2 lata;
- 3) promowanie jednolitej polityki otwartego dostępu do danych;
- 4) wskazywanie kierunków rozwoju w zakresie otwartości danych oraz inicjowanie działań innowacyjnych w zakresie wspierania polityki otwartego dostępu do danych;

- 5) harmonizacja procesów wynikających z wdrażania Programu;
- 6) współpraca z Realizatorami Programu, w zakresie wdrażania Programu;
- 7) wsparcie Realizatorów Programu i podmiotów, o których mowa w art. 35 ust. 2, w udostępnianiu informacji sektora publicznego i metadanych;
- 8) zaplanowanie i skoordynowanie działań edukacyjnych, podnoszących kompetencje cyfrowe administracji w zakresie otwartości danych;
- 9) monitorowanie postępów w realizacji Programu;
- 10) współpraca z podmiotami zobowiązanymi, organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami uczestniczącymi w działaniach w zakresie polityki otwierania danych.

Rozdział 7

Portal danych

Art. 35. 1. Informacje sektora publicznego o szczególnym znaczeniu dla rozwoju innowacyjności w państwie i rozwoju społeczeństwa informacyjnego, które ze względu na sposób przechowywania i udostępniania pozwalają na ich ponowne wykorzystywanie w rozumieniu niniejszej ustawy, są udostępniane na portalu danych.

2. Do udostępniania na portalu danych posiadanych informacji sektora publicznego, o których mowa w ust. 1, oraz metadanych opisujących ich strukturę są obowiązane podmioty zobowiązane, z wyjątkiem podmiotów, o których mowa w art. 3 pkt 5.

3. Obowiązek, o którym mowa w ust. 2, może zostać spełniony poprzez udostępnianie na portalu danych:

- 1) informacji sektora publicznego oraz metadanych opisujących ich strukturę;
- 2) metadanych, o których mowa w pkt 1, w przypadku gdy informacja sektora publicznego jest przez podmiot zobowiązany udostępniana w powszechnie dostępnym systemie teleinformatycznym innym niż portal danych, w szczególności umożliwiającym zastosowanie API.

4. Podmioty, o których mowa w ust. 2, są obowiązane do dostosowania:

- 1) formatów danych oraz protokołów komunikacyjnych i szyfrujących, umożliwiających odczyt maszynowy, do zasad określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 18 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne;

2) metadanych, o których mowa w ust. 3 pkt 1, do zestawu elementów metadanych, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 37 ust. 6.

5. Podmioty, o których mowa w ust. 2, dostosowują, o ile jest to możliwe, informacje sektora publicznego do warunków określonych w art. 2 pkt 11.

6. Podmioty, o których mowa w ust. 2, są obowiązane do systematycznego weryfikowania i aktualizowania informacji sektora publicznego oraz metadanych udostępnianych na portalu danych oraz do podnoszenia ich jakości.

Art. 36. 1. Minister właściwy do spraw informatyzacji może określić w drodze rozporządzenia:

- 1) zakres informacji sektora publicznego przeznaczony do udostępnienia na portalu danych;
- 2) wykaz podmiotów zobowiązanych do udostępnienia na portalu danych informacji sektora publicznego wskazanych w pkt 1;
- 3) harmonogram udostępniania na portalu danych informacji sektora publicznego oraz metadanych, o których mowa w art. 35 ust 3 pkt 1, oraz ich aktualizowania, mając na względzie konieczność zagwarantowania aktualności informacji;
- 4) sposób udostępniania, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 37 ust. 6, mając na względzie posiadaną przez ten podmiot infrastrukturę teleinformatyczną umożliwiającą gromadzenie w niej informacji publicznych oraz ich udostępnianie, a także możliwości techniczne przechowywania tych informacji na portalu danych.

2. Do podmiotów, informacji sektora publicznego oraz metadanych określonych w przepisach wydanych na podstawie ust. 1 stosuje się przepisy art. 35 ust. 4–6 oraz przepisy wydane na podstawie art. 37 ust. 6.

Art. 37. 1. Minister właściwy do spraw informatyzacji prowadzi portal danych.

2. Portal danych zapewnia przeszukiwanie informacji sektora publicznego w szczególności według:

- 1) kryterium przedmiotowego;
- 2) kryterium podmiotowego;
- 3) elementów metadanych, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie ust. 6.

3. Minister właściwy do spraw informatyzacji może zlecić wyspecjalizowanym podmiotom czynności związane z prowadzeniem portalu danych, pod warunkiem zapewnienia:

- 1) przez te podmioty:
 - a) rozliczalności i niezawodności jego prowadzenia,

- b) integralności, rozliczalności, dostępności, autentyczności i niezaprzeczalności zbiorów danych w nim udostępnianych;
- 2) możliwości przeprowadzenia przez tego ministra kontroli spełnienia warunków, o których mowa w pkt 1;
- 3) przez te podmioty, w przypadku zawarcia umowy, o której mowa w art. 28 ust. 3 rozporządzenia 2016/679, warunków organizacyjnych i technicznych zapewniających ochronę przetwarzanych danych osobowych, w szczególności zabezpieczenia danych przed nieuprawnionym dostępem, nielegalnym ujawnieniem lub pozyskaniem, a także ich modyfikacją, uszkodzeniem, zniszczeniem lub utratą.

4. Minister właściwy do spraw informatyzacji weryfikuje udostępniane na portalu danych informacje sektora publicznego oraz metadane, o których mowa w art. 35 ust. 3 pkt 1, pod względem spełnienia wymogów, o których mowa w art. 35 ust. 4, oraz wymogów określonych w przepisach wydanych na podstawie ust. 6.

5. W przypadku gdy informacje sektora publicznego lub metadane, o których mowa w art. 35 ust. 3 pkt 1, nie spełniają wymogów, o których mowa w ust. 4, minister właściwy do spraw informatyzacji wzywa podmiot, który je udostępnia do ich niezwłocznego dostosowania do tych wymogów.

6. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) sposób weryfikacji, o której mowa w ust. 4;
- 2) sposób udostępniania, mając na względzie posiadaną przez podmioty zobowiązane infrastrukturę teleinformatyczną umożliwiającą gromadzenie w niej informacji publicznych oraz ich udostępnianie, a także możliwości techniczne przechowywania tych informacji na portalu danych;
- 3) sposób przetwarzania na portalu danych informacji sektora publicznego i metadanych, o których mowa w art. 35 ust. 2;
- 4) standardy techniczne prowadzenia portalu danych, minimalny zestaw elementów metadanych, o których mowa w art. 35 ust. 3 pkt 1.

- mając na względzie zasadę neutralności technologicznej, konieczność zapewnienia przeszukiwalności i dostępności informacji jak najszerszej grupie użytkowników, możliwość zastosowania automatyzacji procesów oraz potrzebę zapewnienia ich użyteczności i efektywności.

Art. 38. 1. Na portalu danych mogą być udostępniane informacje sektora publicznego oraz metadane opisujące ich strukturę będące w posiadaniu innych podmiotów niż podmioty, o których mowa w art. 35 ust. 2.

2. Na portalu danych mogą być udostępniane dane prywatne oraz metadane opisujące ich strukturę.

3. Do danych prywatnych oraz metadanych, o których mowa w ust. 2 stosuje się art. 8 ust. 1, art. 9 ust. 1, art. 10 ust. 1 -3, art. 12, art. 13, art. 35 ust. 4 - 6 oraz art. 37 ust. 4 i 5.

4. Informacje sektora publicznego lub dane prywatne oraz metadane udostępniane na portalu danych na podstawie ust. 1 i 2 są systematycznie weryfikowane, aktualizowane oraz podnoszona jest ich jakość przez podmioty je udostępniające.

5. Do podmiotów, informacji sektora publicznego oraz metadanych określonych w ust. 1 lub danych prywatnych określonych w ust. 2 stosuje się przepisy wydane na podstawie art. 37 ust. 6 oraz, o ile jest to możliwe, przepisy art. 35 ust. 4 i 5.

7. Minister właściwy do spraw informatyzacji, po uprzednim poinformowaniu podmiotu udostępniającego dane, może usunąć z portalu danych informacje sektora publicznego lub dane prywatne, które nie mają szczególnego znaczenia dla rozwoju innowacyjności w państwie i rozwoju społeczeństwa informacyjnego.

Art. 39. 1. Podmioty udostępniające na portalu danych dane prywatne oraz metadane opisujące ich strukturę, realizują obowiązki, o których mowa w art. 13 ust. 1.

2. Podmioty udostępniające dane prywatne oraz metadane opisujące ich strukturę na portalu danych wyrażają zgodę na ich wykorzystywanie przez użytkowników w jakimkolwiek celu.

Rozdział 8

Pełnomocnicy do spraw otwartości danych

Art. 40. 1. Realizowanie działań mających na celu poprawę jakości i zwiększenie ilości informacji sektora publicznego udostępnianych na portalu danych w celu ponownego wykorzystywania powierza się Pełnomocnikom do spraw otwartości danych, zwanych dalej „Pełnomocnikami”.

2. Pełnomocnik działa w urzędzie obsługującym ministra kierującego działem administracji rządowej, w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów oraz w Głównym Urzędzie Statystycznym.

3. Pełnomocnicy, o których mowa w ust. 2, działają również w organach i jednostkach organizacyjnych podległych lub nadzorowanych przez właściwych członków Rady Ministrów, z wyjątkiem Pełnomocnika powołanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego.

4. Pełnomocnicy mogą działać w urzędach obsługujących inne niż wymienione w ust. 2 podmioty zobowiązane.

5. Pełnomocników powołuje i odwołuje kierownik jednostki organizacyjnej, w której zatrudniony jest Pełnomocnik.

6. W zakresie wykonywanych zadań Pełnomocnik podlega bezpośrednio kierownikowi jednostki organizacyjnej, w której powołano Pełnomocnika.

7. Obsługę merytoryczną, organizacyjno-prawną, techniczną i kancelaryjno-biurową Pełnomocnika zapewnia ministerstwo albo inny urząd, w którym powołano Pełnomocnika.

Art. 41. Do zadań Pełnomocnika należy w szczególności:

- 1) pozyskiwanie informacji sektora publicznego możliwych do udostępniania na portalu danych, będących w posiadaniu jednostki organizacyjnej, w której został powołany, oraz, o ile dotyczy, w organach i jednostkach organizacyjnych podległych lub nadzorowanych przez właściwego ministra albo Prezesa Rady Ministrów;
- 2) wspieranie, o ile dotyczy, Realizatora Programu w wykonywaniu zadań związanych z realizacją Programu;
- 3) ocena informacji sektora publicznego będących w posiadaniu jednostki organizacyjnej, w której został powołany, oraz, o ile dotyczy, w organach i jednostkach organizacyjnych podległych lub nadzorowanych przez właściwego ministra albo Prezesa Rady Ministrów, pod względem ich jakości oraz użyteczności, do ich ponownego wykorzystywania;
- 4) monitorowanie jakości i aktualności informacji sektora publicznego oraz metadanych udostępnianych na portalu danych oraz formatów danych, o których mowa w art. 35 ust. 4 pkt 1;
- 5) współpraca z komórkami organizacyjnymi jednostki organizacyjnej, w której został powołany, oraz, o ile dotyczy, z organami i jednostkami organizacyjnymi podległymi lub nadzorowanymi przez właściwego ministra albo Prezesa Rady Ministrów, w zakresie poprawy jakości informacji sektora publicznego udostępnianych na portalu danych;
- 6) podejmowanie działań mających na celu podnoszenie świadomości pracowników jednostki organizacyjnej, w której został powołany, oraz, o ile dotyczy, pracowników organów i jednostek organizacyjnych podległych lub nadzorowanych przez właściwego ministra albo Prezesa Rady Ministrów, w zakresie otwartości danych;

Rozdział 9

Ponowne wykorzystywanie informacji sektora publicznego przekazywanych na wniosek

Art. 42. 1. Wniosek o ponowne wykorzystywanie, zwany dalej „wnioskiem”, wnosi się w przypadkach, gdy informacja sektora publicznego:

- 1) nie została udostępniona w Biuletynie Informacji Publicznej lub na portalu danych;
- 2) została udostępniona w innym systemie teleinformatycznym niż określony w pkt 1 i nie zostały określone warunki ponownego wykorzystywania lub opłaty za ponowne wykorzystywanie albo nie poinformowano o braku takich warunków lub opłat;
- 3) będzie wykorzystywana na warunkach innych niż zostały dla tej informacji określone;
- 4) została udostępniona lub przekazana na podstawie innych ustaw określających zasady i tryb dostępu do informacji będących informacjami sektora publicznego.

2. Wniosek może dotyczyć umożliwienia ponownego wykorzystywania, w sposób stały i bezpośredni w czasie rzeczywistym, informacji sektora publicznego gromadzonych i przechowywanych w systemie teleinformatycznym podmiotu zobowiązanego.

3. Wniosek zawiera w szczególności:

- 1) nazwę podmiotu zobowiązanego;
- 2) informacje o wnioskodawcy, w tym imię i nazwisko albo nazwę oraz adres umożliwiający dostarczenie odpowiedzi do wnioskodawcy albo pełnomocnika tego wnioskodawcy w sposób lub w formie wskazanych we wniosku;
- 3) wskazanie informacji sektora publicznego, która będzie ponownie wykorzystywana, a jeżeli jest już udostępniona lub przekazana, warunki, na jakich ma być ponownie wykorzystywana, oraz źródło udostępnienia lub przekazania;
- 4) wskazanie celu ponownego wykorzystywania, w tym określenie rodzaju działalności, w której informacje sektora publicznego będą ponownie wykorzystywane, w szczególności wskazanie dóbr, produktów lub usług;
- 5) wskazanie formy przygotowania informacji sektora publicznego, a w przypadku postaci elektronicznej, także wskazanie formatu danych;
- 6) wskazanie sposobu przekazania informacji sektora publicznego, o ile nie została udostępniona lub przekazana w inny sposób, albo sposobu dostępu do informacji gromadzonych w systemie teleinformatycznym, o którym mowa w ust. 2.

4. Wniosek, o którym mowa w ust. 2, zawiera także wskazanie okresu, przez który podmiot zobowiązany będzie umożliwiał ponowne wykorzystywanie informacji sektora publicznego w sposób stały i bezpośredni w czasie rzeczywistym.

5. Wniosek wnosi się w postaci papierowej albo elektronicznej.

6. W przypadku niespełnienia warunków formalnych wniosku wzywa się wnioskodawcę do usunięcia braków formalnych, wraz z pouczeniem, że ich nieusunięcie w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania spowoduje pozostawienie wniosku bez rozpoznania.

Art. 43. 1. Rozpatrzenie wniosku następuje niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 14 dni od dnia otrzymania wniosku.

2. Jeżeli wniosek o ponowne wykorzystywanie nie może zostać rozpatrzony w terminie 14 dni, podmiot zobowiązany zawiadamia w tym terminie wnioskodawcę o przyczynach opóźnienia oraz o terminie, w jakim rozpatrzy wniosek, nie dłuższym jednak niż 2 miesiące od dnia złożenia tego wniosku.

Art. 44. 1. Podmiot zobowiązany po rozpatrzeniu wniosku, z wyjątkiem wniosku, o którym mowa w art. 42 ust. 2:

- 1) przekazuje informację sektora publicznego w celu ponownego wykorzystywania bez określania warunków ponownego wykorzystywania;
- 2) informuje o braku informacji sektora publicznego wskazanej we wniosku;
- 3) informuje o braku warunków ponownego wykorzystywania w przypadku posiadania informacji sektora publicznego przez wnioskodawcę;
- 4) składa ofertę zawierającą warunki ponownego wykorzystywania lub informację o wysokości opłat za ponowne wykorzystywanie lub w przypadku, o którym mowa w art. 10 ust. 4, informację o przyczynach braku możliwości przekazania informacji sektora publicznego i wskazanie w jaki sposób lub w jakiej formie informacja sektora publicznego może zostać przekazana;
- 5) odmawia, w drodze decyzji, wyrażenia zgody na ponowne wykorzystywanie informacji sektora publicznego.

2. Wnioskodawca, który otrzymał ofertę, o której mowa w ust. 1 pkt 4 może w terminie 14 dni od dnia otrzymania oferty złożyć sprzeciw z powodu naruszenia przepisów ustawy albo zawiadomić podmiot zobowiązany o przyjęciu oferty. Brak zawiadomienia o przyjęciu oferty w terminie 14 dni od dnia otrzymania oferty jest równoznaczny z wycofaniem wniosku.

3. W przypadku otrzymania sprzeciwu podmiot zobowiązany, w drodze decyzji, rozstrzyga o warunkach ponownego wykorzystywania lub o wysokości opłat za ponowne wykorzystywanie lub w przypadku, o którym mowa w art. 10 ust. 4, odmawia wyrażenia zgody na ponowne wykorzystywanie informacji sektora publicznego.

4. Podmiot zobowiązany, w drodze decyzji, odmawia wyrażenia zgody na ponowne wykorzystywanie informacji sektora publicznego, w przypadku gdy prawo do ponownego wykorzystywania podlega ograniczeniom, o których mowa w art. 6.

5. W przypadku odmowy wyrażenia zgody na ponowne wykorzystywanie informacji sektora publicznego ze względu na prawa autorskie i prawa pokrewne w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych, prawa do baz danych w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o ochronie baz danych lub prawa do odmian roślin w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 26 czerwca 2003 r. o ochronie prawnej odmian roślin, przysługujące podmiotom innym niż podmioty zobowiązane albo ze względu na objęcie informacji sektora publicznego prawami własności przemysłowej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 30 czerwca 2000 r. – Prawo własności przemysłowej lub prawami własności przemysłowej podlegających ochronie na podstawie umów międzynarodowych lub przepisów prawa Unii Europejskiej, podmiot zobowiązany wskazuje osobę fizyczną, osobę prawną lub jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, która posiada prawa, jeżeli jest znana, albo licencjodawcę, od którego podmiot zobowiązany uzyskał dany przedmiot praw. Przepisu nie stosuje się do muzeów państwowych, muzeów samorządowych, bibliotek publicznych, bibliotek naukowych oraz archiwów.

Art. 45. 1. Podmiot zobowiązany po rozpatrzeniu wniosku, o którym mowa w art. 42 ust. 2:

- 1) składa ofertę zawierającą warunki ponownego wykorzystywania lub informację o wysokości opłat za ponowne wykorzystywanie oraz informację dotyczące dostępności informacji sektora publicznego, przy czym od oferty nie przysługuje sprzeciw;
- 2) informuje o braku możliwości ponownego wykorzystywania w sposób wskazany we wniosku lub ze względu na format w jakim informacje sektora publicznego miałyby zostać udostępnione;
- 3) odmawia, w drodze decyzji, wyrażenia zgody na ponowne wykorzystywanie informacji sektora publicznego; przepisy art. 44 ust. 4 i 5 stosuje się.

2. Wnioskodawca w terminie 14 dni od dnia otrzymania oferty zawiadamia podmiot zobowiązany o przyjęciu oferty. Przepis art. 44 ust. 2 zdanie drugie stosuje się.

Art. 46. 1. Organem odwoławczym od decyzji o odmowie wyrażenia zgody na ponowne wykorzystywanie informacji sektora publicznego oraz od decyzji o warunkach ponownego wykorzystywania lub o wysokości opłat za ponowne wykorzystywanie jest minister właściwy do spraw informatyzacji. Przepis art. 127 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 256, 695 i 1298) stosuje się.

2. W zakresie nieuregulowanym ustawą do decyzji o odmowie wyrażenia zgody na ponowne wykorzystywanie informacji sektora publicznego oraz do decyzji o warunkach ponownego wykorzystywania lub o wysokości opłat za ponowne wykorzystywanie stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego.

3. Do skarg rozpatrywanych w postępowaniach o ponowne wykorzystywanie stosuje się przepisy ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2325), z tym że:

- 1) przekazanie akt i odpowiedzi na skargę następuje w terminie 15 dni od dnia otrzymania skargi;
- 2) skargę rozpatruje się w terminie 30 dni od dnia otrzymania akt wraz z odpowiedzią na skargę.

Art. 47. 1. Przepisów niniejszego rozdziału nie stosuje się do przekazywania informacji sektora publicznego przez podmioty zobowiązane, o których mowa w art. 3 pkt 5.

2. W przypadku przekazywania lub udostępniania informacji sektora publicznego w celu ponownego wykorzystywania przez podmioty, o których mowa w art. 3 pkt 5, stosuje się przepisy rozdziałów 2–4.

Rozdział 10

Zmiany w przepisach obowiązujących

Art. 48. W ustawie z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2020 poz. 2052) w art. 40k wyrazy „ustawy z dnia 25 lutego 2016 r. o ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego (Dz. U. z 2019 r. poz. 1446)” zastępuje się wyrazami „ustawy z dnia ... o otwartych danych i ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego (Dz. U. poz. ...)”.

Art. 49. W ustawie z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 443 i 1486) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 2 ustawy po pkt 15 dodaje się pkt 16 w brzmieniu:

„16) informacja sektora publicznego – informacja w rozumieniu art. 2 pkt 8 ustawy z dnia ... o otwartych danych i ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego (Dz. U. poz. ...)”;

2) w art. 13 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. W sytuacjach potrzeby przeprowadzenia opracowań, analiz i wyników obliczeń na podstawie informacji sektora publicznego niedostępnych w trybie określonym w ust. 1, Prezes Głównego Urzędu Statystycznego jest uprawniony do występowania do organów i podmiotów, o których mowa w ust. 1, o przekazanie lub udostępnienie nieodpłatnie służbom statystyki publicznej zgromadzonych danych jednostkowych identyfikowalnych, w tym danych osobowych zawierających się w katalogu danych, o których mowa w art. 35b ust. 1, nieidentyfikowalnych lub zestawień zbiorczych.”;

3) w art. 49a wyrazy „ustawy z dnia 25 lutego 2016 r. o ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego (Dz. U. z 2019 r. poz. 1446)” zastępuje się wyrazami „ustawy z dnia ... o otwartych danych i ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego”.

Art. 50. W ustawie z dnia 21 listopada 1996 r. o muzeach (Dz. U. z 2020 r. poz. 902) w art. 25 ust. 4 wyrazy „ustawy z dnia 25 lutego 2016 r. o ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 1243 i 1669) zastępuje się wyrazami „ustawy z dnia ... o otwartych danych i ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego (Dz. U. poz. ...)”.

Art. 51. W ustawie z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2020 r. poz. 110, 284, 568, 695, 1087 i 1517) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 80ce ust. 1 wyrazy „ustawy z dnia 25 lutego 2016 r. o ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego (Dz. U. z 2019 r. poz. 1446)” zastępuje się wyrazami „ustawy z dnia ... o otwartych danych i ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego (Dz. U. poz. ...)”;

2) w art. 100am ust. 1 wyrazy „ustawy z dnia 25 lutego 2016 r. o ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego” zastępuje się wyrazami „ustawy z dnia ... o otwartych danych i ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego”.

Art. 52. W ustawie z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz. U. z 2019 r. poz. 1500, 1655 i 1798 oraz z 2020 r. poz. 288) po art. 4a dodaje się art. 4b w brzmieniu:

„Art. 4b. 1. Dane i informacje o podmiotach wpisanych do Rejestru są przekazywane w celu ponownego wykorzystywania, z zachowaniem przepisów ustawy z dnia ... o otwartych danych i ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego (Dz. U. poz. ...), jeżeli przepisy ustawy nie stanowią inaczej.

2. Centralna Informacja przekazuje, za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, dane i informacje o podmiotach wpisanych do Rejestru w celu ponownego wykorzystywania na wniosek złożony w postaci elektronicznej opatrzonej kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym. Dane zgromadzone w Rejestrze udostępnia się w celu ponownego wykorzystywania także za pośrednictwem interfejsu programistycznego aplikacji (API).

3. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, wzór wniosku, o którym mowa w art. 4b ust. 2, kierując się potrzebami usprawnienia procesu udostępniania i przekazywania danych i informacji o podmiotach wpisanych do Rejestru.

4. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, rodzaj oraz zakres danych i informacji z Rejestru, udostępnianych na podstawie niniejszego artykułu, uwzględniając konieczność zapewnienia bezpieczeństwa danych przetwarzanych w Rejestrze i ich ochrony przed nieuprawnionym dostępem, przetwarzaniem, zmianą lub utratą.”.

Art. 53. W ustawie z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 2176) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 1 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Przepisy ustawy nie naruszają przepisów innych ustaw określających odmienne zasady i tryb dostępu do informacji będących informacjami publicznymi.”;

2) użyte w art. 7 ust. 1 pkt 4, w art. 9 ust. 1 pkt 3 oraz w art. 10 ust. 1 w różnym przypadku wyrazy „centralne repozytorium” zastępuje się użytymi w odpowiednim przypadku wyrazami „portal danych”;

3) uchyla się art. 1 ust. 3 oraz art. 9a–9e.

Art. 54. W ustawie z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2020 r. poz. 346, 568, 695 i 1517) w art. 15

ust. 4 wyrazy „ustawie z dnia 25 lutego 2016 r. o ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego (Dz. U. z 2019 r. poz. 1446)” zastępuje się wyrazami „ustawie z dnia ... o otwartych danych i ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego (Dz. U. poz. ...)”.

Art. 55. W ustawie z dnia z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (Dz. U. z 2020 r. poz. 882 i 2112) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 21 ust. 16a wyrazy „ustawy z dnia 25 lutego 2016 r. o ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego (Dz. U. z 2019 r. poz. 1446)” zastępuje się wyrazami „ustawy z dnia ... o otwartych danych i ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego (Dz. U. poz. ...)” oraz wyraz „udostępnieniu” zastępuje się wyrazem „udostępnianiu”;
- 2) w art. 25a ust. 4 wyrazy „ustawy z dnia 25 lutego 2016 r. o ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego (Dz. U. z 2019 r. poz. 1446)” zastępuje się wyrazami „ustawy z dnia ... o otwartych danych i ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego (Dz. U. poz. ...)” oraz wyraz „udostępnieniu” zastępuje się wyrazem „udostępnianiu”.

Art. 56. W ustawie z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (Dz. U. z 2019 r. poz. 1397 i 2294 oraz z 2020 r. poz. 695) w art. 46 ust. 3 wyrazy „ustawie z dnia 25 lutego 2016 r. o ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 1243 i 1669 oraz z 2019 r. poz. 730)” zastępuje się wyrazami „ustawie z dnia ... o otwartych danych i ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego (Dz. U. poz. ...)”.

Art. 57. W ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2020 r. poz. 310, 695, 782 i 875 i 1378) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 385 po ust. 5 dodaje się ust. 6 w brzmieniu:

„6. Przepisu ust. 5 nie stosuje się do informacji stanowiących dane o wysokiej wartości określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 27 ustawy z dnia... o otwartych danych i ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego (Dz. U. poz...)”
- 2) w art. 386 ust. 3 wyrazy „ustawy z dnia 25 lutego 2016 r. o ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego (Dz. U. z 2019 r. poz. 1446)” zastępuje się wyrazami

„ustawy z dnia ... o otwartych danych i ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego”.

Art. 58. W ustawie z dnia 24 listopada 2017 r. o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych (Dz. U. z 2020 r., poz. 2139) w art. 29 ust. 6 wyrazy „ustawy z dnia 25 lutego 2016 r. o ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego (Dz. U. z 2019 r. poz. 1446)” zastępuje się wyrazami „ustawy z dnia ... o otwartych danych i ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego (Dz. U. poz. ...)”.

Art. 59. W ustawie z dnia 6 marca 2018 r. o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy (Dz. U. z 2019 r. poz. 1291, 1495 i 1649) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 47 ust. 2 wyrazy „ustawy z dnia 25 lutego 2016 r. o ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 1243 i 1669 oraz z 2019 r. poz. 730)” zastępuje się wyrazami „ustawy z dnia ... o otwartych danych i ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego (Dz. U. poz. ...)”;
- 2) w art. 48 ust. 3 wyrazy „ustawy z dnia 25 lutego 2016 r. o ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego” zastępuje się wyrazami „ustawy z dnia ... o otwartych danych i ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego”.

Rozdział 11

Przepisy przejściowe, dostosowujące i przepisy końcowe

Art. 60. 1. Do spraw z zakresu przekazywania informacji sektora publicznego w celu ponownego wykorzystywania, wszczętych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe.

2. Postanowienia umów zawartych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, niezgodne z art. 9 ust. 2, wygasają wraz z końcem okresu ich obowiązywania, nie później jednak niż w dniu 18 lipca 2043 r.

Art. 61. Politykę otwartego dostępu do danych badawczych minister właściwy do spraw nauki i szkolnictwa wyższego opracowuje się w terminie 18 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 62. 1. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 9b ust. 6 ustawy zmienianej w art. 53, oraz na podstawie art. 18 ust. 3 ustawy, o której mowa w art. 63, zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych

odpowiednio na podstawie art. 37 ust. 6 oraz art. 19 ust. 3 niniejszej ustawy, jednak nie dłużej niż przez okres 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

2. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 80cf oraz 100am ustawy zmienianej w art. 51, zachowują moc.

3. Program otwierania danych przyjęty w drodze uchwały Rady Ministrów na podstawie art. 9e ustawy zmienianej w art. 53, staje się z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy Programem, o którym mowa w art. 31 ust. 1 niniejszej ustawy.

4. Centralne repozytorium prowadzone przez ministra właściwego do spraw informatyzacji na podstawie art. 9b ustawy zmienianej w art. 53, staje się z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy portalem danych, o którym mowa w art. 2 pkt 13 niniejszej ustawy.

Art. 63. Traci moc ustawa z dnia 25 lutego 2016 r. o ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego (Dz. U. z 2019 r. poz. 1446).

Art. 64. Ustawa wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia z wyjątkiem art. 24, który wchodzi w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia.

ZA ZGODNOŚĆ POD WZGLĘDEM PRAWNYM,
REDAKCYJNYM I LEGISLACYJNYM
Michał Frączkiewicz
Zastępca Dyrektora Departamentu Prawnego
w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
/- podpisano elektronicznie/

UZASADNIENIE

I. Cel projektowanej regulacji.

Głównym celem projektu ustawy o otwartych danych i ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego, zwanego dalej „ustawą” lub „projektem ustawy”, jest implementacja dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1024 z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie otwartych danych i ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego⁹⁾. Projekt ustawy zakłada również wprowadzenie nowych rozwiązań wykraczających poza minimum wyznaczone dyrektywą, które usprawnią ponowne wykorzystywanie danych. Celem zasadniczym projektowanych regulacji jest zwiększenie podaży otwartych danych, w tym zasobów informacji o istotnej wartości i potencjale do tworzenia nowych usług i produktów, a także stworzenie optymalnego otoczenia regulacyjnego dla efektywnego wykorzystywania informacji sektora publicznego w Polsce. Nowa ustawa zastąpi obecnie obowiązującą ustawę z dnia 25 lutego 2016 r. o ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego¹⁰⁾.

Informacje sektora publicznego są ważnym materiałem wyjściowym dla produktów i usług związanych z zasobami cyfrowymi o dotychczas niewykorzystanym potencjale. Podmioty publiczne wytwarzają, gromadzą lub przechowują ogromną ilość informacji i treści, poczynając od danych statystycznych, gospodarczych lub środowiskowych, przez materiały archiwalne, po zdigitalizowane księgozbiory lub kolekcje dzieł sztuki. Wraz z rewolucją cyfrową istotnie wzrosła wartość tego rodzaju zasobów dla innowacyjnych produktów lub usług wykorzystujących takie dane. Instytucja ponownego wykorzystywania koncentruje się na wykorzystywaniu gospodarczej wartości informacji sektora publicznego, gdzie służy ona jako materiał wyjściowych (surowiec) dla rozwoju nowych produktów i usług. Podczas gdy podmioty publiczne są twórcami, dysponentami i dostawcami oryginalnego materiału (danych), sektor prywatny odgrywa istotną rolę jako uczestnik i pośrednik procesu przetwarzania informacji między źródłem danych (podmiot publiczny), a końcowym użytkownikiem. Poza celami gospodarczymi związanymi z napędzaniem innowacji i kreatywności, które stymulują wzrost gospodarczy, możliwość ponownego wykorzystywania informacji wzmacnia również pozycję obywateli, wzmacniając tym samym demokrację uczestniczącą oraz promując przejrzystą, odpowiedzialną i wydajniejszą administrację, funkcjonującą w sposób znacznie bardziej transparenty i efektywny.

Szczególnie istotne jest przy tym rozróżnienie pomiędzy realizacją prawa dostępu do informacji publicznej (*access to public sector information*), regulowanego przez ustawę z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej¹¹⁾, a eksploatacją (ponownym wykorzystywaniem) informacji sektora publicznego (*re-use of public sector information*). Pojęcie informacji sektora publicznego jest przy tym szersze niż pojęcie informacji publicznej (szerzej na ten temat w uzasadnieniu do art. 2 pkt 8 projektu ustawy). Dostęp do informacji

⁹⁾ (Dz. Urz. UE L 172 z dnia 26.06.2019, str. 56), zwana dalej jako: „dyrektywa 2019/1024/UE” lub „dyrektywa”.

¹⁰⁾ (Dz. U. z 2019 r. poz. 1446), zwana dalej jako: „ustawa o ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego” lub „ustawa z 2016 r.”.

¹¹⁾ (Dz. U. z 2020 r. poz. 2176), zwana dalej jako: „ustawa o dostępie do informacji publicznej”.

publicznej, określony w ustawie o dostępie do informacji publicznej stanowi implementację zasady jawności wyrażonej w art. 61 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej¹²⁾, a prawo do informacji jest uważane za jedno z podstawowych praw człowieka. Natomiast w odniesieniu do ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego podkreśla się przede wszystkim jego gospodarczy i społeczny charakter związany z możliwością dalszego wykorzystywania (przetworzenia) informacji.

Przyjęcie w czerwcu 2019 r. nowej dyrektywy w sprawie otwartych danych – dyrektywy 2019/1024/UE stanowiło efekt, zainicjowanych przez Komisję Europejską, prac legislacyjnych podjętych w następstwie przeprowadzonego przeglądu dotychczasowych przepisów regulujących ponowne wykorzystywanie informacji sektora publicznego¹³⁾. Jest to już trzecia wersja dyrektywy o ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego. Dyrektywą 2003/98/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 listopada 2003 r. w sprawie ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego¹⁴⁾ ustanowiono zestaw minimalnych przepisów określających ponowne wykorzystywanie dokumentów¹⁵⁾ będących w posiadaniu organów sektora publicznego państw członkowskich. Druga dyrektywa – dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/37/UE z dnia z dnia 26 czerwca 2013 r. zmieniająca dyrektywę 2003/98/WE w sprawie ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego¹⁶⁾ poszerzała zakres ponownego wykorzystania o zasoby bibliotek, archiwów i muzeów. Od czasu przyjęcia pierwszego zestawu przepisów dotyczących ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego ilość danych na świecie, w tym danych publicznych, gwałtownie wzrosła oraz generowane i gromadzone są nowe rodzaje informacji. Jednocześnie zmieniają się i rozwijają technologie wykorzystywane do analizy i przetwarzania danych, jak np. uczenie maszynowe, sztuczna inteligencja czy Internet rzeczy. Powoduje to wzrost liczby nowych usług i nowych zastosowań w oparciu o wykorzystywanie lub agregację danych. W motywie 10 preambuły dyrektywy 2019/1024/UE podkreślono, że przepisy pierwotnie przyjęte w 2003 r. i zmienione w 2013 r. nie dotrzymują już kroku tym szybkim zmianom, co grozi utratą możliwości gospodarczych i społecznych, jakie oferuje ponowne wykorzystywanie danych publicznych.

W związku z powyższym, przyjmując dyrektywę 2019/1024/UE, wskazano na konieczność zaktualizowania dotychczasowych ram ustawodawczych ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego w celu ich dostosowania do postępujących zmian w dziedzinie technologii cyfrowych oraz zapewnienia pełnego wykorzystania potencjału informacji sektora publicznego dla europejskiej gospodarki i europejskiego społeczeństwa. Zasadniczym celem zmian wprowadzonych w nowej dyrektywie jest przede wszystkim zwiększenie ilości danych dostępnych do ponownego wykorzystania z korzyścią dla innowacyjności gospodarki i jakości

¹²⁾ Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483, z późn. zm.).

¹³⁾ Wniosek Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego (wersja przekształcona), 25.04.2018 r., COM/2018/234 final.

¹⁴⁾ (Dz. Urz. UE L 345 z dnia 31.12.2003, str. 90), zwana dalej jako: „dyrektywa 2003/98/WE”.

¹⁵⁾ W dyrektywach regulujących ponowne wykorzystywanie informacji sektora publicznego prawodawca unijny posługuje się pojęciem „dokument”, którego odpowiednikiem w prawie polskim jest „informacja sektora publicznego”.

¹⁶⁾ (Dz. Urz. UE L 175 z dnia 27.06.2013, str. 1).

życia społeczeństwa, aby w większym stopniu wykorzystać potencjał informacji sektora publicznego.

Główne elementy nowej dyrektywy opierają się na dotychczasowych przepisach i nie będą mieć zasadniczego wpływu na procedurę i zasady udostępniania informacji sektora publicznego do ponownego wykorzystywania. Jednocześnie jednak w celu zwiększenia podaży wartościowych danych dostępnych do ponownego wykorzystania wyodrębniono spośród informacji sektora publicznego nowe kategorie danych, tj. dane o wysokiej wartości oraz dane dynamiczne. Dane dynamiczne zdefiniowane zostały w art. 2 pkt 8 dyrektywy 2019/1024/UE jako dokumenty w formie cyfrowej podlegające częstym aktualizacjom lub aktualizacjom w czasie rzeczywistym, w szczególności ze względu na ich zmienność lub szybką dezaktualizację (za takie dane zasadniczo uznano dane wygenerowane przez czujniki). Z kolei zgodnie z art. 2 pkt 10 dyrektywy zbiory danych o wysokiej wartości oznaczają dokumenty, których ponowne wykorzystywanie wiąże się z istotnymi korzyściami dla społeczeństwa, środowiska i gospodarki, w szczególności ze względu na ich przydatność do tworzenia usług i zastosowań o wartości dodanej oraz nowych godziwych miejsc pracy wysokiej jakości, a także ze względu na liczbę potencjalnych beneficjentów usług i zastosowań o wartości dodanej opartych na tych zbiorach danych. W odniesieniu do obu wyodrębnionych kategorii informacji sektora publicznego (danych dynamicznych oraz danych o wysokiej wartości) w dyrektywie 2019/1024/UE ustalano szczególne zasady udostępniania tego rodzaju zasobów do ponownego wykorzystywania, dotyczą one m.in. konieczności zapewnienia użytkownikom dostępu do takich danych za pośrednictwem odpowiednich środków technicznych (interfejs programistyczny aplikacji - API).

Mając na uwadze konieczność zwiększenia ilości informacji sektora publicznego do ponownego wykorzystywania zakresem zastosowania dyrektywy 2019/1024/UE objęto ponadto dane, które dotychczas pozostawały poza regulacjami ponownego wykorzystywania, tj. dane pochodzące z przedsiębiorstw publicznych prowadzących działalność w wybranych sektorach gospodarki oraz określoną kategorię danych badawczych – danych badawczych spełniających wskazane w dyrektywie warunki.

Dyrektywa 2003/98/WE, której zakres podmiotowy oparto na regulacjach dyrektyw unijnych dotyczących zamówień publicznych, znajdowała zastosowanie jedynie do dokumentów będących w posiadaniu organów sektora publicznego państw członkowskich (w tym podmiotów prawa publicznego), wyłączając tym samym z zakresu swojego stosowania przedsiębiorstwa publiczne¹⁷⁾. Jednocześnie w motywie 24 preambuły dyrektywy 2019/1024/UE podkreślono, że państwa członkowskie często zlecają świadczenie usług w interesie ogólnym podmiotom spoza sektora publicznego (innym niż organy sektora publicznego), zachowując jednocześnie wysoki stopień kontroli nad takimi podmiotami (przedsiębiorstwami publicznymi). Prowadzi to do niskiej dostępności do ponownego wykorzystywania dokumentów produkowanych przy realizacji usług świadczonych w interesie ogólnym w wielu obszarach, w szczególności w sektorach użyteczności publicznej. Taki stan rzeczy w znacznym stopniu zmniejsza również możliwość tworzenia usług transgranicznych

¹⁷⁾ Motyw 10 preambuły dyrektywy 2003/98/WE.

opierających się na dokumentach będących w posiadaniu przedsiębiorstw publicznych, które świadczą usługi w interesie ogólnym. W celu zmiany takiego stanu rzeczy zakres zastosowania nowej dyrektywy poszerzono o dokumenty będące w posiadaniu przedsiębiorstw publicznych w rozumieniu art. 2 pkt 3 dyrektywy 2019/1024/UE, których definicja sformułowana została (podobnie jak w przypadku definicji organu sektora publicznego) w oparciu o przepisy prawa unijnego w zakresie zamówień publicznych.

Poprzednio obowiązująca dyrektywa (dyrektywa 2003/98/WE) wyłączała z zakresu swojego zastosowania również dokumenty znajdujące się w posiadaniu instytucji edukacyjnych i badawczych, w tym organizacji ustanowionych w celu przekazywania wyników badań, szkół i uniwersytetów, z wyłączeniem bibliotek uniwersyteckich (art. 1 ust. 2 lit. e dyrektywy 2003/98/WE). Prowadziło do istotnego ograniczenia możliwości ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego wytworzonych, czy też zgromadzonych w ramach działalności naukowo-badawczej organów sektora publicznego. Obecnie ilość generowanych danych badawczych rośnie w gwałtownym tempie, a możliwości ich ponownego wykorzystywania wykraczają poza środowisko naukowe. Aby umożliwić sprostanie rosnącym wyzwaniom społecznym i gospodarczym za niezwykle ważną i pilną kwestię uznano zapewnienie dostępu do tego rodzaju zasobów danych (pochodzących z różnych źródeł, jak również sektorów i dyscyplin) oraz możliwości syntezy i ponownego wykorzystywania takich danych. W związku z powyższym w odniesieniu do danych badawczych zdefiniowanych w art. 2 pkt 9 dyrektywy 2019/1024/UE jako dokumenty w formie cyfrowej, inne niż publikacje naukowe, które są gromadzone lub produkowane w ramach działalności badawczo-naukowej i są wykorzystywane jako dowody w procesie badawczym bądź też są powszechnie akceptowane w środowisku naukowym jako konieczne do weryfikacji poprawności ustaleń i wyników badań, zaproponowano objęcie określonej ich kategorii (danych badawczych spełniających określone warunki) zakresem regulacji ponownego wykorzystywania, na takich samych zasadach jak inne informacje sektora publicznego.

Działania polegające na wyodrębnieniu spośród informacji sektora publicznego danych dynamicznych oraz danych o wysokiej wartości, a także poszerzenie zakresu regulacyjnego ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego o nowe kategorie danych, stanowią zasadniczą część zmian wprowadzonych w nowej dyrektywie. Zwiększenie ilości danych sektora publicznego dostępnych do ponownego wykorzystania, w tym zwiększenie podaży danych wartościowych, będzie miało szereg pozytywnych skutków dla innowacyjności gospodarki i jakości życia społeczeństwa. Jak już podkreślono, sektor publiczny posiada ogromne ilości cennych zasobów informacji w wielu obszarach, jak np. dane o mobilności, dane meteorologiczne, ekonomiczne czy finansowe, które mogą być następnie wykorzystywane do tworzenia nowych, innowacyjnych produktów i usług.

Dostosowanie polskich przepisów do wymogów dyrektywy 2019/1024/UE w obszarach wskazanych powyżej stanowi zasadniczy cel projektowanej ustawy. Jednocześnie jednak planowane jest wprowadzenie w ustawie nowych rozwiązań wykraczających poza minimum wyznaczone dyrektywą. Celem nowych regulacji, stanowiących inicjatywę krajową, jest w głównej mierze usprawnienie ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego w Polsce oraz przyspieszenia procesu otwierania danych publicznych. W projekcie ustawy

zaproponowano kompleksowe podejście do problematyki otwierania danych w myśl wyrażonej w dyrektywie 2019/1024/UE zasady „as open as possible as closed as necessary”. Projekt ustawy przewiduje podstawę prawną do dobrowolnego udostępniania, za pośrednictwem prowadzonego przez ministra właściwego do spraw informatyzacji portalu dane.gov.pl (pełniącego funkcję centralnego repozytorium informacji publicznej), zasobów informacji będących w posiadaniu podmiotów sektora prywatnego (np. przedsiębiorców, organizacji pozarządowych). Dodatkowo całość regulacji dotyczącej portalu dane.gov.pl, która znajduje się obecnie w ustawie o dostępie do informacji publicznej, zostanie zaktualizowana i przeniesiona do nowej ustawy. Celem projektu jest również włączenie do regulacji ustawowej wybranych instytucji i rozwiązań z powodzeniem wdrożonych i realizowanych przez Ministerstwo Cyfryzacji w ramach podejmowanych działań pozaustawowych prowadzonych na rzecz otwierania danych. Dotyczy to w szczególności rozwiązań opartych na doświadczeniach zebranych w okresie obowiązywania przyjętego w 2016 r. Programu Otwierania Danych Publicznych¹⁸⁾, w tym funkcjonowania sieci pełnomocników ds. otwartości danych, czy też opracowanych w ciągu ostatnich lat standardów otwartości danych.

II. Aktualny stan prawny.

Ramy prawne ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego w Polsce wyznacza obecnie ustawa z dnia 25 lutego 2016 r. o ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego, dokonująca w zakresie swojej regulacji wdrożenia postanowień dyrektywy 2003/98/WE zmienionej dyrektywą 2013/37/UE.

Mając na uwadze rozwiązania zastosowane w dyrektywie 2003/98/WE, w ustawie z 2016 r. przyjęto bardzo szerokie pojęcie informacji sektora publicznego, przez którą rozumie się każdą utrwaloną treść będącą w posiadaniu podmiotów wskazanych w katalogu ustawowym (podmiotów zobowiązanych do udostępniania lub przekazywania informacji sektora publicznego)¹⁹⁾. Przez ponowne wykorzystywanie należy rozumieć wykorzystywanie przez osoby fizyczne, osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, zwane dalej „użytkownikami”, informacji sektora publicznego, w celach komercyjnych lub niekomercyjnych innych niż pierwotny publiczny cel, dla którego informacja została wytworzona²⁰⁾.

W ustawie uregulowano zasady, tryb oraz warunki udostępniania i ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego, zasady ustalania opłat za ponowne wykorzystywanie oraz wprowadzono przepisy regulujące stosunek ustawy do innych aktów prawnych, w tym w szczególności przepisów ustawy o dostępie do informacji publicznej oraz przepisów o ochronie danych osobowych. Wprowadzone zostały dwa podstawowe tryby udostępniania danych do ponownego wykorzystywania: tryb pozawnioskowy (dane udostępniane w systemie teleinformatycznym) oraz wnioskowy (dane przekazane na wniosek

¹⁸⁾ Program Otwierania Danych Publicznych przyjęty uchwałą Nr 107/2016 Rady Ministrów z dnia 20 września 2016 r.

¹⁹⁾ Zgodnie z art. 2 pkt 8 ustawy z 2016 r. przez informację sektora publicznego należy rozumieć każdą treść lub jej część, niezależnie od sposobu utrwalenia, w szczególności w postaci papierowej, elektronicznej, dźwiękowej, wizualnej lub audiowizualnej, będącą w posiadaniu podmiotów, o których mowa w art. 3 ustawy.

²⁰⁾ Art. 2 ust. 2 ustawy z 2016 r.

złożony przez zainteresowanego). Jednocześnie przekazywanie informacji sektora publicznego na wniosek zostało w możliwie największym stopniu odformalizowane – danych można żądać w dowolny sposób, a informacje (co do zasady) powinny zostać przekazane w ciągu 14 dni. W ramach rozwiązań ułatwiających ponowne wykorzystywanie, oprócz wprowadzenia dwóch podstawowych trybów udostępniania danych (pozawnioskowego i wnioskowego), umożliwiono również ponowne wykorzystywanie informacji sektora publicznego gromadzonych i przechowywanych w systemie teleinformatycznym podmiotu zobowiązanego przez okres nie dłuższy niż 12 miesięcy w sposób stały i bezpośredni w czasie rzeczywistym. Jest to rozwiązanie istotne dla informacji często aktualizowanych, charakteryzujących się dużą dynamiką i zmiennością, których aktualność stanowi o rzeczywistym potencjale ponownego wykorzystywania.

III. Zakres projektowanej regulacji.

Główne elementy konstrukcyjne projektu ustawy oparte zostały na przepisach ustawy z 2016 r., przez co nie będą mieć zasadniczego wpływu na procedurę ponownego wykorzystywania. W ustawie wprowadzonych zostanie jednak szereg nowych rozwiązań legislacyjnych.

Nowa ustawa dostosuje polskie przepisy do wymogów dyrektywy 2019/1024/UE. Planowane rozwiązania mają na celu zwiększenia podaży wartościowych danych publicznych do ponownego wykorzystywania, a także poszerzenie dotychczasowego zakresu regulacyjnego ponownego wykorzystywania o dane pochodzące z przedsiębiorstw publicznych w rozumieniu art. 2 pkt 3 dyrektywy 2019/1024/UE oraz dane badawcze spełniające określone warunki. W projekcie ustawy zaproponowano nowe rozwiązania obejmujące następujące obszary:

1. **Dane o wysokiej wartości/API:** wprowadzenie kategorii danych o wysokiej wartości i zobligowanie podmiotów zobowiązanych do ich udostępniania do ponownego wykorzystywania co do zasady bezpłatnie, w formacie nadającym się do odczytu maszynowego, za pośrednictwem interfejsu programistycznego aplikacji (API), oraz, w odpowiednich przypadkach, do zbiorczego pobrania.
2. **Dane dynamiczne/API:** wprowadzenie kategorii danych dynamicznych i zobligowanie podmiotów zobowiązanych do ich udostępniania do ponownego wykorzystywania natychmiast po ich zgromadzeniu, za pośrednictwem interfejsu programistycznego aplikacji (API), oraz, w odpowiednich przypadkach, do zbiorczego pobrania.
3. **Dane badawcze:** objęcie zakresem ponownego wykorzystywania danych badawczych w zakresie, w jakim dane te są finansowane ze środków publicznych i zostały już publicznie udostępnione w systemie teleinformatycznym podmiotu zobowiązanego, w szczególności w repozytorium instytucjonalnym lub tematycznym.
4. **Dane przedsiębiorstw publicznych:** objęcie zakresem ustawy danych będących w posiadaniu przedsiębiorstw publicznych w rozumieniu art. 2 pkt 3 dyrektywy 2019/1024/UE, prowadzących działalność w wybranych sektorach gospodarki, przy jednoczesnym niewprowadzaniu ogólnego obowiązku udostępniania lub przekazywania przez takie podmioty informacji sektora publicznego do ponownego wykorzystywania.

W projekcie ustawy przewidziano również wprowadzenie nowych rozwiązań wykraczających poza minimum wyznaczone dyrektywą, które usprawnią ponowne wykorzystywanie danych. W tym zakresie najważniejsze zmiany obejmą następujące obszary:

1. **Portal danych:** zaktualizowanie i przeniesienie do projektowanej ustawy regulacji dotyczącej centralnego repozytorium informacji publicznej (portalu dane.gov.pl) znajdującej się obecnie w ustawie o dostępie do informacji publicznej; zapewnienie możliwości podmiotom sektora prywatnego (np. przedsiębiorcom, organizacjom pozarządowym) dobrowolnego udostępniania na portalu dane.gov.pl zasobów informacji będących w ich posiadaniu.
2. **Program otwierania danych:** wprowadzenie upoważnienia ustawowego dla ministra właściwego ds. informatyzacji do opracowania Programu otwierania danych na lata 2021-2027.
3. **Pełnomocnicy do spraw otwartości danych:** uregulowanie w ustawie statusu i zadań pełnomocników do spraw otwartości danych działających obecnie w wybranych instytucjach administracji rządowej (ministerstwa, KPRM, GUS); poszerzenie sieci pełnomocników do spraw otwartości danych poprzez umożliwienie ich powoływania w innych instytucjach, nie tylko rządowych.
4. **Standardy otwartości danych:** wprowadzenie do ustawy „filarów otwartości” zdefiniowanych w Standardzie prawnym otwartości danych oraz Programie otwierania danych publicznych z 2016 r.
5. **Kompleksowa struktura pojęciowa (słowniczek ustawowy):** opracowanie i wprowadzenie słowniczka ustawowego, m.in.: otwarte dane, informacje sektora publicznego, ponowne wykorzystywanie, dane prywatne, portal danych, format otwarty, format przeznaczony do odczytu maszynowego, metadane, anonimizacja, interfejs programistycznych aplikacji (API).
6. **Katalog zasad udostępniania i przekazywania informacji sektora publicznego:** poszerzenie katalogu zasad udostępniania i przekazywania informacji sektora publicznego, który obejmować będzie już zdefiniowane oraz nowo sformułowane zasady, takie jak np. zasada udostępniania (o ile jest to możliwe) informacji sektora publicznego do ponownego wykorzystywania jako otwarte dane.
7. **Warunki ponownego wykorzystywania:** umożliwienie stosowania standardowych otwartych licencji zamiast warunków ponownego wykorzystywania.
8. **Kod źródłowy:** wprowadzenie możliwości fakultatywnego udostępniania do ponownego wykorzystywania kodu źródłowego programu komputerowego.

IV. Systematyka ustawy.

Systematyka ustawy w zasadniczej części oparta została na przepisach ustawy z 2016 r. Część nowych rozwiązań legislacyjnych wprowadzona została w ramach regulacji znajdujących się w rozdziałach dotychczasowej ustawy. Wprowadzono jednocześnie nowe rozdziały, w których zgrupowano regulacje dotyczące otwartych danych (w tym Programu otwierania danych), portalu danych, pełnomocników do spraw otwartości danych, a także przepisy szczególnie dotyczące udostępniania do ponownego wykorzystywania danych o wysokiej wartości, danych dynamicznych oraz danych badawczych.

Przepisy ustawy pogrupowane zostały w następujące rozdziały:

- I. Przepisy ogólne.
- II. Zasady udostępniania i przekazywania informacji sektora publicznego w celu ponownego wykorzystywania.
- III. Warunki ponownego wykorzystywania.
- IV. Zasady ustalania opłat za ponowne wykorzystywanie.
- V. Dane o wysokiej wartości, dane dynamiczne i dane badawcze.
- VI. Program otwierania danych.
- VII. Portal danych.
- VIII. Pełnomocnicy do spraw otwartości danych.
- IX. Ponowne wykorzystywanie informacji sektora publicznego przekazywanych na wniosek.
- X. Zmiany w przepisach obowiązujących.
- XI. Przepisy przejściowe, dostosowujące i przepisy końcowe.

V. Szczegółowe regulacje.

Rozdział 1. Przepisy ogólne

Zakres przedmiotowy.

Zgodnie z art. 1 projektu ustawa określa zasady otwartości danych, zasady i tryb udostępniania i przekazywania informacji sektora publicznego w celu ponownego wykorzystywania oraz podmioty, które udostępniają lub przekazują te informacje (podmioty zobowiązane).

Słowniczek ustawowy.

W art. 2 projektu ustawy wprowadzono słowniczek ustawowy, w którym zawarte zostały definicje sformułowane już na gruncie ustawy z 2016 r. oraz nowozdefiniowane pojęcia. Celem wprowadzenia do projektu ustawy słowniczka jest usystematyzowanie struktury pojęciowej regulacji ponownego wykorzystywania, uzupełnienia jej o nowe definicje oraz dostosowania niektórych z dotychczasowych pojęć do przepisów dyrektywy 2019/1024/UE.

1) Anonimizacja.

Pod pojęciem anonimizacji zdefiniowanym w art. 2 pkt 1 projektu ustawy rozumie się proces zmiany informacji sektora publicznego w informacje anonimowe, które nie odnoszą się do zidentyfikowanej lub możliwej do zidentyfikowania osoby fizycznej, lub dane osobowe zanonimizowane w taki sposób, że identyfikacja osoby, której dane dotyczą, nie jest lub już nie jest możliwa. Definicję ustawową oparto na art. 2 pkt 7 dyrektywy 2019/1024/UE zgodnie, z którym anonimizacja oznacza proces zmiany dokumentów w informacje anonimowe, które nie odnoszą się do zidentyfikowanej lub możliwej do zidentyfikowania osoby fizycznej, lub dane osobowe zanonimizowane w taki sposób, że identyfikacja osoby, której dane dotyczą, nie jest lub już nie jest możliwa.

Anonimizację danych należy przeprowadzić wówczas kiedy informacje sektora publicznego nie mogą być przekazane z uwagi na ograniczenie ze względu na ochronę danych osobowych (brak podstaw legalizujących przetwarzanie). W tym zakresie

opracowany został Standard bezpieczeństwa²¹⁾, zbiór zaleceń dotyczących bezpieczeństwa otwierania danych publicznych. Dokument ten służy zapewnieniu odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa w procesach otwierania danych przez podmioty publiczne. Standard ten obejmuje m.in.: minimalne czynności dotyczące udostępniania danych do ponownego wykorzystywania, grupy danych podlegające nieograniczonemu ponownemu wykorzystywaniu, dane podlegające anonimizacji i pseudonimizacji oraz sposoby doboru technik. Planuje się, że Standard bezpieczeństwa będzie zalecany do stosowania w Programie otwierania danych na lata 2021-2027.

Dodatkowo podmioty zobowiązane mogą stosować wytyczne dotyczące technik anonimizacji zawarte w Opinii Grupy Roboczej Art. 29 05/2014 z dnia 10 kwietnia 2014 r. w sprawie technik anonimizacji²²⁾. Odmowa przekazania jakichkolwiek danych jest ostatecznością, np. wniosek obejmuje przekazanie wyłącznie danych osobowych, wówczas depersonalizacja danych powoduje, że przekazanie danych jest bezcelowe, nie ma jakiegokolwiek wartości informacyjnej.

2) Dane badawcze.

Dane badawcze oznaczają informacje sektora publicznego utrwalone w postaci elektronicznej, inne niż publikacje naukowe, które zostały wytworzone lub zgromadzone w ramach działalności naukowej w rozumieniu art. 4 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2020 r. poz. 85, z późn. zm.) i są wykorzystywane jako dowody w procesie badawczym lub służą weryfikacji poprawności ustaleń i wyników badań. Definicja danych badawczych zaproponowana w projekcie ustawy stanowi odzwierciedlenie definicji wprowadzonej na gruncie dyrektywy 2019/1024/UE. Zgodnie z art. 2 pkt 9 dyrektywy przez dane badawcze należy rozumieć dokumenty w formie cyfrowej, inne niż publikacje naukowe, które są gromadzone lub produkowane w ramach działalności badawczo-naukowej i są wykorzystywane jako dowody w procesie badawczym bądź też są powszechnie akceptowane w środowisku naukowym jako konieczne do weryfikacji poprawności ustaleń i wyników badań.

3) Dane dynamiczne.

Zgodnie z art. 2 pkt 3 projektu ustawy za dane dynamiczne uznaje się informacje sektora publicznego utrwalone w postaci elektronicznej podlegające częstym aktualizacjom lub aktualizacjom w czasie rzeczywistym, w szczególności ze względu na ich zmienność lub szybką dezaktualizację; za dane dynamiczne w szczególności uznaje się dane wygenerowane przez czujniki. W dyrektywie 2019/1024/UE dane dynamiczne zdefiniowane zostały jako dokumenty w formie cyfrowej podlegające częstym aktualizacjom lub aktualizacjom w czasie rzeczywistym, w szczególności ze względu na ich zmienność lub szybką dezaktualizację, a za dane takie zasadniczo uznano dane wygenerowane przez czujniki (art. 2 pkt 8 dyrektywy 2019/1024/UE).

4) Dane o wysokiej wartości.

²¹⁾ <https://dane.gov.pl/pl/knowledgebase/useful-materials/standardy-otwartosci-danych>

²²⁾ https://ec.europa.eu/justice/article-29/documentation/opinion_recommendation/index_en.htm

Za dane o wysokiej wartości w rozumieniu ustawowym uznaje się informacje sektora publicznego, których ponowne wykorzystywanie wiąże się z istotnymi korzyściami dla społeczeństwa, środowiska i gospodarki, w szczególności ze względu na ich przydatność do tworzenia produktów, usług i zastosowań opartych na wykorzystaniu tych danych. Definicja zawarta w art. 2 pkt 4 projektu ustawy stanowi implementację art. 2 pkt 10 dyrektywy 2019/1024/UE zgodnie, z którym cechy zbiorów danych o wysokiej wartości zawierają dokumenty, których ponowne wykorzystywanie wiąże się z istotnymi korzyściami dla społeczeństwa, środowiska i gospodarki, w szczególności ze względu na ich przydatność do tworzenia usług i zastosowań o wartości dodanej oraz nowych godziwych miejsc pracy wysokiej jakości, a także ze względu na liczbę potencjalnych beneficjentów usług i zastosowań o wartości dodanej opartych na tych zbiorach danych.

5) Dane prywatne.

Jako dane prywatne rozumie się każdą treść lub jej część, niezależnie od sposobu utrwalenia, w szczególności w postaci papierowej, elektronicznej, dźwiękowej, wizualnej lub audiowizualnej, będącą w posiadaniu podmiotu innego niż podmiot zobowiązany i przez niego wytworzona, z wyjątkiem danych osobowych. Zgodnie z powyższym za dane prywatne w rozumieniu ustawowym uznaje się wszelkie treści będące w posiadaniu (i przez nie wytworzone) podmiotów innych niż te, które wymienione zostały w art. 3 projektu ustawy. W szczególności będą to zasoby danych znajdujące się w posiadaniu przedsiębiorców, czy też organizacji pozarządowych (i przez nich wytworzone).

6) Format otwarty.

Format otwarty zdefiniowano w art. 2 pkt 6 projektu ustawy jako format pliku, który jest niezależny od systemu oraz jest udostępniany bez żadnych ograniczeń, które utrudniałyby ponowne wykorzystywanie. Wskazana definicja ustawowa stanowi implementację art. 2 pkt 14 dyrektywy 2019/1024/UE. W szczególności za przykłady formatów otwartych można uznać formaty: CSV, ODS, JSON, XML, RDF, HTML, SHP, GML oraz KML.

Innymi słowy format otwarty to format pliku:

- którego specyfikacja powstała i jest utrzymywana w drodze procedury pozwalającej na uwzględnienie potrzeb każdego zainteresowanego,
- którego wykorzystanie oraz wdrożenie nie wymaga korzystania z własnościowych narzędzi ani rozwiązań,
- dla którego istnieją kompletne implementacje pochodzące od niezależnych dostawców lub którego kompletna implementacja dostępna jest dla wszystkich bez ograniczeń technicznych lub prawnych.

7) Format przeznaczony do odczytu maszynowego.

Format przeznaczony do odczytu maszynowego zdefiniowano w projekcie ustawy jako format pliku ustrukturyzowany tak, aby programy komputerowe mogły łatwo zidentyfikować, rozpoznać i pozyskać określone dane i ich wewnętrzną strukturę, bez utraty ich semantycznej interoperacyjności. Art. 2 pkt 7 projektu ustawy stanowi

odzwierciedlenie definicji formatu nadającego się do odczytu maszynowego zawartej w art. 2 pkt 13 dyrektywy 2019/1024/UE.

8) Informacja sektora publicznego.

Przez informację sektora publicznego rozumie się każdą treść lub jej część, niezależnie od sposobu utrwalenia, w szczególności w postaci papierowej, elektronicznej, dźwiękowej, wizualnej lub audiowizualnej, będącą w posiadaniu podmiotu zobowiązanego. Definicja informacji sektora publicznego wprowadzona w projekcie ustawy jest tożsama z tą przyjętą na gruncie ustawy z 2016 r. Pojęcie to należy odnieść do definicji „dokumentu” w rozumieniu art. 2 pkt 6 dyrektywy 2019/1024/UE, zgodnie z którym „dokument” oznacza dowolną treść lub dowolną część tej treści niezależnie od jej nośnika (papier lub forma elektroniczna lub zapis dźwiękowy, wizualny bądź audiowizualny). Pojęcie informacji sektora publicznego wyznacza zakres przedmiotowy ponownego wykorzystywania. Dla zakwalifikowania określonej informacji jako informacji sektora publicznego nie ma znaczenia jej treść. Istotne jest natomiast jej utrwalenie oraz fakt posiadania przez podmioty udostępniające lub przekazujące ją w celu ponownego wykorzystywania. Definicja informacji sektora publicznego jest szersza niż pojęcie informacji publicznej i zawiera w sobie informację publiczną oraz inne treści (wykraczające poza zakres pojęcia informacji publicznej), tj. np. zasoby bibliotek, archiwów i muzeów niebędących informacjami publicznymi oraz inne informacje niebędące zarówno informacją publiczną ani zasobem bibliotek, archiwów i muzeów²³⁾.

9) Interfejs programistyczny aplikacji (API).

Dla celów ustawowych zdefiniowano w projekcie pojęcie interfejsu programistycznego aplikacji, przez który rozumie się zbiór technicznych funkcji umożliwiających połączenie i wzajemną wymianę danych lub metadanych pomiędzy programami komputerowymi lub systemami teleinformatycznymi. W przepisach ustawy posłużono się skrótem: API.

10) Metadane.

W projekcie ustawy zdefiniowane zostały również metadane, przez które rozumie się ustrukturyzowane informacje opisujące, tłumaczące, lokalizujące i ułatwiające odnalezienie, wykorzystanie lub zarządzanie informacjami, na które składają się w szczególności elementy, o których mowa w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie projektowanej ustawy.

11) Otwarte dane.

Pod pojęciem otwartych danych w projekcie ustawy rozumie się informacje sektora publicznego udostępniane lub przekazywane w postaci elektronicznej, kompletne, aktualne, niezastrzeżone, w wersji źródłowej w otwartym formacie przeznaczonym do odczytu maszynowego, do bezpłatnego ponownego wykorzystywania na tych samych zasadach dla każdego użytkownika, bez konieczności potwierdzania tożsamości, bezwarunkowo lub

²³⁾ A. Piskorz-Ryń (praca zbiorowa), Ponowne wykorzystywanie informacji sektora publicznego, Ministerstwo Cyfryzacji, Warszawa 2016, s. 40, <https://www.gov.pl/web/cyfryzacja/udostepniamy-podrecznik-ponowne-wykorzystywanie-informacji-sektora-publicznego> (dostęp 03.04.2020 r.).

z zastrzeżeniem warunków, o których mowa w rozdziale 3. Otwarte dane w rozumieniu ustawowym powinny zatem spełniać w zasadniczej części filary otwartości zdefiniowane w Programie otwierania danych publicznych z 2016 r. oraz Standardzie prawnym otwartości danych. Dane spełniające filary otwartości, to dane:

- a) dostępne - dane udostępniane bez żadnych ograniczeń, szerokiemu gronu użytkowników, do dowolnych celów. Dane spełniające warunek dostępności powinny być dostępne dla każdego, domyślnie jawne (jawność danych może zostać ograniczona w drodze wyjątku i jedynie z uwagi na konieczności ochrony prawnie uzasadnionych interesów) oraz dostępne niezależnie od celu, jakiemu mają służyć (niezależnie od tego, do czego zostaną wtórnie wykorzystane przez użytkowników),
- b) upublicznione w wersji źródłowej - dane udostępniane w oryginalnej, niezmienionej i niezagregowanej formie (tzw. dane surowe, a nie np. w postaci analiz, podsumowań, skrótów czy streszczeń),
- c) kompletne - dane udostępniane w całości, bez wyłączenia poszczególnych części danych i zgodne ze stanem faktycznym. Ewentualne wyłączenie niektórych informacji jest możliwe jedynie, kiedy wymagają tego przepisy prawa (np. część danych podlega anonimizacji ze względu na ochronę danych osobowych), a dysponent danych poinformuje o przyczynach wyłączenia,
- d) aktualne - dane udostępniane niezwłocznie po ich wytworzeniu lub pozyskaniu. Udostępnianie danych najnowszych i bieżąco aktualizowanych w terminach dostosowywanych do rodzaju danych i dynamiki ich zmian wraz z oznaczeniem daty udostępnienia danych, daty ostatniej aktualizacji danych oraz informacji o częstotliwości aktualizacji danych,
- e) odczytywalne maszynowo - dane udostępniane w formatach umożliwiających automatyczne odczytywanie przez przeglądarkę lub system komputerowy, tj. w formatach ułatwiających dostęp i pozwalających na bardziej zaawansowane analizy dużych ilości informacji (np. formaty XML, JSON, RDF, CSV),
- f) udostępnione niedyskryminująco - dane udostępniane każdemu bez konieczności rejestracji, posiadania konta internetowego, weryfikacji tożsamości poprzez podawanie hasła, loginu czy podpisywania jakichkolwiek umów. Zasada niedyskryminacji to również równe traktowanie użytkowników, a więc udostępnianie danych na tych samych warunkach i zasadach każdemu zainteresowanemu, tak na wniosek użytkownika, jak i udostępnianych przez systemy teleinformatyczne,
- g) dostępne bez ograniczeń licencyjnych - dane udostępniane bez ograniczeń uniemożliwiający ich pełne wykorzystywanie, tj. takie dane, które nie są przedmiotem praw autorskich, patentów, znaków towarowych lub tajemnicy handlowej i mogą być wykorzystywane w dowolnych celach bez konieczności ubiegania się o jakąkolwiek zgodę na ich używanie,
- h) niezastrzeżone - dane udostępniane w formacie powszechnie stosowanym i otwartym (charakterystyka jest jawna i dobrze opisana), który nie jest kontrolowany przez żaden podmiot.

12) Ponowne wykorzystywanie.

Przez ponowne wykorzystywanie rozumie się wykorzystywanie przez użytkowników informacji sektora publicznego w jakimkolwiek innym celu niż pierwotny publiczny cel, dla którego informacja została wytworzona, przetworzona, pozyskana lub zgromadzona, z wyjątkiem wymiany informacji sektora publicznego pomiędzy podmiotami zobowiązanymi wyłącznie w celu realizacji zadań publicznych. Definicja ponownego wykorzystywania wskazana w art. 2 pkt 12 projektu ustawy stanowi implementację art. 2 pkt 11 dyrektyw 2019/1024/UE, zgodnie z którym ponowne wykorzystywanie oznacza wykorzystywanie przez osoby fizyczne lub podmioty prawne dokumentów będących w posiadaniu:

- a) organów sektora publicznego, do celów komercyjnych lub niekomercyjnych innych niż ich pierwotne przeznaczenie w ramach zadań publicznych, dla którego to celu dokumenty te zostały wyprodukowane, z wyjątkiem wymiany dokumentów między organami sektora publicznego służącej wyłącznie wykonywaniu ich zadań publicznych lub
- b) przedsiębiorstw publicznych, do celów komercyjnych lub niekomercyjnych innych niż ich pierwotne przeznaczenie w zakresie świadczenia usług w interesie ogólnym, dla którego to celu dokumenty te zostały wyprodukowane, z wyjątkiem wymiany dokumentów między przedsiębiorstwami publicznymi a organami sektora publicznego służącej wyłącznie wykonywaniu zadań publicznych organów sektora publicznego.

13) Portal danych.

W art. 2 pkt 13 projektu ustawy zdefiniowano portal danych, czyli prowadzony przez ministra właściwego do spraw informatyzacji, pod adresem strony internetowej dane.gov.pl, powszechnie dostępny system teleinformatyczny, służący do udostępniania informacji sektora publicznego oraz danych prywatnych w celu ponownego wykorzystywania. Portal danych zastąpi dotychczasowe centralne repozytorium informacji publicznej, którego regulacja wyodrębniona zostanie z ustawy o dostępie do informacji publicznej i przeniesiona do projektowanej ustawy. Funkcję portalu danych (tak jak dotychczas centralnego repozytorium) pełnić będzie portal dane.gov.pl.

14) Użytkownik.

Pod pojęciem użytkownika rozumie się osobę fizyczną, osobę prawną lub jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, która ponownie wykorzystuje informacje sektora publicznego.

Zakres podmiotowy.

Projekt ustawy wyznacza zamknięty katalog podmiotów, które udostępniają lub przekazują informacje sektora publicznego w celu ich ponownego wykorzystywania, zwanych dalej „podmiotami zobowiązanymi”. Katalog ten odzwierciedla zakres podmiotowy dyrektywy 2019/1024/UE i w zasadniczej części (obejmującej podmioty wskazane w art. 3

pkt 1-4 projektu ustawy) jest tożsamy z katalogiem podmiotów zobowiązanych wyznaczonym przez ustawę z 2016 r. Różnice pomiędzy dotychczasowym stanem prawnym, a projektem ustawy dotyczą poszerzenia katalogu podmiotów zobowiązanych o nową kategorię podmiotów mieszczących się w zakresie definicji „przedsiębiorstw publicznych” w rozumieniu art. 2 pkt 3 dyrektywy 2019/1024/UE.

Poszerzenie zakresu podmiotowego w projekcie ustawy podyktowane zostało objęciem regulacjami dyrektywy 2019/1024/UE dokumentów (informacji sektora publicznego) wytwarzanych przy realizacji usług świadczonych w interesie ogólnym przez przedsiębiorstwa publiczne:

- 1) prowadzące jeden z rodzajów działalności, o których mowa w art. 8-14 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 lutego 2014 r. 2014/25/UE w sprawie udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych, uchylającej dyrektywę 2004/17/WE²⁴);
- 2) działające w charakterze podmiotów świadczących usługi publiczne zgodnie z art. 2 rozporządzenia (WE) nr 1370/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. dotyczącego usług publicznych w zakresie kolejowego i drogowego transportu pasażerskiego oraz uchylającego rozporządzenia Rady (EWG) nr 1191/69 i (EWG) nr 1107/70²⁵);
- 3) działających w charakterze przewoźników lotniczych wykonujących obowiązki użyteczności publicznej zgodnie z art. 16 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1008/2008 z dnia 24 września 2008 r. w sprawie wspólnych zasad wykonywania przewozów lotniczych na terenie Wspólnoty (Wersja przekształcona)²⁶);
- 4) działających w charakterze armatorów Wspólnoty wykonujących zobowiązania z tytułu świadczenia usług publicznych zgodnie z art. 4 rozporządzenia Rady (EWG) nr 3577/92 z dnia 7 grudnia 1992 r. dotyczącego stosowania zasady swobody świadczenia usług w transporcie morskim w obrębie Państw Członkowskich (kabotaż morski)²⁷).

Mając na uwadze rozwiązania przyjęte w dyrektywie 2019/1024/UE, w której definicję „przedsiębiorstwa publicznego” sformułowano w oparciu o przepisy dyrektywy 2014/25/UE, art. 3 pkt 5 projektu ustawy w zasadniczej części wzorowano na art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych²⁸). Wskazana ustawa dokonuje w zakresie swojej regulacji wdrożenia postanowień dyrektyw unijnych dotyczących zamówień publicznych. Zgodnie z art. 3 pkt 5 projektu ustawy podmiotami zobowiązanymi do udostępniania lub przekazywania informacji sektora publicznego w celu ponownego

²⁴) (Dz. Urz. UE L 94 z 28.03.2014, str. 243, z późn. zm.), zwana dalej jako: „dyrektywa 2014/25/UE”.

²⁵) (Dz. Urz. UE L 315 z 03.12.2007, str. 1, z późn. zm.).

²⁶) (Dz. Urz. UE L 293 z 31.10.2008, str. 3, z późn. zm.).

²⁷) (Dz. Urz. WE L 364 z 12.12.1992, str. 7, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne rozdz. 6, t. 2, str. 10).

²⁸) (Dz. U. z 2019 r. poz. 2019, z późn. zm.), zwana dalej jako: „ustawa – Prawo zamówień publicznych”.

wykorzystywania są inne niż wskazane w przepisach art. 3 pkt 1-4 projektu ustawy podmioty, które:

- 1) wykonują jeden z rodzajów działalności sektorowej, o której mowa w art. 5 ust. 4 ustawy – Prawo zamówień publicznych lub
- 2) działają w charakterze podmiotów świadczących usługi publiczne zgodnie z art. 2 rozporządzenia (WE) nr 1370/2007, lub
- 3) działają w charakterze przewoźników lotniczych wykonujących obowiązki użyteczności publicznej zgodnie z art. 16 rozporządzenia (WE) nr 1008/2008, lub
- 4) działają w charakterze armatorów Wspólnoty wykonujących zobowiązania z tytułu świadczenia usług publicznych zgodnie z art. 4 rozporządzenia Rady (EWG) nr 3577/92.

Drugą niezbędną przesłanką, umożliwiającą zaliczenie określonego podmiotu do kategorii podmiotów zobowiązanych, mieszczących się w zakresie definicji „przedsiębiorstwa publicznego” w rozumieniu art. 2 pkt 3 dyrektywy 2019/1024/UE (poza prowadzeniem działalności w wybranych obszarach), jest wywieranie przez podmioty, o których mowa w art. 3 pkt 1-4 projektu ustawy (pojedynczo lub wspólnie, bezpośrednio lub pośrednio przez inny podmiot) dominującego wpływu na podmioty wskazane w art. 3 pkt 5 projektu ustawy. Przez dominujący wpływ rozumie się w szczególności posiadanie:

- 1) ponad połowy udziałów albo akcji lub
- 2) ponad połowy głosów wynikających z udziałów albo akcji, lub
- 3) prawa do powoływania ponad połowy składu organu nadzorczego lub zarządzającego.

Objęcie zakresem ustawy danych będących w posiadaniu przedsiębiorstw publicznych w rozumieniu art. 2 pkt 3 dyrektywy 2019/1024/UE nie oznacza wprowadzenia ogólnego obowiązku udostępniania lub przekazywania przez takie podmioty informacji sektora publicznego do ponownego wykorzystywania. Zgodnie z przyjętym w nowej dyrektywie podejściem, udostępnianie do ponownego wykorzystywania danych będących w posiadaniu przedsiębiorstw publicznych ma mieć w zasadniczej części charakter fakultatywny. Dyrektywa 2019/1024/UE nie wprowadza bowiem ogólnego obowiązku zezwalania na ponowne wykorzystywanie dokumentów produkowanych przez przedsiębiorstwa publiczne. Decyzja o tym, czy zezwolić na ponowne wykorzystywanie dokumentów, powinna pozostawać w gestii zainteresowanego przedsiębiorstwa publicznego, o ile dyrektywa, prawo unijne lub krajowe nie przewidują inaczej. Dopiero wówczas, gdy przedsiębiorstwo publiczne udostępni określone dane do ponownego wykorzystywania, powinno przestrzegać odpowiednich obowiązków określonych w rozdziałach III i IV dyrektywy 2019/1024/UE, w szczególności obowiązków dotyczących formatu, pobierania opłat, przejrzystości, licencji, niedyskryminacji i zakazu stosowania uzgodnień dotyczących wyłączności. Przedsiębiorstwa publiczne nie są również zobowiązane do spełnienia wymogów określonych w rozdziale II dyrektywy regulującym rozpatrywanie wniosków o ponowne wykorzystywanie. Mając na uwadze powyższe, podmioty wskazane w art. 3 pkt 5 projektu ustawy wyłączono z szeregu obowiązków ustawowych, w szczególności podmioty te nie będą zobowiązane do przekazywania informacji sektora

publicznego na wniosek o ponowne wykorzystywanie oraz udostępniania posiadanych zasobów na portalu danych.

Wyłączenia ze stosowania przepisów ustawy.

Zgodnie z art. 4 projektu przepisy ustawy nie będą miały zastosowania do informacji sektora publicznego będących w posiadaniu sześciu grup podmiotów. Podobnie jak to miało miejsce w przypadku katalogu podmiotów zobowiązanych, również katalog wyłączeń podmiotowych pozostaje w znacznej mierze tożsamy z rozwiązaniami przewidzianymi w ustawie z 2016 r.

Nowe wyłączenia ze stosowania przepisów ustawy dotyczą w określonym zakresie przedsiębiorstw publicznych w rozumieniu art. 2 pkt 3 dyrektywy 2019/1024/UE. Przepisy ustawy nie znajdą zastosowania do informacji sektora publicznego będących w posiadaniu podmiotów, o których mowa w art. 3 pkt 5 projektu ustawy, w zakresie w jakim informacje te wytworzone zostały poza zakresem zadań publicznych oraz w przypadku, w którym informacje te wytworzone zostały w ramach działalności uznanej przez Komisję Europejską zgodnie z art. 34 dyrektywy 2014/25/UE, za działalność bezpośrednio podlegającą konkurencji i tym samym wyłączonej spod regulacji wskazanej dyrektywy.

W ramach przepisów dot. podmiotów, o których mowa w art. 7 ust. 1 ustawy (Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce) dodano nowy wyjątek od generalnego wyłączenia z regulacji ustawowej informacji sektora publicznego będących w posiadaniu podmiotów sektora nauki, tj. informacji będących w posiadaniu muzeów państwowych oraz muzeów samorządowych prowadzących działalność naukową.

Zgodnie z art. 4 ust. 2 projektu ustawy wyłączenia z zakresu regulacyjnego ustawy nie znajdują zastosowania do informacji publicznych podlegających udostępnieniu w Biuletynie Informacji Publicznej (BIP). Innymi słowy przepisów ustawy nie stosuje się do informacji sektora publicznego będących w posiadaniu podmiotów wskazanych w art. 4 ust. 1 projektu ustawy, z wyjątkiem informacji podlegających z mocy prawa obowiązkowi udostępnienia w BIP. Przez „informacje publiczne podlegające udostępnieniu w Biuletynie Informacji Publicznej” należy z kolei rozumieć wszystkie informacje publiczne, których obowiązek umieszczenia w BIP jest prawnie określony. Obowiązek taki wynikać może z przepisów ustawy o dostępie do informacji publicznej lub przepisów innych ustaw.

Przepisów ustawy, stosownie do art. 4 ust. 3 projektu ustawy, nie stosuje się ponadto do informacji sektora publicznego, których udostępnianie lub przekazanie zostało uzależnione od wykazania przez użytkowników interesu prawnego lub faktycznego na podstawie odrębnych przepisów.

Podmiotowe prawo publiczne do korzystania z danych.

Przepis art. 5 projektu ustawy formułuje zasadę, że każdemu przysługuje prawo do ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego. Ze względu na źródła pozyskiwania informacji sektora publicznego do ponownego wykorzystywania należy wyszczególnić udostępnianie danych poprzez system teleinformatyczny (np. BIP, portal otwartych danych lub inny system teleinformatyczny podmiotu zobowiązanego) oraz przekazywanie informacji

(na wniosek). Od sposobu udostępnienia oraz spełnienia określonych w projekcie ustawy warunków będzie zależało czy informacje sektora publicznego można wykorzystywać bez składania odrębnych wniosków.

Ograniczenia prawa do ponownego wykorzystywania.

W art. 6 projektu ustawy wprowadzone zostały ograniczenia prawa do ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego:

- 1) ze względu na ochronę informacji niejawnych oraz ochronę innych tajemnic ustawowo chronionych;
- 2) ze względu na tajemnicę przedsiębiorstwa lub prywatność osoby fizycznej, w tym ochronę danych osobowych;
- 3) do których dostęp jest ograniczony na podstawie innych ustaw szczególnych.

W przypadku punktu 2 i 3 ograniczenie to nie dotyczy informacji o osobach pełniących funkcje publiczne, mających związek z pełnieniem tych funkcji, w tym o warunkach powierzenia i wykonywania funkcji, oraz przypadku gdy osoba fizyczna wyrazi zgodę na przetwarzanie jej danych osobowych w celu ponownego wykorzystywania lub gdy przedsiębiorca rezygnuje z przysługującego mu prawa.

Prawo do ponownego wykorzystywania podlega ponadto ograniczeniu w zakresie informacji sektora publicznego (art. 6 ust. 4 projektu ustawy):

- 1) których wytwarzanie przez podmioty zobowiązane nie należy do zakresu ich zadań publicznych określonych prawem;
- 2) powiązanych z depozytami znajdującymi się w posiadaniu podmiotu zobowiązanego, o ile ich właściciele umownie wyłączyli możliwość ich udostępniania lub przekazywania w całości lub w określonym zakresie;
- 3) objętych prawami własności przemysłowej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 30 czerwca 2000 r. – Prawo własności przemysłowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 286, z późn. zm.) lub prawami własności przemysłowej podlegających ochronie na podstawie umów międzynarodowych lub przepisów prawa Unii Europejskiej
- 4) do których prawa autorskie i prawa pokrewne²⁹⁾, prawa do baz danych³⁰⁾ oraz prawa do odmian roślin³¹⁾ przysługują podmiotom innym niż podmioty zobowiązane;
- 5) będących w posiadaniu muzeów państwowych, muzeów samorządowych, bibliotek publicznych, bibliotek naukowych lub archiwów, w przypadku gdy pierwotnym właścicielem autorskich praw majątkowych lub praw pokrewnych były podmioty inne niż podmioty zobowiązane, a czas trwania tych praw nie wygasł;

²⁹⁾ Prawa autorskie i prawa pokrewne w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1231, z późn. zm.).

³⁰⁾ Prawa do baz danych w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o ochronie baz danych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2134, z późn. zm.).

³¹⁾ Prawa do odmian roślin w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 26 czerwca 2003 r. o ochronie prawnej odmian roślin (Dz. U. z 2018 r. poz. 432, z późn. zm.).

- 6) które są wyłączone z dostępu lub do których dostęp jest ograniczony ze względu na ochronę infrastruktury krytycznej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2020 r. poz.1856);
- 7) stanowiących program komputerowy, z zastrzeżeniem art. 10 ust. 5.

Ograniczenie, o którym mowa w pkt 5, może mieć znaczenie w odniesieniu do części zasobów bibliotek, archiwów i muzeów. Podmioty te posiadają w swoich zbiorach informacje sektora publicznego (np. będące utworami), do których prawa własności intelektualnej mogą przysługiwać osobom trzecim. Powyższe wyłączenie w zakresie informacji sektora publicznego będących w posiadaniu bibliotek, archiwów i muzeów doprecyzowuje motyw 55 preambuły dyrektywy 2019/1024/UE. Zgodnie z nim, w przypadku gdy pierwotnym właścicielem praw własności intelektualnej do dokumentu, który jest w posiadaniu biblioteki, w tym biblioteki uniwersyteckiej, muzeum lub archiwum, jest osoba trzecia, a okres ochrony tych praw jeszcze nie wygasł, dokument taki powinien być uznawany na potrzeby niniejszej dyrektywy za dokument, do którego prawa własności intelektualnej należą do osoby trzeciej. Oznacza to, że ponownemu wykorzystywaniu w zakresie informacji sektora publicznego będących w posiadaniu archiwów, muzeów i bibliotek podlegać będą informacje sektora publicznego, które nigdy nie podlegały ochronie prawno-autorskiej lub które takiej ochronie podlegały, ale do których autorskie prawa majątkowe już wygasły.

Ograniczenie wskazane w art. 6 ust. 4 pkt 6 stanowi implementację art. 1 ust. 2 lit. e dyrektywy 1024/2019/UE, na podstawie którego dyrektywa nie ma zastosowania do dokumentów wyłączonych z dostępu lub do których dostęp jest ograniczony ze względu na szczególnie chronione informacje dotyczące ochrony infrastruktury krytycznej zgodnie z definicją zawartą w art. 2 lit. d dyrektywy Rady 2008/114/WE z dnia 8 grudnia 2008 r. w sprawie rozpoznawania i wyznaczania europejskiej infrastruktury krytycznej oraz oceny potrzeb w zakresie poprawy jej ochrony³²⁾.

Z kolei ograniczenie prawa do ponownego wykorzystywania w zakresie informacji sektora publicznego stanowiących program komputerowy (art. 6 ust. 4 pkt 7) jest zgodne z rozumieniem definicji „dokumentu” przyjętej na gruncie dyrektywy 1024/2019/UE. Zgodnie z motywem 30 preambuły dyrektywy definicja „dokumentu” wskazana w art. 2 pkt 6 nie obejmuje programów komputerowych. Jednocześnie jednak państwa członkowskie mogą rozszerzyć zakres stosowania dyrektywy na programy komputerowe. Stąd w art. 10 ust. 5 projektu ustawy wskazano możliwość przekazywania lub udostępnienia przez podmioty zobowiązane do ponownego wykorzystywania kodów źródłowych programów komputerowych opracowanych w ramach realizacji zadań publicznych.

Stosunek do innych ustaw.

Projekt ustawy o ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego nie określa własnych zasad dostępu do informacji. Dostęp do informacji publicznej jest realizowany na przykład na zasadach określonych w ustawie o dostępie do informacji publicznej. Dostęp ten nie oznacza automatycznego prawa do ponownego wykorzystywania, poza wyjątkami

³²⁾ (Dz. Urz. UE L 345 z 23.12.2008, str. 75).

określonymi w projekcie ustawy (np. dot. danych podlegających publikacji w BIP). W celu wyeliminowania jakichkolwiek wątpliwości projekt ustawy w art. 7 ust. 1 wprowadza zasadę, że ponowne wykorzystywanie nie narusza prawa dostępu do informacji publicznej ani wolności jej rozpowszechniania, ani przepisów innych ustaw określających zasady, warunki i tryb dostępu lub ponownego wykorzystywania informacji będących informacjami sektora publicznego. Art. 7 ust. 1 projektu ustawy stanowi implementację art. 1 ust. 3 dyrektywy 2019/1024/UE, zgodnie z którym dyrektywa ta opiera się na unijnych i krajowych systemach dostępu i pozostaje bez uszczerbku dla nich.

W art. 7 ust. 2 projektu ustawy wprowadzono ponadto zasadę, zgodnie z którą przepisy ustawy nie naruszają przepisów o ochronie danych osobowych. Jednocześnie w ust. 3 tego artykułu wskazany został wyjątek dotyczący stosowania przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)³³. dotyczący art. 13 ust. 3 RODO.

Rozdział 2. Zasady udostępniania i przekazywania informacji sektora publicznego w celu ponownego wykorzystywania.

Zgodnie z zasadą niedyskryminacji wyrażoną w art. 8 projektu ustawy udostępnianie lub przekazywanie informacji sektora publicznego nie powinno odbywać się na warunkach, które wyeliminowałyby lub ograniczyłyby konkurencję. Do takiego niekorzystnego zjawiska mogłoby dojść w przypadku oferowania przez podmiot zobowiązany zróżnicowanych warunków dla podobnych (porównywalnych) sytuacji wykorzystywania informacji. Przepis art. 8 projektu ustawy formułuje obowiązek stosowania w umowach z osobami zainteresowanymi jednolitych warunków udostępniania lub przekazywania informacji sektora publicznego w celu ponownego wykorzystywania, także wówczas gdy użytkownikiem jest podmiot wykonujący zadania publiczne, ale w ramach działalności wykraczającej poza realizację takich zadań.

Projekt ustawy formułuje w art. 9 ust. 1 generalny zakaz zawierania umów na wyłączność, zgodnie z którym warunki ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego nie mogą ograniczać korzystania z tej informacji przez innych użytkowników. Zawarcie umowy wyłącznej jest dopuszczalne jedynie wyjątkowo, w sytuacji gdy jest to niezbędne do prawidłowego wykonywania zadań publicznych (art. 9 ust. 2 projektu ustawy), przy tym proponuje się szerokie obowiązki informacyjne. W tym przypadku umowy, które udzielają wyłącznego prawa do korzystania z informacji, a także powody ich zawarcia dla wykonywania zadania publicznego, są ogłaszane na stronie podmiotowej BIP podmiotu wprowadzającego wyłączność (art. 11 ust. 1 pkt 4 projektu ustawy). Umowa taka podlega zgodnie z art. 9 ust. 3 projektu ustawy ocenie co najmniej raz w roku. Jeśli w wyniku oceny podmiot stwierdzi jej bezzasadność, umowa jest niezwłocznie rozwiązywana. Wyniki przeglądu również są ogłaszane na stronie podmiotowej BIP podmiotu zobowiązanego.

³³⁾ (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1, z późn. zm.).

W przypadku warunkowego udostępnienia lub przekazania informacji sektora publicznego do ponownego wykorzystywania, podmioty zobowiązane będą miały obowiązek publicznego ogłoszenia tych warunków (art. 11 ust. 1 pkt 1 projektu ustawy). Dzięki temu potencjalni użytkownicy mogą dokonać sprawdzenia warunków jeszcze przed podjęciem pozytywnej decyzji w przedmiocie ponownego wykorzystywania. Zasada przejrzystości wymaga podania nie tylko informacji o warunkach ponownego wykorzystywania, ale także informacji o środkach przysługujących osobom zainteresowanym w przypadku odmowy udostępnienia lub przekazania informacji sektora publicznego na cele ponownego wykorzystywania albo kwestionowania przez nie zaproponowanych warunków (art. 11 ust. 1 pkt 3 projektu). Istotne znaczenie ma także obowiązek podania informacji o dostępności danej informacji sektora publicznego na cele ponownego wykorzystywania (art. 11 ust. 4 projektu).

Zgodnie z zasadą przejrzystości sformułowaną w art. 7 ust. 1 dyrektywy 2019/1024/UE w przypadku standardowych opłat za ponowne wykorzystywanie dokumentów mające zastosowanie warunki i faktyczne kwoty opłat, w tym podstawa ich obliczania, są określane z wyprzedzeniem i publikowane – w miarę możliwości i stosownie do przypadku – przy wykorzystaniu środków elektronicznych (art. 11 ust. 1 pkt 2 projektu ustawy). W przypadku pobierania opłat innych niż te, o których mowa powyżej podmiot zobowiązany również wskazuje z wyprzedzeniem, jakie czynniki są brane pod uwagę przy ustalaniu tych opłat (art. 11 ust. 2 projektu ustawy). Podmiot zobowiązany podaje na żądanie wnioskodawcy informację o sposobie obliczania tych opłat w odniesieniu do konkretnego wniosku o ponowne wykorzystywanie (art. 21 projektu ustawy).

Zgodnie z art. 10 ust. 2 projektu ustawy podmioty zobowiązane udostępniając lub przekazując informacje sektora publicznego z użyciem systemów teleinformatycznych, są obowiązane do stosowania formatów danych oraz protokołów komunikacyjnych i szyfrujących, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 18 pkt 1 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne³⁴⁾ (jeżeli to możliwe w formacie przeznaczonym do odczytu maszynowego wraz z metadanymi), które zapewnią optymalne wykorzystywanie informacji sektora publicznego. Przepisy te zapewniają jednolite formaty danych oraz protokoły komunikacyjne i szyfrujące dla informacji będących przedmiotem transferu.

Przepis art. 10 ust. 4 projektu ustawy przewiduje wyłączenie obligatoryjności dodatkowego opracowania informacji sektora publicznego na potrzeby realizacji wniosku o ponowne wykorzystywanie. Dotyczy to wyłącznie sytuacji, w której dokonanie określonych we wniosku czynności wymaga podjęcia nieproporcjonalnych działań, przekraczającego proste operacje na informacji. Przepis ten w szczególności dotyczyć może podmiotów zobowiązanych będących muzeami państwowymi lub muzeami samorządowymi, bibliotekami publicznymi i naukowymi oraz archiwami państwowymi ze względu na formaty posiadanych przez nie informacji sektora publicznego. W przypadku gdy wniosek będzie obejmował np. dany materiał biblioteczny w postaci elektronicznej, a podmiot zobowiązany byłby w posiadaniu

³⁴⁾ (Dz. U. z 2020 r. poz. 346, z późn. zm.).

jedynie jego egzemplarza, nie będzie wówczas obowiązany do opracowania tego materiału w postaci elektronicznej, czyli dokonania digitalizacji egzemplarza.

Przepisy wprowadzone w art. 10 ust. 1, 3 i 5 projektu ustawy stanowią nowość w stosunku do regulacji ustawy z 2016 r.

Przepis art. 10 ust. 1 projektu ustawy formułuje zasadę, zgodnie z którą podmioty zobowiązane, o ile to możliwe, powinny udostępniać lub przekazywać informacje sektora publicznego w celu ponownego wykorzystywania, jako otarte dane. Otwarte dane stanowią szczególny rodzaj informacji sektora publicznego. Warunkiem uznania określonych informacji sektora publicznego za otwarte dane jest spełnianie przez nich wszystkich przesłanek określonych w art. 2 pkt 11 projektu ustawy. Przesłanek tych, z różnych względów, nie będą spełniać wszystkie informacje sektora publicznego. Zasada otwartości danych wyrażona w art. 10 ust. 1 projektu ustawy wyznacza dysponentom danych kierunek działań, którym jest podejmowane starań mających celu podnoszenie stopnia otwartości posiadanych informacji sektora publicznego oraz ich udostępnianie jako danych otwartych.

Na podstawie art. 10 ust. 3 projektu ustawy podmiot zobowiązany, który udostępnia informacje sektora publicznego poprzez API zobligowany został do zapewnienia dostępności, stabilności, utrzymania przez cały cykl użytkowania, jednolitości sposobu korzystania i standardów, łatwości użytkowania oraz bezpieczeństwa stosowanego interfejsu.

Na podstawie art. 10 ust. 5 projektu ustawy wskazano możliwość przekazywania lub udostępniania przez podmioty zobowiązane do ponownego wykorzystywania kodów źródłowych oraz innych elementów programów komputerowych opracowanych w ramach realizacji zadań publicznych. Pod pojęciem kodu źródłowego rozumie się alfanumeryczny zapis programu komputerowego składający się z liter, cyfr, symboli i innych znaków, stanowiących zapis poleceń adresowanych do komputera, utworzonych zgodnie z zasadami określonego języka programowania.

Podmioty zobowiązane w celu ponownego wykorzystywania:

- 1) udostępniają informacje sektora publicznego:
 - a) na stronie podmiotowej BIP (dotyczy wyłącznie informacji publicznej w rozumieniu ustawy o dostępie do informacji publicznej),
 - b) na portalu danych,
 - c) w inny sposób (np. w innym systemie teleinformatycznym) oraz wskazują warunki ponownego wykorzystywania lub opłaty, jeżeli zostały określone albo wyraźnie zastrzegają o braku takich warunków lub opłatach;
- 2) przekazują informacje sektora publicznego na wniosek.

Zgodnie z art. 11 ust. 3 projektu ustawy podmiot zobowiązany, który udostępnia lub przekazuje informacje sektora publicznego w sposób inny niż w Biuletynie Informacji Publicznej lub portalu danych, udostępniając w tym miejscu, wskazuje warunki ponownego wykorzystywania, jeżeli zostały określone, a także określa wysokość opłat albo wyraźnie zastrzega o braku warunków ponownego wykorzystywania lub opłat.

W przypadku informacji sektora publicznego udostępnionych lub przekazanych w ten sposób, jeżeli zostały określone warunki ponownego wykorzystywania lub opłaty albo wyraźnie zastrzeżono o braku warunków lub opłatach, jest zasadą, że zainteresowany wykorzystuje je bez konieczności składania odrębnych wniosków. Wyjątkiem jest sytuacja, w której zainteresowany zamierza wykorzystywać informacje na warunkach innych niż to określił podmiot zobowiązany. W takim przypadku zachodzi potrzeba złożenia wniosku o ponowne wykorzystywanie (rozdział 9 projektu ustawy).

Zgodnie z art. 11 ust. 5 projektu ustawy brak odpowiednich informacji w menu przedmiotowym strony podmiotowej BIP podmiotu zobowiązanego (w kategorii „Ponowne wykorzystywanie”) dla informacji udostępnianych w Biuletynie, a także brak wskazania warunków w przypadku udostępnienia informacji sektora publicznego na portalu danych uważa się za zgodę na ponowne wykorzystywanie udostępnianej informacji sektora publicznego bez ograniczeń warunkami (udostępnianie informacji sektora publicznego bez warunków). Takie rozwiązanie jest konsekwencją nałożenia w art. 11 ust. 1 pkt 1 projektu ustawy na podmioty zobowiązane obowiązku udostępniania warunków ponownego wykorzystywania, jeżeli zostały przez nie określone.

W art. 12 projektu ustawy uregulowano materię dotyczącą oferty w zakresie warunków ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego udostępnionych stronie podmiotowej BIP podmiotu zobowiązanego lub na portalu danych oraz oferty w zakresie warunków ponownego wykorzystywania lub informacji o wysokości opłat za ponowne wykorzystywanie (jeżeli zostały ustalone) informacji sektora publicznego udostępnionych w innym systemie teleinformatycznym (udostępnionych w inny sposób niż w BIP lub na portalu danych).

Zgodnie z art. 13 ust. 1 projektu ustawy podmiot zobowiązany zapewnia zgodność z obowiązującymi przepisami, dostępności, poprawności, aktualności, kompletności oraz jakości informacji sektora publicznego, które udostępnia lub przekazuje w celu ponownego wykorzystywania. W myśl tej zasady podmiot zobowiązany powinien zadbać o zgodność udostępnianych lub przekazywanych treści z właściwymi przepisami prawa oraz dołożyć wszelkich starań, aby dane te były poprawne (prawidłowe i zgodne z faktami). Zapewnienie dostępności informacji sektora publicznego w powyższym rozumieniu oznacza konieczność zapewnienia terminowego i niezawodnego dostępu do udostępnianych lub przekazywanych informacji oraz możliwości ich wykorzystywania. Zapewnienie dostępności informacji sektora publicznego nabiera szczególnego znaczenia w przypadku udostępniania danych przez API. Przez zapewnienie aktualności danych należy z kolei rozumieć udostępnianie najnowszych i bieżąco aktualizowanych informacji sektora publicznego, niezwłocznie po ich wytworzeniu lub pozyskaniu, w terminach dostosowywanych do rodzaju danych i dynamiki ich zmian wraz z oznaczeniem daty udostępnienia danych, daty ostatniej aktualizacji danych oraz informacji o częstotliwości aktualizacji danych. Dane kompletne to dane udostępniane lub przekazywane w całości, bez wyłączenia poszczególnych części danych i zgodne ze stanem faktycznym. Ewentualne wyłączenie niektórych informacji jest możliwe jedynie, kiedy wymagają tego przepisy prawa (np. część danych podlega anonimizacji ze względu na ochronę danych osobowych), a dysponent danych poinformuje o przyczynach wyłączenia. Jakość

udostępnianych lub przekazywanych treści należy zapewnić poprzez ich właściwe opracowanie pod względem merytorycznych oraz technicznym (zgodność z obowiązującymi standardami technicznymi).

W art. 13 ust. 2 wprowadzono dodatkowo zasadę, zgodnie z którą podmiot zobowiązany publikuje w systemie teleinformatycznym, w którym udostępnia informacje sektora publicznego w celu ponownego wykorzystywania, informacje o zaprzestaniu udostępniania lub aktualizowania takich informacji oraz informacje dotyczące dostępności informacji sektora publicznego udostępnianych za pośrednictwem API, w tym w szczególności danych dynamicznych. Przepis ten wiązać należy w pierwszej kolejności z motywem 45 preambuły dyrektywy 2014/9/1024/UE, w którym podkreślono, że w przypadku kiedy właściwe organy zdecydują o zaprzestaniu udostępniania niektórych dokumentów do ponownego wykorzystywania lub przestaną te dokumenty aktualizować, decyzje te powinny być podawane do publicznej wiadomości jak najszybciej, w miarę możliwości przy wykorzystaniu środków elektronicznych. Oprócz tego obowiązek informowania obejmuje również wymóg publikacji informacji dotyczących dostępności informacji sektora publicznego udostępnianych za pośrednictwem API (w tym w szczególności danych dynamicznych). Stanowi to konsekwencję zasady wyrażonej w art. 13 ust. 1 projektu ustawy.

Rozdział 3. Warunki ponownego wykorzystywania.

Przepis art. 14 ust. 1 projektu ustawy formułuje generalną zasadę, zgodnie z którą udostępnianie lub przekazywanie informacji sektora publicznego w celu jej ponownego wykorzystywania dokonuje się bez określenia warunków ponownego wykorzystywania (dane udostępnia się lub przekazuje co do zasady bezwarunkowo).

Niezależnie od generalnej zasady wskazanej powyżej, podmiot zobowiązany określa, na podstawie art. 14 ust. 2 projektu ustawy, warunki ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego, mających cechy utworu lub przedmiotu praw pokrewnych w rozumieniu przepisów ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych lub stanowiących bazę danych w rozumieniu przepisów ustawy o ochronie baz danych lub objętych prawami do odmian roślin w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 26 czerwca 2003 r. o ochronie prawnej odmian roślin, do których przysługują mu prawa. W szczególności podmiot zobowiązany określa warunek dotyczący obowiązku poinformowania o nazwisku, imieniu lub pseudonimie twórcy lub artysty wykonawcy, jeżeli jest znany.

W art. 14 ust. 3 projektu ustawy wprowadzona została fakultatywna możliwość określenia warunków ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego przy zastosowaniu standardowych otwartych licencji.

W art. 2 pkt 5 dyrektywy 2019/1024/UE zdefiniowane zostało pojęcie licencji standardowej, która oznacza zbiór z góry określonych warunków ponownego wykorzystywania w formacie cyfrowym, najlepiej kompatybilny ze standardowymi licencjami publicznymi, dostępnymi w internecie. Natomiast zgodnie z art. 8 ust. 2 dyrektywy w państwach członkowskich, w których stosowane są licencje, państwa członkowskie zapewniają, aby licencje standardowe na ponowne wykorzystywanie dokumentów sektora publicznego, które to licencje można dostosować do określonych wniosków o licencje, były dostępne

w formacie cyfrowym i mogły być przetwarzane elektronicznie. Państwa członkowskie zachęcają do stosowania takich licencji standardowych.

W motywie 44 preambuły do dyrektywy 2019/1024/UE podkreślono, że w przypadku licencjonowania ważną rolę mogą odgrywać dostępne w internecie licencje standardowe. Państwa członkowskie powinny więc zapewnić dostępność licencji standardowych. Licencje na ponowne wykorzystywanie informacji sektora publicznego powinny w każdym przypadku jak najmniej ograniczać ponowne ich wykorzystywanie, na przykład poprzez ograniczenie się do wymogu wskazania źródła. Istotną rolę w tym zakresie powinny odgrywać otwarte licencje w formie standardowych licencji publicznych dostępnych w internecie, które umożliwiają swobodny dostęp do danych i treści oraz ich swobodne wykorzystywanie, zmienianie i udostępnianie przez wszystkich do dowolnego celu i które opierają się na otwartych formatach danych.

Umożliwienie udostępniania informacji na podstawie otwartych licencji było również postulowane w wytycznych Komisji Europejskiej z dnia 24 lipca 2014 r. w sprawie zalecanych licencji standardowych, zbiorów danych i opłat za ponowne wykorzystanie dokumentów (2014/C 240/01)³⁵⁾. W wytycznych wskazano, że w internecie dostępnych jest kilka licencji zgodnych z zasadami otwartości opisanymi przez Fundację Otwartej Wiedzy (Open Knowledge Foundation)³⁶⁾ służących promowaniu nieograniczonego ponownego wykorzystywania treści internetowych. Przetłumaczono je na wiele języków, poddaje się je centralnej aktualizacji i są już powszechnie stosowane na całym świecie. Otwarte licencje standardowe, na przykład najnowsze licencje Creative Commons (CC) (wersja 4.0)³⁷⁾, mogłyby pozwolić na ponowne wykorzystanie ISP bez konieczności tworzenia i aktualizacji specjalnie opracowanych licencji na poziomie krajowym lub niższym niż krajowy. Spośród nich szczególnie interesujące jest przekazanie do domeny publicznej CC0. Jako narzędzie prawne, które pozwala zrzec się praw autorskich i praw do baz danych dotyczących ISP, zapewnia użytkownikom dużą elastyczność.

Z kolei na podstawie art. 14 ust. 4 projektu ustawy podmiot zobowiązany określa warunki ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego stanowiących dane osobowe. Oznacza to, że podmiot zobowiązany w przypadku, w którym dochodzi do ujawnienia danych osobowych w ramach informacji sektora publicznego, powinien określić zasady ponownego wykorzystywania danych osobowych – czyli na gruncie przepisów RODO – ich przetwarzania. Pozostawiono dowolność określenia tych zasad po stronie podmiotu zobowiązanego. Rekomendowanym rozwiązaniem byłoby wskazanie przez podmiot zobowiązany pierwotnego celu, dla którego dane osobowe zostały zebrane lub wskazanie celów ponownego wykorzystywania (przetwarzania), które byłyby zgodne z celem dla którego dane zostały zebrane.

³⁵⁾ Obwieszczenie Komisji „Wytyczne sprawie zalecanych licencji standardowych, zbiorów danych i opłat za ponowne wykorzystanie dokumentów” 2014/C 240/01, Dz. Urz. UE C 240 z 24.07.2014, str. 1; https://eur-lex.europa.eu/legal_content/PL/TXT/?uri=CELEX%3A52014XC0724%2801%29.

³⁶⁾ <http://opendefinition.org/>

³⁷⁾ <http://creativecommons.org/licenses/>

Zgodnie z art. 14 ust. 5 projektu podmiot zobowiązany może określić warunki ponownego wykorzystywania, o których mowa w art. 15, w przypadkach innych niż określone w ust. 2 i 4.

W art. 15 ust. 1 projektu ustawy określono katalog warunków ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego, jakie podmiot zobowiązany może ustanowić, udostępniając lub przekazując informacje sektora publicznego do ponownego wykorzystywania. Dotyczyć mogą one:

- 1) obowiązku poinformowania o źródle, czasie wytworzenia i pozyskania informacji od podmiotu zobowiązanego;
- 2) obowiązku poinformowania o przetworzeniu informacji ponownie wykorzystywanej;
- 3) zakresu odpowiedzialności podmiotu zobowiązanego za udostępniane lub przekazywane informacje.

Na podstawie art. 15 ust. 2 projektu ustawy podmioty zobowiązane będące muzeami państwowymi, muzeami samorządowymi, bibliotekami publicznymi, bibliotekami naukowymi lub archiwami mogą określać inne niż wyżej wymienione warunki ponownego wykorzystywania ograniczające wykorzystywanie informacji sektora publicznego:

- w działalności komercyjnej lub na określonych polach eksploatacji, jeżeli dotyczą zbiorów o charakterze martyrologicznym oraz zawierają godło, barwy i hymn Rzeczypospolitej Polskiej, a także herby, reprodukcje orderów, odznaczeń lub odznak honorowych, odznak lub oznak wojskowych bądź innych odznaczeń;
- do działalności niekomercyjnej, jeżeli są powiązane z obiektami objętymi roszczeniami osób trzecich lub niebędącymi własnością podmiotu zobowiązanego.

Zgodnie z art. 16 projektu ustawy warunki ponownego wykorzystywania określone przez podmiot zobowiązany muszą być obiektywne, proporcjonalne, niedyskryminacyjne i nie mogą w sposób nieuzasadniony ograniczać możliwości ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego.

W przypadku naruszenia przez użytkownika warunków ponownego wykorzystania będą miały zastosowanie przepisy ustawy z dnia 23 czerwca 1964 r. – Kodeks cywilny³⁸⁾ o niewykonaniu lub nienależytym wykonaniu zobowiązania.

Rozdział 4. Zasady ustalania opłat za ponowne wykorzystywanie..

Przepis art. 17 projektu ustawy formułuje generalną zasadę bezpłatnego udostępniania lub przekazywania informacji sektora publicznego w celu ich ponownego wykorzystywania.

Podmioty zobowiązane będą mogły jednak, zgodnie z art. 18 ust. 1 projektu ustawy, nałożyć opłatę za ponowne wykorzystywanie, jeżeli przygotowanie lub przekazanie informacji sektora publicznego w sposób lub w formie wskazanych we wniosku o ponowne wykorzystywanie wymagałoby poniesienia dodatkowych kosztów. Nakładając opłatę, podmiot zobowiązany będzie uwzględniać koszty przygotowania lub/i przekazania informacji sektora publicznego w określony sposób i w określonej formie oraz inne czynniki, jakie będą brane pod uwagę przy

³⁸⁾ (Dz. U. 2019 r. poz. 1145, z późn. zm.), zwana dalej jako: „k.c.”.

rozpatrywaniu wniosków o ponowne wykorzystywanie, które mogą mieć wpływ w szczególności na koszt lub czas przygotowania lub przekazania danych. Łączna wysokość opłaty nie może przekroczyć sumy kosztów poniesionych bezpośrednio w celu przygotowania lub przekazania informacji sektora publicznego w celu ponownego wykorzystywania w określony sposób i w określonej formie (art. 18 ust. 2 projektu ustawy).

Dyrektywa 2019/1024/UE wprowadziła w art. 6 ust. 4 możliwość pobierania (w stosownych przypadkach) opłat uwzględniających koszty anonimizacji danych osobowych oraz koszty środków zastosowanych w celu ochrony poufnych informacji handlowych. Odzwierciedlenie wskazanych przepisów dyrektywy stanowi art. 18 ust. 3 projektu ustawy, zgodnie z którym podmiot zobowiązany, ustalając wysokość opłaty, o której mowa w art. 18 ust. 2 projektu ustawy, może uwzględnić koszty czynności związanych z anonimizacją danych osobowych oraz ze środkami zastosowanymi w celu ochrony tajemnicy przedsiębiorstwa.

Muzea państwowe i muzea samorządowe w przypadku udostępniania lub przekazywania informacji sektora publicznego do ponownego wykorzystywania w celach innych niż niekomercyjne o charakterze badawczym, naukowym lub edukacyjnym, na podstawie art. 19 ust. 1 projektu ustawy będą mogły nałożyć opłaty wyższe niż wyżej wymienione. Ustalając wysokość takich opłat należy uwzględnić koszty gromadzenia, produkowania, reprodukcji, rozpowszechniania, ochrony i ustalania praw, a ich łączna wysokość nie może przekroczyć sumy tych kosztów wraz z rozsądnym zwrotem z inwestycji. W wytycznych Komisji Europejskiej w sprawie zalecanych licencji standardowych, zbiorów danych i opłat za ponowne wykorzystanie dokumentów (2014/C 240/01) wskazuje się, że zwrot z inwestycji można rozumieć jako wartość procentową, oprócz kwalifikujących się kosztów, umożliwiającą pokrycie kosztów kapitału oraz uwzględnienie rzeczywistej stopy zwrotu (zysku). Komisja Europejska wskazała w tym przypadku na koszty związane z utworzeniem danych (produkowanie: generowanie danych i metadanych, kontrola jakości, kodowanie; gromadzenie: zbieranie i sortowanie danych: usuwanie, zubażanie baz danych), koszty szeroko związane z dystrybucją (infrastruktura: tworzenie i konserwacja oprogramowania, konserwacja sprzętu, środki przekazu; powielanie: koszt dodatkowej kopii płyty DVD, klucza USB, karty SD itp.; obsługa: materiał opakowaniowy, przygotowanie zamówienia; konsultacje: rozmowy telefoniczne i wymiana e-maili z ponownymi użytkownikami, koszty obsługi klienta; dostarczenie: koszty przesyłki, łącznie ze standardowymi przewoźnikami przesyłek lub przesyłkami ekspresowymi), koszty typowe dla bibliotek, muzeów i archiwów (ochrona: koszty przechowywania i magazynowania danych; ustalanie praw: czas/wysiłek związany z identyfikacją posiadaczy praw i uzyskaniem od nich pozwolenia).

W art. 19 ust. 2 projektu ustawy proponuje się, aby „rozsądny zwrot z inwestycji” nie był wyższy niż 5 punktów procentowych powyżej stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego. Jednocześnie należy podkreślić, że zawsze do decyzji podmiotu zobowiązanego pozostaje możliwość odstąpienia od powyższej reguły i ustalenia opłaty ograniczonej do kosztów wskazanych w art. 18 projektu ustawy bez względu na cel ponownego wykorzystywania.

Przepis art. 19 ust. 3 projektu ustawy zawiera upoważnienie dla ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego do określenia, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw informatyzacji, maksymalnych stawek opłat możliwych do pobierania przez podmioty zobowiązane będące muzeami państwowymi lub muzeami samorządowymi, za udostępnianie informacji sektora publicznego do ponownego wykorzystywania ograniczonych do kosztów gromadzenia, produkowania, reprodukowania, rozpowszechniania, ochrony i ustalania praw wraz z rozsądnym zwrotem z inwestycji.

W art. 20 projektu ustawy uregulowano kwestię nakładania opłat odzwierciedlających koszty wynikające z dostosowania systemu teleinformatycznego oraz warunków technicznych i organizacyjnych do realizacji wniosku o ponowne wykorzystywanie w sposób stały i bezpośredni w czasie rzeczywistym informacji sektora publicznego gromadzonych i przechowywanych w systemie teleinformatycznym podmiotu zobowiązanego (wniosek, którym mowa w art. 38 ust. 2 projektu ustawy). Podkreślić przy tym należy, że przepisy dotyczące możliwości nakładania opłat, o jakich mowa powyżej, nie mają zastosowania do udostępnionych poprzez API danych dynamicznych i danych o wysokiej wartości, zgodnie z przepisami rozdziału 5 projektu ustawy.

Nakładanie opłat zawsze musi spełniać wymagania określone zgodnie z zasadą przejrzystości. Ponadto na podstawie art. 21 projektu ustawy podmiot zobowiązany, na żądanie wnioskodawcy, będzie zobligowany wskazać sposób obliczenia opłat w odniesieniu do konkretnego wniosku o ponowne wykorzystywanie.

Rozdział 5. Dane o wysokiej wartości, dane dynamiczne i dane badawcze.

Jedną z kluczowych zmian wprowadzonych dyrektywą 2019/1024/UE jest wyodrębnienie spośród informacji sektora publicznego szczególnych kategorii danych, tj. danych o wysokiej wartości oraz danych dynamicznych, a także objęcie regulacjami ponownego wykorzystywania danych badawczych spełniających określone w dyrektywie warunki.

Dane badawcze.

Dyrektywa 2019/1024/UE objęła swoim zakresem kategorię danych badawczych spełniających określone w dyrektywie warunki. Stanowi to nowość w porównaniu z dotychczasowymi rozwiązaniami, które zakładały całościowe wyłączenie tego rodzaju informacji z zakresu obowiązywania przepisów regulujących ponowne wykorzystywanie informacji sektora publicznego. Obowiązująca dotychczas dyrektywa 2003/98/WE nie znajdowała zastosowania do dokumentów będących w posiadaniu instytucji edukacyjnych i badawczych, w tym organizacji ustanowionych w celu przekazywania wyników badań, szkół i uniwersytetów, z wyłączeniem bibliotek uniwersyteckich. Na gruncie prawa krajowego prowadziło to do wyłączenia stosowania przepisów ustawy z 2016 r. w stosunku do podmiotów, o których mowa w art. 7 ust. 1 ustawy - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w tym m.in. uczelni, instytutów naukowych Państwowej Akademii Nauk, instytutów badawczych itd. Wyjątek dotyczył bibliotek naukowych w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach (Dz. U. z 2019 r. poz. 1479) oraz dwóch państwowych instytutów badawczych - Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej (IMGW-PIB) oraz Państwowego Instytutu Geologicznego (PIG-PIB). Wskazane podmioty nie podlegały wyłączeniu spod regulacji ustawy.

Dyrektywa 2019/1024/UE zgodnie z art. 1 ust. 1 lit. c objęła zakresem swoich regulacji również dane badawcze z zastrzeżeniem jednakże, że dotyczy to wyłącznie danych spełniających warunki określone w art. 10 dyrektywy. Zgodnie z powyższym obowiązek udostępniania do ponownego wykorzystywania w celach komercyjnych lub niekomercyjnych (z uwzględnieniem uzasadnionych interesów handlowych, działań związanych z transferem wiedzy oraz istniejących już praw własności intelektualnej) dotyczy tylko tych danych badawczych, które są finansowane ze środków publicznych i zostały już publicznie udostępnione przez naukowców, organizacje prowadzące badania naukowe lub organizacje finansujące badania naukowe za pośrednictwem repozytorium instytucjonalnego lub tematycznego.

Zgodnie z art. 1 ust. 2 lit. 1 dyrektywy 2019/1024/UE nie znajduje ona zastosowania do dokumentów innych niż te, o których mowa w ust. 1 lit. c, będących w posiadaniu organizacji prowadzących badania naukowe i organizacji finansujących badania naukowe. Mając na uwadze powyższe w art. 4 ust. 1 pkt 3 projektu ustawy, stosownie do dotychczasowych rozwiązań, wyłączono z zakresu regulacyjnego ustawy podmioty, o których mowa w art. 7 ust. 1 ustawy - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Jednocześnie jednak w drodze wyjątku od wskazanego wyłączenia, ponownemu wykorzystywaniu podlegać będą dane badawcze spełniające warunki, o których w art. 22 projektu ustawy.

Zgodnie z art. 22 projektu, na zasadach przewidzianych w ustawie, ponownemu wykorzystywaniu podlegać będą dane badawcze, będące w posiadaniu podmiotów, o których mowa w art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, które są finansowane ze środków publicznych oraz zostały już publicznie udostępnione systemie teleinformatycznym podmiotu zobowiązanego, w szczególności w repozytorium instytucjonalnym lub tematycznym. Ponadto wykorzystywanie danych badawczych, spełniających powyższe kryteria, będzie bezpłatne. Art. 22 projektu ustawy implementuje art. 10 ust. 2 dyrektywy 2019/1024/UE.

Dane badawcze spełniające warunki, o których mowa w art. 22 projektu ustawy, należy zatem uznać za kolejny, obok już istniejących, wyjątków od generalnego wyłączenia z regulacji ustawy ISP będących w posiadaniu podmiotów sektora nauki. W tym rozumieniu dane badawcze należy uznać za szczególny rodzaj ISP, które po spełnieniu warunków, o których mowa w art. 22 projektu będą (na zasadzie wyjątku) podlegać ponownemu wykorzystywaniu. Pozostałe informacje będące w posiadaniu podmiotów sektora nauki, tj. ISP inne niż dane badawcze oraz dane badawcze niespełniające przesłanek określonych w art. 22 projektu, nie będą podlegały ponownemu wykorzystywaniu.

W art. 10 ust. 1 dyrektywy 2019/1024/UE państwa członkowskie zostały zobowiązane do przyjęcia polityk krajowych oraz podjęcia odpowiednich działań mających na celu zapewnienie powszechnej dostępności danych badawczych finansowanych ze środków publicznych („polityka otwartego dostępu”), zgodnie z zasadą „otwartości domyślnej” i zgodnie z zasadami FAIR. Działania te powinny uwzględniać kwestie związane z prawami własności intelektualnej, ochroną danych osobowych i poufnością, bezpieczeństwem oraz

uzasadnionymi interesami handlowymi zgodnie z zasadą „otwarty jak to najbardziej możliwe, zamknięty jak to konieczne”. W tym kontekście w art. 23 projektu ustawy zobowiązano ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki do opracowania Polityki otwartego dostępu do danych badawczych finansowanych ze środków publicznych, która uwzględniać powinna w szczególności aktualny stan udostępniania danych badawczych oraz standardy i dobre praktyki w zakresie udostępniania danych badawczych, obowiązujący stan prawny, kierunki rozwoju w zakresie otwartego dostępu do danych badawczych i zarządzania wynikami badań naukowych, a także postanowienia Programu otwierania danych..

Dane dynamiczne.

Szczególną kategorię informacji sektora publicznego stanowią dane dynamiczne, które aby mogły zostać za takie uznane, zgodnie z art. 2 pkt 3 projektu ustawy muszą zostać utrwalone w postaci elektronicznej i spełniać kryterium podlegania częstym aktualizacjom lub aktualizacjom w czasie rzeczywistym, w szczególności ze względu na ich zmienność lub szybką dezaktualizację. W motywie 31 preambuły dyrektywy 2019/1024/UE wymieniono przykładowe kategorie informacji sektora publicznego, które spełniać mogą kryteria danych dynamicznych, tj. dane środowiskowe, dane o ruchu, dane satelitarne, dane meteorologiczne, a także dane wygenerowane przez czujniki. Wartość ekonomiczna tego rodzaju danych zależy od natychmiastowej dostępności informacji oraz regularnego ich aktualizowania. W związku z powyższym w celu zagwarantowania możliwości pełnego i efektywnego wykorzystania potencjału danych dynamicznych, w tym aby ułatwić rozwój bazujących na takich danych aplikacji internetowych i mobilnych oraz aplikacji korzystających z chmury obliczeniowej, w dyrektywie 2019/1024/UE wprowadzono szczególne zasady, na jakich dane dynamiczne powinny być udostępniane do ponownego wykorzystywania.

Mając na względzie rozwiązania przyjęte w dyrektywie, w projekcie ustawy przewidziano szczególne regulacje dotyczące udostępniania danych dynamicznych w celu ich ponownego wykorzystywania. Zgodnie z art. 24 ust. 1 projektu ustawy podmioty zobowiązane zobligowane zostały do udostępniania informacji sektora publicznego, spełniających kryteria danych dynamicznych, niezwłocznie (natychmiast) po ich zgromadzeniu, za pośrednictwem API oraz jeżeli będzie to możliwe – do zbiorczego pobrania. Przez udostępnianie danych dynamicznych do zbiorczego pobrania należy rozumieć zapewnienie (o ile to możliwe) przez podmiot zobowiązany funkcjonalności systemu teleinformatycznego, dzięki której użytkownicy będą mogli pobrać określony zasób danych w całości za pomocą funkcji w rodzaju „pobierz wszystko”.

Jednocześnie, w przypadku kiedy zapewnienie przez podmiot zobowiązany dostępności danych dynamicznych w sposób przewidziany w ustawie, przekraczałoby możliwości finansowe lub techniczne takiego podmiotu, na podstawie art. 24 ust. 2 projektu ustawy, dopuszczono możliwość udostępnienia takich danych w terminie późniejszym, pod warunkiem jednakże zachowania możliwości wykorzystania potencjału gospodarczego i społecznego udostępnianych zasobów. Techniczne oraz finansowe przesłanki, o których mowa w art. 24 ust. 2 projektu ustawy dotyczą posiadanej przez podmiot zobowiązany infrastruktury teleinformatycznej i związanych z tym możliwości (technicznych i finansowych)

udostępniania danych dynamicznych za pośrednictwem interfejsu programistycznego aplikacji (API).

Dane o wysokiej wartości.

Poza kategorią danych dynamicznych w dyrektywie 2019/1024/UE wyodrębniono również kategorię zbiorów danych o wysokiej wartości. Zgodnie z definicją przyjętą w art. 2 pkt 4 projektu ustawy dane o wysokiej wartości oznaczają informacje sektora publicznego, których ponowne wykorzystywanie wiąże się z istotnymi korzyściami dla społeczeństwa, środowiska i gospodarki, w szczególności ze względu na ich przydatność do tworzenia produktów, usług i zastosowań opartych na wykorzystaniu tych danych.

W celu stworzenia warunków sprzyjających ponownemu wykorzystywaniu danych, które wiążą się z istotnymi korzyściami społeczno-ekonomicznymi, mającymi szczególnie wysoką wartość dla gospodarki i społeczeństwa, w załączniku I do dyrektywy 2019/1024/UE określono wykaz tematycznych kategorii zbiorów danych o wysokiej wartości, obejmujących:

- 1) dane geoprzestrzenne;
- 2) dane dotyczące obserwacji Ziemi i środowiska;
- 3) dane meteorologiczne;
- 4) dane statystyczne;
- 5) dane dotyczące przedsiębiorstw i ich własności;
- 6) dane dotyczące mobilności.

W motywie 66 preambuły dyrektywy 2019/1024/UE wymieniono następujące przykłady zbiorów danych o wysokiej wartości mieszczące się w sześciu powyższych kategoriach tematycznych: kody pocztowe, mapy krajowe i lokalne (dane geoprzestrzenne), zużycie energii i obrazy satelitarne (dane dotyczące obserwacji Ziemi i środowiska), dane *in situ* z instrumentów i prognozy pogody (dane meteorologiczne), wskaźniki demograficzne i gospodarcze (dane statystyczne), rejestry przedsiębiorstw i numery identyfikacyjne (dane dotyczące przedsiębiorstw i ich własności), znaki drogowe i śródlądowe drogi wodne (dane dotyczące mobilności).

W dyrektywie 2019/1024/UE przyjęto szczególne wymagania dotyczące publikacji i ponownego wykorzystywania danych o wysokiej wartości, które wiązać należy z koniecznością zapewnienia możliwości pełnego wykorzystania ich potencjału oraz zapewnienia maksymalnych korzyści społeczno-ekonomicznych lub środowiskowych wynikających z udostępniania takich zasobów dużej liczbie użytkowników. W odniesieniu do rozwiązań przyjętych na gruncie dyrektywy, w art. 25 ust. 1 projektu ustawy wprowadzono szczególne warunki udostępniania danych o wysokiej wartości w celu ich ponownego wykorzystywania. Dane takie muszą być udostępniane bezpłatnie, w formacie nadającym się do odczytu maszynowego, za pośrednictwem API oraz jeżeli to możliwe – do zbiorczego pobrania. W projekcie ustawy uwzględniono również wprowadzone w przepisach dyrektywy wyjątki od wymogu bezpłatnego udostępniania zbiorów danych o wysokiej wartości. W dyrektywie 2019/1024/UE wskazany wymóg nie dotyczy m.in. bibliotek, w tym bibliotek uniwersyteckich, muzeów i archiwów, a także przedsiębiorstw publicznych w rozumieniu art. 2 pkt 3 dyrektywy. Analogicznie do wskazanych rozwiązań, na podstawie art. 25 ust. 2 projektu

ustawy, muzea państwowe, muzea samorządowe, biblioteki publiczne, biblioteki naukowe i archiwa oraz podmioty, o których mowa w art. 3 pkt 5 projektu ustawy, w przypadku udostępniania danych o wysokiej wartości w celu ich ponownego wykorzystywania, będą mogły (w drodze wyjątku) nakładać opłaty za ponowne wykorzystywanie zgodnie z przepisami rozdziału 4 ustawy (przepisami dot. opłat).

W dyrektywie 2019/1024/UE przyjęto następujący mechanizm „uwalniający” dane o wysokiej wartości do ponownego wykorzystywania. Spośród wymienionych w załączniku I do dyrektywy sześciu kategorii tematycznych Komisja Europejska – na podstawie art. 14 ust. 1 dyrektywy 2019/1024/UE - w drodze aktu wykonawczego ustanowi wykaz będących w posiadaniu organów sektora publicznego lub przedsiębiorstw publicznych szczególnych zbiorów danych o wysokiej wartości. W odniesieniu do powyższego w projekcie ustawy wprowadzone zostały upoważnienia do wydania rozporządzeń, w których ministrowie właściwi ze względu na zasoby danych mieszczące się w kategoriach tematycznych:

- dane geoprzestrzenne,
 - dane dotyczące obserwacji Ziemi i środowiska,
 - dane meteorologiczne,
 - dane dotyczące przedsiębiorstw i ich własności,
 - dane dotyczące mobilności
- 1) określa w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw informatyzacji: listę, będących w posiadaniu podmiotów zobowiązanych danych o wysokiej wartości mieszczących się we właściwej kategorii tematycznej
 - 2) harmonogram udostępniania przez podmioty zobowiązane na portalu danych:
 - a) danych, o których mowa w pkt 1 oraz metadanych albo
 - b) metadanych, w przypadku gdy dane, o których mowa w pkt 1, przechowywane są w publicznie dostępnym systemie teleinformatycznym podmiotu zobowiązanego i udostępniane w celu ich ponownego wykorzystywania w sposób, o którym mowa w art. 25 ust. 1;
 - 3) sposób udostępniania, o którym mowa w pkt 2, mając na względzie posiadaną przez podmioty zobowiązane infrastrukturę teleinformatyczną umożliwiającą gromadzenie w niej danych o wysokiej wartości oraz ich udostępnianie do ponownego wykorzystywania, a także możliwości techniczne przechowywania tych danych w portalu danych;
 - 4) format danych, o których mowa w pkt 2;
 - 5) możliwe warunki ponownego wykorzystywania, o których mowa w rozdziale 3 projektu ustawy;
 - 6) częstotliwość aktualizacji danych oraz metadanych, o których mowa w pkt 2, mając na względzie konieczność zagwarantowania ich aktualności.

W przypadku kategorii tematycznej – dane statystyczne rozporządzenie wydane zostanie przez ministra właściwego do spraw informatyzacji po zasięgnięciu opinii Prezes Głównego Urzędu Statystycznego.

Rozdział 6. Program otwierania danych.

Rozdział ten zakłada również przeniesienie do niniejszej ustawy w całości regulacji dotyczących Programu Otwierania Danych, które znajdują się obecnie w ustawie o dostępie do informacji publicznej.

Program ma na celu zwiększenia ilości oraz poprawę jakości informacji sektora publicznego, danych prywatnych oraz metadanych opisujących ich strukturę udostępnianych na portalu otwartych danych, które będą miały wpływ na jak najszersze ponowne wykorzystywanie. Ustawodawca przeniósł z ustawy o dostępie do informacji publicznej do projektowanego art. 28 przepis upoważniający ministra właściwego do spraw informatyzacji do opracowania Programu Otwierania Danych oraz wyliczenie elementów treści, jakie mają znaleźć się w dokumencie, m.in. kierunki rozwoju i priorytety w zakresie otwartości danych; potrzeba wsparcia nowoczesnych technologii wykorzystujących otwarte dane oraz przegląd prowadzonej polityki otwartych danych. Przepisy rozdziału wskazują okres, na jaki jest przyjmowany Program oraz formę jego opracowania (art. 31 ust 2-3). Zgodnie z art. 31 ust 4. zapewnienie prawidłowej i skutecznej realizacji Programu powierza się członkom Rady Ministrów oraz Prezesowi Głównego Urzędu Statystycznego (którzy będą wspierani przez pełnomocników do spraw otwartości danych, działających w ramach poziomu operacyjnego). Projektodawca na podstawie art. 31 ust 5 umożliwia włączenie się w realizację Programu również innym podmiotom, które tworzą lub przechowują dane o dużym potencjale ponownego wykorzystywania, w szczególności jednostki samorządu terytorialnego oraz podmioty prywatne.

Wychodząc naprzeciw potrzebie wzmocnienia koordynacji działań w ramach realizacji Programu Otwierania Danych oraz wymiany informacji na poziomie strategiczno-politycznym w zakresie otwartości danych w Rzeczypospolitej Polskiej, projektodawca zakłada powołanie Koordynatora Programu. Zgodnie z art. 32 koordynowanie działań w ramach realizacji Programu Otwierania Danych powierza się ministrowi właściwemu do spraw informatyzacji. Działalność Koordynatora Programu zapewni spójność kierunków w procesie zwiększenia ilości oraz poprawy jakości informacji sektora publicznego oraz metadanych oraz nada temu procesowi odpowiednią rangę. Projektowana regulacja zobowiązuje ministra właściwego do spraw informatyzacji do dokonywania co 2 lata przeglądu Programu we współpracy z Realizatorami Programu, o których mowa w art. 33. Po zakończeniu Programu minister właściwy do spraw informatyzacji przedstawia Radzie Ministrów końcowe sprawozdanie z realizacji programu w ciągu 6 miesięcy od jego zakończenia. Ponadto, do zadań Koordynatora Programu należeć będzie m.in.: promowanie jednolitej polityki otwartego dostępu do danych; harmonizacja procesów wynikających z wdrażania Programu Otwierania Danych; współpraca z Realizatorami Programu, w zakresie wdrażania Programu Otwierania Danych; zaplanowanie i skoordynowanie działań edukacyjnych, podnoszących kompetencje cyfrowe administracji w zakresie otwartości danych. Do zadań Koordynatora Programu będzie

również należeć do współpracy z podmiotami zobowiązanymi, organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami uczestniczącymi w działaniach w zakresie polityki otwierania danych.

Art 33 ustawy wyznacza zadania Realizatorów Programu, do których należą w szczególności: zapewnienie należytego wdrażania Programu otwierania danych, współpraca z Koordynatorem Programu w zakresie jego wdrażania, przedstawianie w każdym półroczu kalendarzowym Koordynatorowi Programu harmonogramu udostępniania danych w portalu dane.gov.pl tj. nowych informacji sektora publicznego oraz poprawy jakości informacji sektora publicznego. Projektowana regulacja zobowiązuje Realizatorów Programu do składania Koordynatorowi Programu rocznego sprawozdania z realizacji Programu w terminie do 31 stycznia roku następującego po roku, którego dotyczy sprawozdanie.

Rozdział 7. Portal danych.

Rozdział ten zakłada przeniesienie do niniejszej ustawy i zaktualizowanie regulacji dotyczącej centralnego repozytorium informacji publicznej, która znajduje się obecnie w ustawie o dostępie do informacji publicznej.

Ustawodawca w słowniczku ustawowym, w art. 2 pkt 13 projektu ustawy, zdefiniował portal danych jako prowadzone przez ministra właściwego do spraw informatyzacji, powszechnie dostępne w sieci teleinformatycznej repozytorium, służące do udostępniania informacji sektora publicznego oraz danych prywatnych w celu ponownego wykorzystywania. Portal danych zastąpi dotychczasowe funkcjonalności centralnego repozytorium informacji publicznej. Funkcję portalu danych pełnić będzie serwis internetowy dostępny na stronie www.dane.gov.pl.

Do art. 35 ust. 1 przeniesiona została zasada (obecnie funkcjonująca w ustawie o dostępie do informacji publicznej) warunkująca rodzaj informacji sektora publicznego możliwy do udostępniania na portalu danych. W celu przejrzystości stosowanych określeń, w przedmiotowym artykule proponuje się zastąpienie sformułowania „zasoby informacyjne” (obecnie funkcjonującego w ustawie o dostępie do informacji publicznej) określeniem „informacje sektora publicznego” zdefiniowanym w słowniczku ustawowym w art. 2 pkt 8. Ujednolicenie stosowanych określeń w ustawie ma na celu również ułatwienie posługiwania się tekstem aktu prawnego.

Projekt ustawy wyznacza zamknięty katalog podmiotów, które są zobligowane do udostępniania na portalu otwartych danych informacji sektora publicznego lub metadanych w celu ich ponownego wykorzystywania. Projektowany przepis art. 35 ust. 2 rozszerza obecny zakres podmiotów zobowiązanych (określony w ustawie o dostępie do informacji publicznych) obowiązanych do udostępniania posiadanych informacji sektora publicznego na portalu otwartych danych. Proponowany katalog obejmuje podmioty zobowiązane w rozumieniu art. 3 projektu niniejszej ustawy. W związku z tym, katalog podmiotów, które będą zobligowane do udostępniania na portalu otwartych danych informacji sektora publicznego (lub metadanych) będzie w zasadniczej części tożsamy z katalogiem podmiotów zobligowanych do udostępniania lub przekazywania informacji sektora publicznego w celu ich ponownego wykorzystywania. Dane będące w posiadaniu ww. podmiotów mają ogromną wartość

informacyjną i mogą stanowić cenne źródło informacji, na bazie których powstaje coraz więcej nowoczesnych produktów. Portal danych zapewnia szybki dostęp do danych. Stanowić będzie centralny punkt dostępu do zasobów będących w posiadaniu nie tylko administracji centralnej i samorządowej, ale również przedsiębiorstw publicznych, a także podmiotów będących w posiadaniu danych badawczych (o których mowa w art. 22). Dane będą udostępniane bez potrzeby składania wniosków do urzędów, bez zbędnych ograniczeń terytorialnych i licencyjnych. W związku z powyższym, zmiana przepisów zapewni większy dostęp do danych, będących jednym z fundamentów innowacji, zapewniając jednocześnie możliwość wykorzystania ich pełnego potencjału w usługach, aplikacjach, modelach biznesowych i nowych technologiach.

Na podstawie art. 35 ust 5. ustawodawca wprowadził dodatkowy nieobligatoryjny warunek publikowania informacji sektora publicznego na portalu jako otwartych danych, tj. utrwalonych w postaci elektronicznej, udostępnione w otwartym formacie do ponownego wykorzystywania, Definicja otwartych danych zdefiniowana została w art. 2 pkt 11. Praktyka pokazuje, że ustanowienie przepisów prawnych regulujących zasady otwartości danych przyczyni się do zwiększenia pewności obrotu danymi do ich ponownego wykorzystywania, zarówno po stronie udostępniającego, jak i korzystającego z danych. Otwartość danych pozwala na swobodny dostęp do danych i ich ponowne wykorzystywanie. W tym zakresie istotne są kwestie licencjonowania oraz ochrony praw autorskich. Aspekt prawny jest ściśle i nierozdzielnie związany z aspektem technicznym i finansowym. Od strony technicznej otwartość polega na przygotowaniu i udostępnianiu danych w sposób dający wszystkim użytkownikom takie same możliwości skorzystania z nich, niezależnie od posiadanej i używanej przez nich technologii. Równie istotny jest aspekt finansowy, który sprowadza się do nieodpłatnego udostępniania danych. Podmioty powinny udostępniać dane w sposób użyteczny dla użytkownika (każdej osobie fizycznej, prawnej i jednostce organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej), tj. w taki sposób, aby ten mógł wykorzystywać dane do dowolnych celów, bez obaw o naruszenie jakichkolwiek praw innych osób. Dla użytkownika oznaczałoby to wyeliminowanie barier i pewność prawną w dalszej eksploatacji danych publicznych. Mając na względzie powyższe istotnym jest aby informacje sektora publicznego spełniały cechy otwartości danych.

Projektodawca zdecydował się na uchylenie przepisów upoważniających do obligatoryjnego wydania rozporządzenia, o którym mowa w art. 9a ust. 3 ustawy o dostępie do informacji publicznej, na podstawie którego wydano rozporządzenie Ministra Cyfryzacji w sprawie zasobu informacyjnego przeznaczonego do udostępniania w centralnym repozytorium informacji publicznej. W projekcie ustawy przewidziano jedynie możliwość fakultatywnego wydania ww. rozporządzenia, m.in. na wypadek nieprzewidzianych i nadzwyczajnych sytuacji takich jak epidemia COVID-19 (art. 36 projektu ustawy).

Jednakże jako obligatoryjne narzędzie zastępcze zaprojektowano wprowadzenie do Programu Otwierania Danych (art. 33 ust. 3 projektu ustawy) obowiązku przygotowywania przez Pełnomocników ds. otwartości danych, harmonogramów udostępniania nowych informacji sektora publicznego na portalu. Rozwiązanie to jest obecnie stosowane w ramach Programu Otwierania Danych Publicznych (na lata 2016-2020) i zostało z powodzeniem wdrożone.

Harmonogramy otwierania danych są przygotowywane dwa razy w roku. Po uzyskaniu pozytywnej opinii przez Zespół Zadaniowy działający w ramach Komitetu Rady Ministrów do spraw Cyfryzacji, harmonogram publikowany jest na portalu otwartych danych. W roku 2019 na podstawie przedmiotowego harmonogramu udostępniono ok. 140 nowych zbiorów danych zawierających informacje sektora publicznego.

W następstwie rezygnacji z upoważnienia do obligatoryjnego wydania ww. rozporządzenia, do art. 37 ust. 6 zawierającego upoważnienie dla Rady Ministrów do określenia przepisów technicznych dotyczących funkcjonowania portalu danych, dodano regulacje w zakresie sposobu udostępniania informacji sektora publicznego oraz metadanych, mając na względzie posiadaną przez podmioty infrastrukturę teleinformatyczną umożliwiającą gromadzenie w niej informacji publicznych oraz ich udostępnianie, a także możliwości techniczne przechowywania tych informacji na portalu.

W przepisach dotyczących możliwości zlecenia wyspecjalizowanym podmiotom czynności związanych z prowadzeniem portalu danych (art. 37), określono w punkcie 3, ustępu 3, dodatkowy warunek do spełnienia przez ww. podmioty, związany z zawieraniem umowy o powierzeniu przetwarzania danych osobowych o której mowa w art. 28 ust. 3 rozporządzenia 2016/679. Warunek ten dotyczy zapewnienia przez wyspecjalizowane podmioty odpowiednich warunków organizacyjnych i technicznych zapewniających ochronę przetwarzanych danych osobowych, w szczególności zabezpieczenia danych przed nieuprawnionym dostępem, nielegalnym ujawnieniem lub pozyskaniem, a także ich modyfikacją, uszkodzeniem, zniszczeniem lub utratą.

Projektowana ustawa dokonuje także zmiany porządkującej w przepisach dotyczących udostępniania danych spoza sektora publicznego (art. 38). Proponuje się zastąpienie sformułowania „treści utrwalonych w postaci elektronicznej” (obecnie funkcjonującego w ustawie o dostępie do informacji publicznej – art. 9c ust. 1a) określeniem „dane prywatne” zdefiniowanym słowniczku ustawowym w art. 2 pkt 5. Ponadto, wprowadzając możliwość dobrowolnego publikowania danych prywatnych na portalu dane.gov.pl, ustawodawca podejmuje aktywność w celu stworzenia linii współpracy w relacji Biznes – Administracja (B2G). Wiele danych, które mogą mieć istotne znaczenie dla realizacji zadań w interesie publicznym (np. w dziedzinie transportu, dostarczania i wykorzystania energii, ochrony środowiska, edukacji itp.) jest świadczonych przez podmioty prywatne. Dane prywatne generowane przez podmioty spoza sektora publicznego, udostępniane na portalu, mogą mieć istotne znaczenie dla realizacji zadań w interesie publicznym i stanowić wysoką wartość dla dobra wspólnego. Tego typu dane, mogą stać się filarem procesów skutkujących powstaniem produktów i usług konkurujących pod względem efektywności i innowacyjności z publicznymi. Dane płynące z sektora prywatnego bezpośrednio wpływają na rozwój innowacyjnych produktów, rozwój sztucznej inteligencji oraz innych pożądaných zastosowań i narzędzi cyfrowych. Z uwagi na bardzo różnorodny zakres danych, jakie już są i będą udostępniane na portalu dane.gov.pl, ich systematycznej weryfikacji i aktualizacji dokonywać będą podmioty je udostępniające. W tym zakresie wyrażone w art. 13 obowiązki dotyczyć będzie również podmiotów publikujących na portalu dane prywatne (art. 39).

Rozdział 8. Pełnomocnicy do spraw otwartości danych.

Projekt ustawy przewiduje również powołanie sieci Pełnomocników do spraw otwartości danych. Obecnie na mocy Programu Otwierania Danych Publicznych przyjętego uchwałą Nr 107/2016 Rady Ministrów z dnia 20 września 2016 r., formalnie funkcjonuje już sieć pełnomocników, z koordynatorem – pełnomocnikiem Ministra Cyfryzacji. Jest ona jednak ograniczona wyłącznie do poziomu administracji rządowej (ministerstwa, Kancelaria Prezesa Rady Ministrów, Główny Urząd Statystyczny, Główny Urząd Geodezji i Kartografii). Potrzeba poszerzenia tzw. sieci pełnomocników na wielu poziomach instytucjonalnych pojawiła się na bazie doświadczeń z wdrażania ww. Programu i wymaga ustawowego umocowania. Działanie to pozwoli na ujednoczenie działań w zakresie wdrażania polityki otwartości działań na różnych szczeblach administracji jak i przyczyni się do przyspieszenia procesu otwierania danych w Polsce oraz poprawy ich jakości. W związku z tym, w art. 40 ust. 2 przewidziano powoływanie pełnomocników na zasadzie obligatoryjności w organach administracji rządowej, przez członków Rady Ministrów, po jednym z każdego urzędu obsługującego ministra, Prezesa Rady Ministrów oraz przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego. Projektodawca zakłada, iż ustanowieni Pełnomocnicy będą wykonywali swoje czynności również w organach i jednostkach organizacyjnych podległych lub nadzorowanych przez właściwych członków Rady Ministrów, z wyjątkiem Pełnomocnika powołanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego. Natomiast w ramach dobrowolności, na podstawie art. 40 ust. 4 ustawodawca dopuszcza powołanie pełnomocników w innych instytucjach niż podmioty zobowiązane. Nadrzędnym zadaniem jaki powierza się ww. pełnomocnikom będzie realizowanie działań mających na celu poprawę jakości i zwiększenie ilości informacji sektora publicznego udostępnianych na portalu danych w celu ponownego wykorzystywania. Ponadto, w ramach poziomu operacyjnego Pełnomocnicy ds. otwartości danych będą wspierać Realizatorów Programu w wykonywaniu zadań związanych z realizacją Programu. Artykuł 41 zawiera otwarty katalog obowiązków Pełnomocników, do których będzie należeć m.in.: pozyskiwanie informacji sektora publicznego możliwych do udostępniania na portalu; monitorowanie jakości i aktualności informacji sektora publicznego oraz metadanych, ocena informacji sektora publicznego pod względem ich jakości oraz użyteczności, do ich ponownego wykorzystywania

Rozdział 9. Ponowne wykorzystywanie informacji sektora publicznego przekazywanych na wniosek.

Przesłanki do złożenia wniosku o ponowne wykorzystywanie informacji sektora publicznego wskazane zostały w art. 42 ust. 1 projektu ustawy, zgodnie z którym wniosek składa się w przypadku gdy informacja sektora publicznego będąca w posiadaniu podmiotu zobowiązanego:

- 1) nie została udostępniona w BIP lub na portalu danych;
- 2) została udostępniona w systemie teleinformatycznym innym niż określony w pkt 1 i nie zostały określone warunki ponownego wykorzystywania lub opłaty za ponowne wykorzystywanie albo nie poinformowano o braku takich warunków lub opłat;
- 3) zainteresowany (potencjalny użytkownik) chce wykorzystać informację sektora publicznego, ale na innych warunkach, niż zostały dla tej informacji określone przez podmiot zobowiązany;

- 4) zainteresowany posiada już informację sektora publicznego uzyskaną lub przekazaną na podstawie innych ustaw określających zasady i tryb dostępu do informacji będących informacjami sektora publicznego (np. uzyskał ją w trybie ustawy o dostępie do informacji publicznej) i chce ją ponownie wykorzystywać.

Wniosek może ponadto dotyczyć umożliwienia ponownego wykorzystywania, w sposób stały i bezpośredni w czasie rzeczywistym, informacji sektora publicznego gromadzonych i przechowywanych w systemie teleinformatycznym podmiotu zobowiązanego (art. 42 ust. 2 projektu ustawy).

Wniosek powinien zostać rozpatrzony niezwłocznie, nie później jednak niż 14 dni od jego otrzymania (art. 43 ust. 1 projektu ustawy). Projekt ustawy dopuszcza również możliwość przedłużenia terminu na rozpatrzenie wniosku jeżeli jest to uzasadnione poziomem skomplikowania sprawy. W takim przypadku, kiedy wniosek nie może zostać rozpatrzony w terminie 14 dni, podmiot zobowiązany zawiadamia w tym terminie wnioskodawcę o przyczynach opóźnienia oraz o terminie, w jakim rozpatrzy wniosek, nie dłuższym jednak niż 2 miesiące od dnia złożenia tego wniosku (art. 43 ust. 2 projektu ustawy).

Zgodnie z art. 42 ust. 5 projektu ustawy wniosek o ponowne wykorzystywanie informacji sektora publicznego można złożyć w postaci papierowej albo elektronicznej. Treść wniosku określają przepisy art. 42 ust. 3 i 4 projektu ustawy, które m.in. stanowią o obowiązku opisanie rodzaju działalności, w której informacje sektora publicznego będą ponownie wykorzystywane, w szczególności wskazanie dóbr, produktów lub usług, dla jakich wnioskodawca domaga się informacji sektora publicznego do ponownego wykorzystywania. Rozwiązanie takie jest korzystne zarówno dla podmiotu zobowiązanego w zakresie wyboru trybu jak i wnioskodawcy. Ponadto wymóg określenia celów ponownego wykorzystywania pozwoli na precyzyjne ustalenie warunków ponownego wykorzystywania przez podmioty zobowiązane. Jest to istotne w szczególności w przypadku podmiotów będących muzeami państwowymi, muzeami samorządowymi, bibliotekami publicznymi, bibliotekami naukowymi lub archiwami, które zyskają możliwość fakultatywnego określania warunków ponownego wykorzystywania. Taki wymóg wydaje się także uzasadniony z uwagi na zasadę niedyskryminacji określoną w art. 8 projektu ustawy. Zasada ta gwarantuje, że podmiot zobowiązany przekazuje informacje sektora publicznego w celu ponownego wykorzystywania w porównywalnych sytuacjach na takich samych warunkach. W przypadku niespełnienia warunków formalnych wniosku wzywa się wnioskodawcę do uzupełnienia braków, wraz z pouczeniem, że ich nieusunięcie w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania spowoduje pozostawienie wniosku bez rozpoznania (art. 42 ust. 6 projektu ustawy).

W wyniku realizacji wniosku o ponowne wykorzystywanie, z wyjątkiem wniosku o ponowne wykorzystywanie danych w sposób stały i bezpośredni, o którym mowa w art. 42 ust. 2 projektu ustawy, podmiot zobowiązany:

- 1) przekazuje informację sektora publicznego w celu ponownego wykorzystywania bez ograniczeń warunkami (bez określania warunków ponownego wykorzystywania);
- 2) informuje o braku informacji sektora publicznego wskazanej we wniosku;

- 3) w przypadku posiadania informacji sektora publicznego przez wnioskodawcę - zawiadamia o braku ograniczenia warunkami;
- 4) przedstawia wnioskodawcy ofertę zawierającą warunki ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego lub informację o wysokości opłat za ponowne wykorzystywanie (jeżeli są przewidziane) lub w przypadku, o którym mowa w art. 10 ust. 4, informację o przyczynach braku możliwości przekazania informacji sektora publicznego i wskazanie w jaki sposób lub w jakiej formie informacja sektora publicznego może zostać przekazana;;
- 5) odmawia, w drodze decyzji, ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego.

Zainteresowanym zostanie zapewniona możliwość kwestionowania treści poszczególnych warunków, a także wysokości opłat za ponowne wykorzystywanie informacji sektora publicznego. Wnioskodawca, który otrzyma ofertę, o której mowa w pkt 3, może, w terminie 14 dni od dnia jej otrzymania, złożyć sprzeciw z powodu naruszenia przepisów ustawy albo poinformować o jej przyjęciu. Brak reakcji wnioskodawcy w tym terminie jest równoznaczny z wycofaniem wniosku (art. 44 ust. 2 projektu ustawy). W przypadku otrzymania sprzeciwu podmiot zobowiązany, w drodze decyzji, rozstrzygnie o warunkach ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego lub o wysokości opłat lub odmówi w przypadku, o którym mowa w art. 10 ust. 4, odmówi wyrażenia zgody na ponowne wykorzystywanie informacji sektora publicznego (art. 44 ust. 3 projektu ustawy).

Zgodnie z art. 40 ust. 4 projektu ustawy podmiot zobowiązany odmawia, w drodze decyzji, wyrażenia zgody na ponowne wykorzystywanie informacji sektora publicznego (odmawia przekazania informacji sektora publicznego) w przypadku gdy prawo do ponownego wykorzystywania podlega ograniczeniom, o którym mowa w art. 6 projektu ustawy (przesłanka obligatoryjna odmowy).

Projekt przewiduje również możliwość uzyskania na podstawie wniosku o ponowne wykorzystywanie bezpośredniego i stałego dostępu do informacji sektora publicznego gromadzonych i przechowywanych w systemie teleinformatycznym (art. 42 ust. 2 projektu ustawy). Rozwiązanie to należy do fakultatywnych sposobów udostępniania informacji sektora publicznego przez podmiot zobowiązany, co oznacza, że podmiot ten może, lecz nie musi zapewnić takiej formy dostępu. Chodzi wyłącznie o dostęp bezpośredni w czasie rzeczywistym (on-line). Rozwiązanie to nie polega na reprodukowaniu informacji sektora publicznego utwalonych w postaci papierowej lub na informatycznych nośnikach danych. W wyniku realizacji tego wniosku podmiot zobowiązany:

- 1) przedstawia wnioskodawcy ofertę, zawierającą warunki ponownego wykorzystywania lub wysokość opłat za ponowne wykorzystywanie oraz informacje dotyczące dostępności informacji sektora publicznego; przy czym od tej oferty nie przysługuje sprzeciw (art. 45 ust. 1 pkt 1 projektu ustawy);
- 2) informuje wnioskodawcę o braku możliwości ponownego wykorzystywania w sposób wskazany we wniosku;
- 3) odmawia, w drodze decyzji, wyrażenia zgody na ponowne wykorzystywanie informacji sektora publicznego.

W odniesieniu do obowiązku przedstawienia w ramach oferty informacji dotyczących dostępności informacji sektora publicznego (art. 45 ust. 1 pkt 1 projektu) należy wyjaśnić, że projekt ustawy przewiduje dwa tryby dostępu do informacji sektora publicznego, tj. przekazywanie informacji sektora publicznego na wniosek (tryb wnioskowy) oraz udostępnianie informacji sektora publicznego w systemie teleinformatycznym (tryb pozawnioskowy). Wniosek o uzyskanie dostępu do danych zgromadzonych w systemie teleinformatycznym podmiotu zobowiązanego w sposób stały i bezpośredni w czasie rzeczywistym (art. 42 ust. 2) stanowi szczególny rodzaj trybu wnioskowego. Taka forma dostępu do danych jest w pewien sposób zbliżona do trybu udostępniania informacji sektora publicznego za pośrednictwem API. Jednak zgodnie z systematyką ustawy jest to sposób uzyskania dostępu do informacji sektora publicznego kwalifikowany jako tryb wnioskowy (dostęp do danych następuje na wniosek).

Wskazany w art. 13 ust. 2 projektu ustawy wymóg publikacji przez podmiot zobowiązany informacji dotyczących dostępności dotyczy jedynie udostępniania informacji sektora publicznego za pośrednictwem API (tryb pozawnioskowy). Nie obejmuje tym samym sytuacji, w których użytkownik uzyska dostęp do danych w trybie wnioskowym na podstawie wniosku o dostęp do danych zgromadzonych w systemie teleinformatycznym podmiotu zobowiązanego w sposób stały i bezpośredni w czasie rzeczywistym. Mając powyższe na względzie konieczne było uwzględnienie informacji dotyczących dostępności informacji sektora publicznego w ofercie, którą podmiot zobowiązany może złożyć wnioskodawcy rozpatrując tego rodzaju wniosek (art. 45 ust 1 pkt 1).

Przepisy art. 44 ust. 5 i art. 45 ust. 1 pkt 3 projektu ustawy stanowią, że w przypadku gdy podstawą odmowy są prawa autorskie lub prawa pokrewne, prawa do baz danych lub prawa do odmian roślin przysługujące osobom trzecim, podmiot zobowiązany wskazuje osobę fizyczną, osobę prawną lub jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, która posiada prawa własności intelektualnej, jeżeli jest znana, albo licencjodawcę, od którego podmiot zobowiązany uzyskał dany przedmiot praw własności intelektualnej. Podmiot zobowiązany będzie również obowiązany do wskazania takiej informacji w przypadku odmowy przekazania informacji sektora publicznego ze względu na objęcie tych informacji prawami własności przemysłowej lub prawami własności przemysłowej podlegających ochronie na podstawie umów międzynarodowych lub przepisów prawa Unii Europejskiej. Zgodnie z brzmieniem art. 4 ust. 3 dyrektywy 2019/1024/UE z tego obowiązku będą zwolnione muzea państwowe i muzea samorządowe, biblioteki publiczne i naukowe oraz archiwa.

Warunki ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego, a także wysokość opłat za ponowne wykorzystywanie informacji stanowią ofertę w rozumieniu art. 66 k.c. Zastosowanie znajdują wówczas przepisy k.c. dotyczące zawierania umów przez ofertę i jej przyjęcie, w tym ofertę w postaci elektronicznej (art. 66 i nast. k.c.). Co do zasady umowę uznaje się za zawartą w momencie, w którym składający umowę w trybie ofertowym otrzyma oświadczenie potwierdzające przyjęcie złożonej oferty. W przypadku naruszenia warunków określonych w umowie zastosowanie znajdują ogólne zasady odpowiedzialności

cywilnoprawnej, o czym była już mowa w punkcie uzasadnienia dotyczącym warunków ponownego wykorzystywania.

Do postępowania kończącego się wydaniem decyzji odmawiających przekazania informacji sektora publicznego do ponownego wykorzystywania oraz stwierdzającej warunki ponownego wykorzystywania lub o wysokości opłat za ponowne wykorzystywanie, w zakresie nieuregulowanym ustawą, zastosowanie mają przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego³⁹⁾ co powoduje, że rozstrzygnięcie podmiotu zobowiązanego podlega kontroli instancyjnej, a następnie sądownoadministracyjnej. Projekt ustawy przewiduje zmianę w zakresie trybu odwoławczego od decyzji wydawanych przez podmioty zobowiązane. Przepisy ustawy z 2016 r. nie wprowadzały szczególnych rozwiązań proceduralnych w zakresie postępowania odwoławczego. Zastosowanie znajdowały w pełni przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego i właściwym do rozpatrzenia odwołania od decyzji wydanej przez podmiot zobowiązany był organ administracji publicznej wyższego stopnia (zgodnie z art. 127 § 2 k.p.a. właściwym do rozpatrzenia odwołania jest organ administracji publicznej wyższego stopnia, chyba że ustawa przewiduje inny organ odwoławczy). W projekcie ustawy proponuje się wprowadzenie przepisów szczególnych w stosunku do rozwiązań ogólnej procedury administracyjnej. Zgodnie z art. 46 ust. 1 projektu ustawy organem odwoławczym od decyzji o odmowie wyrażenia zgody na ponowne wykorzystywanie informacji sektora publicznego oraz od decyzji o warunkach ponownego wykorzystywania lub o wysokości opłat za ponowne wykorzystywanie będzie minister właściwy do spraw informatyzacji (przepis art. 127 § 3 k.p.a. stosuje się). Zgodnie z art. 4 ust. 4 dyrektywy 2019/1024/UE środki odwoławcze od decyzji dotyczących ponownego wykorzystywania obejmować powinny możliwość kontroli takich rozstrzygnięć przez bezstronny organ odwoławczy posiadający odpowiednią wiedzę specjalistyczną – taki jak krajowy organ ochrony konkurencji, odpowiedni organ regulujący dostęp do dokumentów, organ nadzorczy ustanowiony zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2016/679 lub krajowy organ sądowy – którego decyzje są wiążące dla danego organu sektora publicznego. Minister właściwy do spraw informatyzacji jako organ właściwy w sprawach z zakresu ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego (organ regulujący dostęp do informacji sektora publicznego w Polsce), rozpatrując odwołania od decyzji wydawanych przez podmioty zobowiązane, pełnić będzie w ten sposób (jako organ II instancji) rolę bezstronnego organu odwoławczego posiadającego odpowiednią wiedzę specjalistyczną. Proponowane zmiany dotyczyć będą jednak jedynie decyzji, od których na podstawie przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego stronie służy odwołanie (art. 127 § 2 k.p.a.). W przypadku, decyzji wydanych w pierwszej instancji przez ministra lub samorządowe kolegium odwoławcze (na które zgodnie z art. 127 § 3 k.p.a. nie służy odwołanie) zastosowanie znajdować będą nadal przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego - strona będzie mogła zwrócić się do tego organu z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy.

Do skarg rozpatrywanych w postępowaniach dotyczących przekazywania na wniosek informacji sektora publicznej oraz ich ponownego wykorzystywanie zastosowanie mają

³⁹⁾ (Dz. U. z 2020 r. poz. 256).

przepisy ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi⁴⁰⁾, z tym że przekazanie akt i odpowiedzi na skargę następuje w terminie 15 dni od dnia otrzymania skargi, natomiast skargę rozpatruje się w terminie 30 dni od dnia otrzymania akt wraz z odpowiedzią na skargę.

Zgodnie z art. 47 ust. 1 projektu ustawy przepisów dotyczących rozpatrywania wniosków o ponowne wykorzystywanie (przepisów rozdziału 9) nie stosuje się do przekazywania informacji sektora publicznego przez podmioty zobowiązane, o których mowa w art. 3 pkt 5 projektu ustawy. Przepis ten jest konsekwencją wyłączenia na gruncie dyrektywy 2019/1024/UE przedsiębiorstw publicznych z regulacji dotyczących przetwarzania wniosków o ponowne wykorzystywanie. Jednocześnie jednak wprowadzona została zasada, zgodnie z którą w przypadku kiedy podmioty wskazane w art. 3 pkt 5 projektu ustawy (przedsiębiorstwa publiczne w rozumieniu art. 2 pkt 3 dyrektywy) będą udostępniać lub przekazywać informacji sektora publicznego w sposób dobrowolny – powinny czynić to w oparciu o przepisy rozdziałów 2-4 ustawy.

Rozdział 10. Zmiany w przepisach obowiązujących.

- 1) Projekt ustawy dokonuje nowelizacji ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej w zakresie zmian będących konsekwencją wyodrębnienia z przedmiotowej ustawy regulacji dotyczących centralnego repozytorium informacji publicznej i wprowadzenia w projekcie ustawy przepisów odwołujących się do portalu danych, tj. art. 1 ust. 2, art. 7 ust. 1 pkt 4, art. 9 ust. 1 pkt 3 oraz art. 10 ust. 1 oraz uchylecia art. 1 ust. 3 oraz art. 9a – 9e,
- 2) Projekt dokonuje nowelizacji ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz. U. z 2019 r. poz. 1500, z późn. zm.) w zakresie zmian dotyczących wprowadzenia w przedmiotowej ustawie przepisów regulujących udostępnianie i przekazywanie do ponownego wykorzystywania danych zgromadzonych w Krajowym Rejestrze Sądowym, tj. dodanie po art. 4a przedmiotowej ustawy art. 4b;
- 3) Projekt dokonuje nowelizacji ustawy dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 443z późn. zm.).

Dodanie pkt 16 w art. 2.

Potrzeba dodanie pkt 16 w art. 2 ustawy o statystyce publicznej wynika z wykorzystywania tego pojęcia w dalszych przepisach tej ustawy

Dodanie w art. 13 po ust. 1 ust. 1a.

zmiana w art. 13 ustawy o statystyce publicznej ma umożliwić szybkie udostępnianie danych przez Prezesa GUS w szczególnych sytuacjach (np. pandemii, powodzi czy innych nieprzewidywalnych zdarzeń) co jest możliwe tylko w przypadku posiadania dostępu do danych źródłowych. W takich sytuacjach Prezes GUS będzie uprawniony do występowania do organów i podmiotów wskazanych w art. 13 ust. 1 ustawy o statystyce publicznej (tj. organów administracji publicznej, Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Narodowego Funduszu Zdrowia, a także innych państwowych lub samorządowych osób prawnych, organów rejestrowych oraz innych podmiotów

⁴⁰⁾ (Dz. U. z 2019 r. poz. 2325, z późn. zm.).

prowadzących rejestry urzędowe lub systemy informacyjne administracji publicznej) o przekazanie lub udostępnienie służbom statystyki publicznej zgromadzonych danych jednostkowych identyfikowalnych, nieidentyfikowalnych lub zestawień statystycznych. W związku z koniecznością pomiarów gospodarczych i społecznych konsekwencji szczególnych zagrożeń, np. epidemii COVID-19, oraz dostarczania również w takich sytuacjach oficjalnych danych, istnieje potrzeba wprowadzenia dodatkowego trybu przekazywania danych do GUS, tj. bez określenia w programie badań statystycznych statystyki publicznej danych, o których mowa w art. 13 ust. 1. Przekazane lub udostępnione służbom statystyki publicznej dane jednostkowe identyfikowalne podlegają ochronie określonej w art. 10 ustawy o statystyce publicznej. Proponowana zmiana umożliwi pozyskanie aktualnych informacji pozwalających na zbadanie na przykład zjawiska i wpływu subwencji pomocowych na stan finansowy i ekonomiczny podmiotów gospodarczych, pracodawców i pracowników w związku z zapobieganiem skutkom epidemii COVID-19 w Polsce.

- 4) Projekt ustawy dokonuje nowelizacji szeregu ustaw wprowadzając zmiany będące konsekwencją uchylecia ustawy z 2016 r.;

Rozdział 11. Przepisy przejściowe i końcowe.

Przepis art. 60 ust. 1 projektu ustawy przewiduje stosowanie przepisów dotychczasowych do spraw z zakresu udostępniania informacji sektora publicznego w celu ponownego wykorzystywania, wszczętych i niezakończonych w dniu wejścia w życie ustawy ostatecznym albo prawomocnym rozstrzygnięciem.

Zgodnie z art. 60 ust. 2 projektu ustawy postanowienia umów zawartych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, niezgodne z art. 9 ust. 2, wygasają wraz z końcem okresu ich obowiązywania, nie później jednak niż w dniu 18 lipca 2043 r. Przepis ten wdraża postanowienie art. 12 ust. 5 dyrektywy 2019/1024/UE, zgodnie z którym istniejące w dniu 17 lipca 2013 r. uzgodnienia dotyczące wyłączności, które nie kwalifikują się jako wyjątki określone w ust. 2 i 3 dyrektywy, a do których przystąpiły organy sektora publicznego, wygasają wraz z końcem obowiązywania stosownej umowy, a w każdym razie najpóźniej w dniu 18 lipca 2043 r.

Na podstawie art. 61 projektu minister właściwy do spraw nauki i szkolnictwa wyższego został zobowiązany do opracowania Polityki otwartego dostępu do danych badawczych w terminie 18 miesięcy od dnia wejścia w życie projektowanej ustawy.

Zgodnie z art. 62 ust. 1 ustawy dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 9b ust. 6 ustawy o dostępie do informacji publicznej oraz na podstawie art. 18 ust. 3 ustawy o ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego (ustawy z 2016 r.), tj.:

- rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 12 marca 2014 r. w sprawie Centralnego Repozytorium Informacji Publicznej⁴¹⁾,

⁴¹⁾ (Dz. U. z 2014 r. poz. 361, z późn. zm.).

- rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 5 lipca 2016 r. w sprawie maksymalnych stawek opłat za ponowne wykorzystywanie informacji sektora publicznego nakładanych przez muzea państwowe i muzea samorządowe⁴²⁾

w brzmieniu dotychczasowym, zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych odpowiednio na podstawie art. 37 ust. 6 oraz art. 19 ust. 3 projektu ustawy, jednak nie dłużej niż przez okres 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

Program otwierania danych na lata 2021-2027, który ma zostać przyjęty w drodze uchwały Rady Ministrów na podstawie art. 9e ustawy o odstępie do informacji publicznej stanie się Programem otwierania danych, o którym mowa w art. 31 projektu ustawy.

Ponadto, dotychczas funkcjonujące centralne repozytorium prowadzone przez ministra właściwego do spraw informatyzacji na podstawie art. 9b ustawy o dostępie do informacji publicznej, w projektowanej ustawie staje się portalem danych.

Jednocześnie, projektowana ustawa uchyla ustawę z dnia 25 lutego 2016 r. o ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego.

VI. Pozostałe informacje

Projektowana ustawa nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.), w związku z czym nie podlega notyfikacji zgodnie z ww. przepisami.

Przedmiot projektowanej regulacji jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt ustawy nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia, o których mowa w § 39 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.).

Ogłoszona w Dzienniku Ustaw ustawa zostanie przekazana do Komisji Europejskiej jako krajowy środek wykonawczy.

Wejście w życie projektowanej ustawy nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców, a zwłaszcza mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców oraz na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, a także osób niepełnosprawnych oraz osób starszych.

Stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz art. 52 § 1 uchwały Nr 190 Rady Ministrów z 29 października 2013 r. - Regulamin pracy Rady Ministrów, z chwilą skierowania do uzgodnień międzyresortowych i konsultacji publicznych projekt ustawy zostanie

⁴²⁾ (Dz. U. z 2016 r. poz. 1011).

udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Planuje się, że ustawa wejdzie w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem przepisów dot. danych dynamicznych (art. 24 projektu ustawy).

<p>Nazwa projektu Projekt ustawy o otwartych danych i ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Kancelaria Prezesa Rady Ministrów</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Adam Andruszkiewicz – Sekretarz Stanu</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Dominik Sybilski – Naczelnik Wydziału Regulacji Wykorzystywania i Wymiany Danych w Departamencie Zarządzania Danymi Tel.: 22 245 55 71 <u>Mail: dominik.sybilski@mc.gov.pl</u></p> <p>Mikołaj Garstka – główny specjalista w Departamencie Zarządzania Danymi Tel.: 22 556 84 05 Mail: <u>mikolaj.garstka@mc.gov.pl</u></p>	<p>Data sporządzenia 31.12.2020</p> <p>Źródło: Prawo UE Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1024 z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie otwartych danych i ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego (Dz. Urz. UE L 172 z dnia 26.06.2019, str. 56)</p> <p>Nr w wykazie prac UC47</p>
---	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Głównym celem ustawy będzie zwiększenie podaży otwartych danych i stworzenie optymalnego otoczenia regulacyjnego dla efektywnego wykorzystywania informacji sektora publicznego.

Potrzeba uchwalenia ustawy o otwartych danych i ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego wynika z konieczności implementacji dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1024 z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie otwartych danych i ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego (Dz. Urz. UE L 172 z 26.06.2019, str. 56), zwana dalej „dyrektywą 2019/1024/UE”. Niniejsza dyrektywa zastąpi dyrektywę 2003/98/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 listopada 2003 r. w sprawie ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego (Dz. Urz. UE L 345 z 31.12.2003, str. 90) zmienioną dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/37/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. zmieniającą dyrektywę 2003/98/WE w sprawie ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego (Dz. Urz. UE L 175 z 27.06.2013, str. 1), a na jej wdrożenie państwa członkowskie mają czas do dnia 17 lipca 2021 r.

Główne elementy nowej dyrektywy opierają się na dotychczasowych przepisach i nie będą mieć zasadniczego wpływu na procedurę i zasady ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego.

Nowa dyrektywa wprowadza zmiany mające na celu zwiększenie ilości danych sektora publicznego dostępnych do ponownego wykorzystania. Najważniejsze z nich to:

- wprowadzenie kategorii danych o wysokiej wartości, które muszą być udostępniane co do zasady nieodpłatnie, w formacie nadającym się do odczytu maszynowego, za pośrednictwem interfejsów API, oraz – jeśli to możliwe – do zbiorczego pobrania. Wykaz tematycznych kategorii zbiorów danych o wysokiej wartości stanowi załącznik do dyrektywy;

- zobowiązanie organów sektora publicznego do udostępniania danych dynamicznych do ponownego wykorzystywania natychmiast po ich zgromadzeniu, za pośrednictwem odpowiednich interfejsów API, oraz, w odpowiednich przypadkach, do zbiorczego pobrania;
- rozszerzenie zakresu dyrektywy o dane pochodzące z przedsiębiorstw publicznych (przy wyłączeniu z szeregu obowiązków przewidzianych w dyrektywie) oraz o dane badawcze finansowane ze środków publicznych, które zostały już udostępnione przez naukowców, organizacje prowadzące badania naukowe lub organizacje finansujące badania naukowe.

Zwiększenie ilości danych sektora publicznego dostępnych do ponownego wykorzystania będzie miało szereg pozytywnych skutków dla innowacyjności gospodarki i jakości życia społeczeństwa. Sektor publiczny posiada w wielu obszarach ogromne ilości wartościowych zasobów (np. dane o mobilności, dane meteorologiczne, ekonomiczne czy finansowe), które mogą być następnie wykorzystywane do tworzenia nowych, innowacyjnych produktów i usług z korzyścią dla społeczeństwa i gospodarki.

Polska od ostatnich kilku lat umacnia swoje miejsce w rankingach otwartości i ma duży potencjał, aby stać się jednym z liderów otwartości. W rankingu Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) „Open, Useful, Reusable Government Data”, opublikowanym w raporcie Government at a Glance 2019, Polska znalazła się na 14. miejscu na 32 badane państwa – biorąc pod uwagę dostęp i otwartość danych oraz rządowe wsparcie dla możliwości ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego. Jest to awans o 6 miejsc w stosunku do rankingu z 2017 r.

W rankingu Open Data Maturity in Europe 2019 sporządzonym na zlecenie Komisji Europejskiej, badającym poziom otwartości danych w poszczególnych krajach Unii Europejskiej (UE) Polska zajęła 7. miejsce. Jest to duży awans z 14 miejsca w 2018 r. i 22. miejsca w 2017 r. W czołówce krajów z największą otwartością danych znajdują się Irlandia, Hiszpania, Francja i Cypr.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

W związku z poszerzeniem zakresu dyrektywy 2019/1024/UE (dane badawcze, dane przedsiębiorstw publicznych) oraz wyodrębnieniem spośród informacji sektora publicznego nowych kategorii danych – danych dynamicznych oraz danych o wysokiej wartości, jak i zmianie tytułu samego instrumentu, rekomendowane jest opracowanie projektu nowej ustawy, której proponuje się nadać tytuł „ustawa o otwartych danych i ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego”. Konsekwencją będzie uchylenie przepisów ustawy z dnia 25 lutego 2016 r. o ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego (Dz. U. z 2019 r. poz. 1446). Nowa ustawa opierać się będzie w zasadniczej części na dotychczasowych zasadach i procedurze udostępniania informacji sektora publicznego do ponownego wykorzystywania, jednocześnie promując rozwiązania, których celem będzie zapewnienie dostępu w czasie rzeczywistym do danych dynamicznych oraz danych o wysokiej wartości za pośrednictwem API, zwiększenie podaży wartościowych danych publicznych do ponownego wykorzystywania, w tym danych badawczych oraz danych pochodzących z przedsiębiorstw publicznych.

Nowa ustawa zawierać będzie ponadto nowe regulacje wykraczające poza minimum określone dyrektywą 2019/1024/UE, m.in.: zaktualizowanie i przeniesienie do projektowanej ustawy regulacji dotyczącej centralnego repozytorium informacji publicznej (portal dane.gov.pl) znajdującej się obecnie w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 2176); wprowadzenie upoważnienia ustawowego dla ministra właściwego do spraw informatyzacji do opracowania Programu otwierania danych

(który zastąpi dotychczasowy Program otwierania danych publicznych przyjęty uchwałą Nr 107/2016 Rady Ministrów z dnia 20 września 2016 r.); uregulowanie w ustawie statusu i zadań pełnomocników do spraw otwartości danych działających obecnie w wybranych instytucjach administracji rządowej (ministerstwa, Kancelaria Prezesa Rady Ministrów, Główny Urząd Statystyczny) oraz poszerzenie sieci pełnomocników do spraw otwartości danych poprzez umożliwienie ich powoływania w innych instytucjach, nie tylko rządowych (obecnie funkcja ta jest wykonywana na podstawie Programu otwierania danych publicznych).

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Dyrektywa 2019/1024/UE ma zostać zaimplementowana przez państwa UE do 17 lipca 2021 r. W związku z tym, że dyrektywa została przyjęta 20 czerwca 2019 r., państwa członkowskie dopiero rozpoczęły proces implementacyjny.

Irlandia, która od dwóch lat jest liderem w rankingu *Open Data Maturity*, prowadzi w zakresie otwartości danych politykę o charakterze wielowymiarowym, wykraczającym poza wymogi wynikające z postanowień prawa UE.

Poza rozporządzeniami ministerialnymi, które stanowią implementację dyrektyw 2013/37/UE i 2003/98/WE, Irlandia przyjęła w 2014 r. *Freedom of Information Act*. Ustawa ta wprowadza zasadę, zgodnie z którą każdy podmiot publiczny powinien publikować jak najwięcej informacji jak to tylko możliwe z punktu widzenia przepisów prawa – zachęca więc do bardziej proaktywnego udostępniania informacji. W *Freedom of Information Act* ustanowiono wymóg publikowania informacji zgodnie z określonymi wytycznymi i ze schematem publikacji, co sprawia, że forma publikowanych przez podmioty sektora publicznego informacji jest jednolita.

W zakresie ochrony praw własności intelektualnej w przypadku badań naukowych finansowanych ze środków publicznych instytucja może udzielić licencji na wykorzystanie tych wyników.

W Irlandii funkcjonuje również specjalny mechanizm odwołania od decyzji odmownych na ponowne wykorzystanie danych – rolę organu odwoławczego w pierwszej instancji pełni Information Commissioner.

Ponadto, Irlandia ustanowiła fundusz *Open Data Engagement Fund*, którego środki są przeznaczone na budowanie świadomości na temat otwartych danych i promowania innowacyjnych zastosowań danych publikowanych na krajowym portalu data.gov.ie.

Irlandia przyjęła również Strategię Otwartych Danych 2017-2022. Jej celem jest uczynienie z Irlandii lidera w zakresie otwartości danych. Strategia zakłada zwiększenie publikowania danych publicznych wysokiej wartości w otwartym formacie, aby były w pełni dostępne do ponownego wykorzystania. Dane mają być domyślnie otwarte i wysokiej jakości (dokładne, wiarygodne, interoperacyjne i aktualizowane w regularnych odstępach czasu). Każdy podmiot publiczny zobowiązany jest do przeprowadzania audytu posiadanych zasobów danych oraz do przyjęcia planu otwierania danych, który powinien nadawać priorytet otwieraniu danych wysokiej wartości. Katalog podmiotów zobowiązanych do otwierania danych ma zostać poszerzony i objąć publiczne szkoły wyższe oraz dane badawcze finansowane ze środków publicznych.

Również we **Francji** rozwiązania w zakresie otwartości danych znacząco wykraczają poza wymogi ustanowione w dyrektywie.

Zarówno ustawa nr 2015-1779 z 2015 r. (*Loi relative à la gratuité et aux modalités de la réutilisation des information du secteur public* znana również jako Loi Valter), jak i ustawa nr 2016-1321 z 2016 r. (*Loi pour une République numérique* znana również jako Loi Lemaire) wprowadziły zasadę domyślnej bezpłatności oraz zasadę domyślnej otwartości.

Zarówno organy sektora publicznego, jak i przedsiębiorstwa publiczne oraz podmioty

prywatne realizujące zadania publiczne, mają obowiązek publikowania online, bezpłatnie oraz w otwartym formacie wszystkich (z nielicznymi wyjątkami) zasobów stanowiących informacje sektora publicznego, które dostępne są w formie elektronicznej, wraz z ich kodami źródłowymi. Przykłady takich zasobów to: posiadane przez te podmioty bazy danych; dokumenty już przekazane na wniosek o dostęp do informacji publicznej; dane o znaczeniu gospodarczym, społecznym, zdrowotnym lub środowiskowym oraz algorytmy wykorzystywane przy podejmowaniu decyzji administracyjnych (dotyczące np. sposobów obliczania podatków czy przydziału uczniów do szkół). Dane te mogą być następnie ponownie wykorzystywane. Ustawa *loi numerique* wprowadza ponadto pojęcie danych mających znaczenie dla interesu publicznego, które również muszą być udostępniane zarówno przez podmioty publiczne, jak i prywatne. Są to dane dotyczące wykonywania usług publicznych (w transporcie, gospodarce wodnej, gospodarowaniu odpadami itp.), dane dotyczące dotacji publicznych powyżej pewnego progu, dane dot. użytkowania energii.

Postanowienia *loi numerique* mają również na celu ułatwienie dostępu do danych badawczych. Wyniki badań naukowych finansowanych w min. 50 % ze środków publicznych mogą być udostępniane bezpłatnie w otwartym formacie w formie cyfrowej po 6 miesiącach od ich pierwszej publikacji w przypadku nauk ścisłych i medycznych i po 12 miesiącach w przypadku nauk humanistycznych.

Przepisy *loi numerique* ułatwiają ponadto dostęp do danych w celu badań naukowych - pracownicy publicznych instytucji badawczych mogą wykonywać kopie danych z baz danych i opracowań naukowych w celu analizy tekstów lub danych (text and data mining).

Ponadto, francuski portal otwartych danych (www.data.gouv.fr) oferuje wiele funkcjonalności. Umożliwia interakcję między podmiotami publikującymi i użytkownikami. Odwiedzający portal mają możliwość przekazywania informacji zwrotnych odnoszących się do każdego zestawu danych, kontaktu z podmiotami publikującymi dane i zgłaszania błędów. Użytkownicy mogą również tworzyć profile, dzięki którym mają z kolei możliwość obserwowania podmiotów publikujących i podglądu statystyk nt. ich aktywności. Użytkownicy mogą spersonalizować ustawienia i np. obserwować pojawiające się dane w ramach zakresu własnych zainteresowań. Dane mające znaczenie dla interesu gospodarczego i społecznego muszą być obowiązkowo aktualizowane na portalu.

We **Włoszech**, zgodnie z dekretem ustawodawczym 97/2016 podmioty sektora publicznego są zobowiązane do publikowania wszystkich dokumentów i danych o dużym znaczeniu publicznym na swoich stronach internetowych.

Również instytucje badawcze i szkoły wyższe mają obowiązek zapewnienia otwartego dostępu do artykułów naukowych, które prezentują wyniki badań finansowanych w co najmniej 50% ze środków publicznych (*Legge 7 ottobre 2013, n. 112, Disposizioni urgenti per la tutela, la valorizzazione e il rilancio dei beni e delle attività culturali e del turismo*).

Włochy w swojej polityce otwartych danych przyjęły zasadę domyślnej otwartości (*open data by default*). W tym celu przyjęto Wytyczne dotyczące rozwoju zasobów informacji publicznej (*Guidelines for the Development of the Public Information Heritage*), które na bieżąco są aktualizowane. Zawierają one wskazówki i ustanawiają standardy otwierania danych w sektorze publicznym, np. w zakresie struktury architektury danych publicznych, publikowania danych wysokiej jakości, przestrzegania międzynarodowych standardów lub korzystania z otwartych licencji.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
-------	----------	---------------	---------------

Przedsiębiorstwa publiczne działające w obszarze usług pocztowych	1 operator pocztowy – Poczta Polska (ponadto na rynku działa 145 operatorów, podmiotów niepublicznych: 56 działa na obszarze lokalnym, 45 – krajowym i zagranicznym, 36 – krajowym, 8 – zagranicznym)	GUS ⁶⁾	Przedsiębiorstwa publiczne nie będą zobowiązane do udostępniania lub przekazywania informacji sektora publicznego do ponownego wykorzystywania, w efekcie nie będą obciążone nowymi obowiązkami o charakterze biurokratycznym związanymi z obsługą wniosków. Decyzja o tym, czy zezwolić na ponowne wykorzystywanie posiadanych informacji pozostanie w gestii zainteresowanego podmiotu. Dopiero wówczas, gdy przedsiębiorstwo publiczne dobrowolnie udostępni lub przekaze określone dane do ponownego wykorzystywania będzie
Przedsiębiorstwa publiczne działające w obszarze transportu lotniczego	1 przewoźnik – PLL LOT / PLL LOT Cargo	GUS ⁷⁾	
Przedsiębiorstwa publiczne działające w obszarze transportu wodnego – morskiego i śródlądowego	6 (oraz spółki nadzorowane przez MGMiŻŚ – 20, z czego 2 w likwidacji)	GUS ⁸⁾ / MGMiŻŚ ⁹⁾	
Przedsiębiorstwa publiczne działające w obszarze transportu kolejowego – pasażerskiego	Przewozy pasażerskie realizowane są przez 12 operatorów, którzy mają zawarte umowy o świadczenie usług publicznych z: ministrem właściwym ds. transportu, marszałkami województw i Prezydentem m.st. Warszawy. Zarządcy infrastruktury, o których mowa w art. 38a ust. 1 ustawy z dnia 5 lipca 2018 r. o transporcie kolejowym (Dz. U. z 2020 r. poz. 1369).	UTK ¹⁰⁾	

⁶⁾ *Poczta i telekomunikacja – wyniki działalności w 2018 roku*, GUS, Warszawa, Szczecin 2019, str. 20 (<https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/transport-i-laczynosc/laczynosc/poczta-i-telekomunikacja-wyniki-dzialalnosci-w-2018-r-2,3.html>)

⁷⁾ *Miesięczna informacja o podmiotach gospodarki narodowej w rejestrze REGON sierpień 2019*, GUS (<https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/podmioty-gospodarcze-wyniki-finansowe/zmiany-strukturalne-grup-podmiotow/miesieczna-informacja-o-podmiotach-gospodarki-narodowej-w-rejestrze-regon-sierpien-2019,4,26.html>)

⁸⁾ *Miesięczna informacja o podmiotach gospodarki narodowej w rejestrze REGON sierpień 2019*, GUS (<https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/podmioty-gospodarcze-wyniki-finansowe/zmiany-strukturalne-grup-podmiotow/miesieczna-informacja-o-podmiotach-gospodarki-narodowej-w-rejestrze-regon-sierpien-2019,4,26.html>)

⁹⁾ Lista spółek nadzorowanych przez MGMiŻŚ, stan na 18.01.2018 (https://gospodarkamorska.bip.gov.pl/lista-spolek-nadzorowanych/117074_lista-spolek-nadzorowanych.html)

¹⁰⁾ Sprawozdanie z funkcjonowania rynku transportu kolejowego w 2017 roku, Urząd Transportu Kolejowego, Warszawa 2018 (<https://utk.gov.pl/pl/raporty-i-analizy/analizy-i-monitoring/sprawozdania/14357.Sprawozdanie-z-funkcjonowania-ryнку-kolejowego-w-2017-r.html>)

Porty lotnicze	14 (w przyszłym roku liczba ta wzrośnie do 15 – w czwartym kwartale 2020 roku ma zakończyć się budowa terminala Radom – Sadków)	ULC ¹¹⁾	zobowiązane do przestrzegania odpowiednich obowiązków określonych w przepisach rozdziałów 2-4 projektu ustawy (dot. zasad, warunków oraz opłat za ponowne wykorzystywanie. Objęcie przedsiębiorstw publicznych regulacjami ustawy, przy jednoczesnym niewprowadzaniu bezwzględnego obowiązku udostępniania lub przekazywania posiadanych przez takie podmioty informacji, nie wpłynie negatywnie na równość przedsiębiorstw publicznych i prywatnych (w tym ich konkurencyjność)
Porty morskie	4 (Gdańsk, Gdynia, Szczecin, Świnoujście)	MGMiŻŚ ¹²⁾	
Przedsiębiorstwa publiczne działające w obszarze górnictwa i wydobywania	33	GUS ¹³⁾	
Przedsiębiorstwa publiczne działające w obszarze produkcji i dostaw gazu, energii cieplnej, energii elektrycznej	343	GUS ¹⁴⁾	
Przedsiębiorstwa publiczne działające w obszarze poboru, uzdatniania i dostarczania wody	1130	GUS ¹⁵⁾	
Przedsiębiorstwa publiczne działające w obszarze odprowadzania i oczyszczania ścieków	285	GUS ¹⁶⁾	

¹¹⁾ Dane Urzędu Lotnictwa Cywilnego na podstawie informacji uzyskanych z portów lotniczych, Warszawa, marzec 2019 (https://www.ulc.gov.pl/download/regulacja_ryнку/statystyki/2018/4-kw-2018/wg_portow_lotniczych_kw42018.pdf)

¹²⁾ Program rozwoju polskich portów morskich do roku 2020 (z perspektywą do 2030 roku), MGMiŻŚ, Warszawa 2017 (https://www.gov.pl/documents/528248/541918/PROGRAM_PRPM_26112018.pdf/917baba4-8f73-1d3d-1f63-8446b0c41145)

¹³⁾ Miesięczna informacja o podmiotach gospodarki narodowej w rejestrze REGON sierpień 2019, GUS (<https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/podmioty-gospodarcze-wyniki-finansowe/zmiany-strukturalne-grup-podmiotow/miesieczna-informacja-o-podmiotach-gospodarki-narodowej-w-rejestrze-regon-sierpien-2019.4.26.html>)

¹⁴⁾ Miesięczna informacja o podmiotach gospodarki narodowej w rejestrze REGON sierpień 2019, GUS (<https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/podmioty-gospodarcze-wyniki-finansowe/zmiany-strukturalne-grup-podmiotow/miesieczna-informacja-o-podmiotach-gospodarki-narodowej-w-rejestrze-regon-sierpien-2019.4.26.html>)

¹⁵⁾ Miesięczna informacja o podmiotach gospodarki narodowej w rejestrze REGON sierpień 2019, GUS (<https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/podmioty-gospodarcze-wyniki-finansowe/zmiany-strukturalne-grup-podmiotow/miesieczna-informacja-o-podmiotach-gospodarki-narodowej-w-rejestrze-regon-sierpien-2019.4.26.html>)

¹⁶⁾ Miesięczna informacja o podmiotach gospodarki narodowej w rejestrze REGON sierpień 2019, GUS (<https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/podmioty-gospodarcze-wyniki-finansowe/zmiany-strukturalne-grup-podmiotow/miesieczna-informacja-o-podmiotach-gospodarki-narodowej-w-rejestrze-regon-sierpien-2019.4.26.html>)

<p>Jednostki sektora nauki (podmioty wymienione w art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce)</p>	<p>130 uczelni publicznych (w tym 34 wyższe szkoły zawodowe, 18 uniwersytetów, 18 uczelni technicznych, 9 - medycznych, 6 – rolniczych / przyrodniczych, 6 akademii wychowania fizycznego, 5 uczelni ekonomicznych, 5 - pedagogicznych, 19 - artystycznych, 2 akademie morskie, 5 uczelni wojskowych, 2 - służb państwowych, 1 – teologiczna).</p> <p>65 jednostek Polskiej Akademii Nauk.</p> <p>ok. 110 instytutów badawczych (w tym 38 instytutów w ramach Sieci Badawczej Łukasiewicz).</p>	<p>MNiSW¹⁷⁾, Rejestr instytucji szkolnictwa wyższego w systemie POL-on</p> <p>Rada Główna Instytutów Badawczych¹⁸⁾</p>	<p>Określanie warunków ponownego wykorzystywania danych badawczych udostępnianych w publicznie dostępnych systemach teleinformatycznych, w szczególności w repozytorium instytucjonalnym lub tematycznym</p>
<p>Organy administracji rządowej (w tym jednostki podległe lub nadzorowane) oraz jednostki samorządu terytorialnego</p>	<p>2807 jednostek samorządu terytorialnego</p> <p>KPRM, ministerstwa, urzędy centralne, jednostki podległe lub nadzorowane, rządowa administracja terenowa (liczba trudna do oszacowania)</p>	<p>https://stat.gov.pl/statystyka-regionalna/jednostki-terytorialne/podzial-administracyjny-polski/</p>	<p>Udostępnianie za pośrednictwem API do ponownego wykorzystywania danych dynamicznych (w przypadku ich posiadania) oraz danych o wysokiej wartości (w przypadku ich uwzględnienia w akcie wykonawczym). Przed wydaniem aktu wykonawczego przez KE, nie jest możliwe wyczerpujące</p>

¹⁷⁾ Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego – Uczelnie publiczne (<https://www.gov.pl/web/nauka/uczelnie-publiczne>)

¹⁸⁾ Biuletyn Informacyjny Rady Głównej Instytutów Badawczych, nr 1 (104), kwiecień 2019 r., s. 1-2 (https://www.rgib.org.pl/images/dokumenty/biuletyn/biuletyn_1_2019.pdf)

JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0																																					
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0																																					
Źródła finansowania	<p>I. Wydatki związane z utrzymaniem i rozwojem portalu otwartych danych (dane.gov.pl).</p> <p>Obecnie zadania związane z funkcjonowaniem centralnego repozytorium informacji publicznej (aktualna nazwa portalu danych), na podstawie umowy ramowej, realizuje Centralny Ośrodek Informatyki (jednostka nadzorowana przez ministra właściwego do spraw informatyzacji). Koszty funkcjonowania portalu pokrywane są ze środków pochodzących z realizowanego przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów (wcześniej Ministerstwo Cyfryzacji) projektu „Otwarte dane plus”, dofinansowanego ze środków Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020 w ramach II osi E-administracja i otwarty rząd, poddziałanie 2.3.1 ”Cyfrowe udostępnienie informacji sektora publicznego ze źródeł administracyjnych i zasobów nauki” (POPC.02.03.01-00-0064/18-00).</p> <p>Struktura źródeł finansowania wydatków związanych z utrzymaniem oraz rozwojem portalu otwartych danych w pierwszym roku obowiązywania ustawy (2021 r.) pozostanie bez zmian. Źródłem finansowania wydatków w kwocie 2,21 mln zł będą środki pochodzące z projektu pn. „Otwarte dane plus” dofinansowanego ze środków Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014 – 2020 (POPC.02.03.01-00-0064/18-00). W tym środki pochodzące z UE: 1,87 mln zł⁴³ (84,63%) oraz wkład krajowy: 0,34 mln zł⁴⁴ (15,37%).</p> <p>Zakłada się, że w latach 2022 r. – 2031 r. (po zakończeniu projektu „Otwarte dane plus”) wydatki związane z utrzymaniem oraz rozwojem portalu dane.gov.pl finansowane będą w całości z budżetu państwa lub w przypadku uruchomienia nowego projektu dot. otwartych danych - z budżetu państwa oraz środków UE. Kancelaria Prezesa Rady Ministrów planuje, że działania związane z rozwojem i rozbudową portalu dane.gov.pl (realizowane obecnie w ramach projektu „Otwarte dane plus”) kontynuowane będą w nowej perspektywie budżetowej UE w ramach projektów dotyczących cyfrowej dostępności i użyteczności informacji sektora publicznego oraz projektów służących zwiększeniu dostępności i wykorzystywania danych w gospodarce i administracji dofinansowanych ze środków z funduszy europejskich (wieloletnie ramy finansowe na lata 2021-2027). Uruchomienie nowego projektu pozwoli na zmniejszenie udziału środków pochodzących z budżetu państwa w ogólnej sumie wydatków związanych z utrzymaniem i rozwojem portalu danych.</p>																																																	
	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="3">Źródła finansowania oraz prognozowane kwoty wydatków związanych z utrzymaniem i rozwojem portalu danych w okresie 10 lat od wejścia w życie ustawy</th> </tr> <tr> <th colspan="2">Lata</th> <th>Wydatki [mln zł]</th> <th colspan="2">Źródła finansowania</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td rowspan="2">0</td> <td rowspan="2">2021 r.</td> <td rowspan="2">2,21</td> <td colspan="2">Projekt „Otwarte de plus” POPC.02.03.01 00 0064/18 00</td> </tr> <tr> <td>Wkład UE: 84,63%</td> <td>Wkład krajowy: 15,37%</td> </tr> <tr> <td>1</td> <td>2022 r.</td> <td>0,625</td> <td colspan="2" rowspan="7">Budżet państwa/nowy projekt realizowany ze środków Unii Europejskiej</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>2023 r.</td> <td>0,625</td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>2024 r.</td> <td>0,625</td> </tr> <tr> <td>4</td> <td>2025 r.</td> <td>0,625</td> </tr> <tr> <td>5</td> <td>2026 r.</td> <td>0,625</td> </tr> <tr> <td>6</td> <td>2027 r.</td> <td>0,625</td> </tr> <tr> <td>7</td> <td>2028 r.</td> <td>0,625</td> </tr> </tbody> </table>													Źródła finansowania oraz prognozowane kwoty wydatków związanych z utrzymaniem i rozwojem portalu danych w okresie 10 lat od wejścia w życie ustawy			Lata		Wydatki [mln zł]	Źródła finansowania		0	2021 r.	2,21	Projekt „Otwarte de plus” POPC.02.03.01 00 0064/18 00		Wkład UE: 84,63%	Wkład krajowy: 15,37%	1	2022 r.	0,625	Budżet państwa/nowy projekt realizowany ze środków Unii Europejskiej		2	2023 r.	0,625	3	2024 r.	0,625	4	2025 r.	0,625	5	2026 r.	0,625	6	2027 r.	0,625	7	2028 r.
Źródła finansowania oraz prognozowane kwoty wydatków związanych z utrzymaniem i rozwojem portalu danych w okresie 10 lat od wejścia w życie ustawy																																																		
Lata		Wydatki [mln zł]	Źródła finansowania																																															
0	2021 r.	2,21	Projekt „Otwarte de plus” POPC.02.03.01 00 0064/18 00																																															
			Wkład UE: 84,63%	Wkład krajowy: 15,37%																																														
1	2022 r.	0,625	Budżet państwa/nowy projekt realizowany ze środków Unii Europejskiej																																															
2	2023 r.	0,625																																																
3	2024 r.	0,625																																																
4	2025 r.	0,625																																																
5	2026 r.	0,625																																																
6	2027 r.	0,625																																																
7	2028 r.	0,625																																																

⁴³ 1 870 323 zł

⁴⁴ 339 677 zł

	<table border="1"> <tr> <td>8</td> <td>2029 r.</td> <td>0,625</td> </tr> <tr> <td>9</td> <td>2030 r.</td> <td>0,625</td> </tr> <tr> <td>10</td> <td>2031 r.</td> <td>0,625</td> </tr> </table>	8	2029 r.	0,625	9	2030 r.	0,625	10	2031 r.	0,625
8	2029 r.	0,625								
9	2030 r.	0,625								
10	2031 r.	0,625								
<p>Dodatko we informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń</p>	<p>W przypadku braku możliwości zaangażowania w latach 2022-2031 środków z projektów unijnych, ewentualne wydatki po stronie budżetu państwa potrzebne na utrzymanie i rozwój portalu otwartych danych (dane.gov.pl) będą sfinansowane w ramach limitu wydatków ministra właściwego do spraw informatyzacji i nie będą stanowiły podstawy do ubiegania się o dodatkowe środki z budżetu państwa na ten cel.</p> <p>II. Wydatki związane z obsługą wniosków o udostępnienie informacji sektora publicznego do ponownego wykorzystania</p> <p>Koszty administracyjne związane z obsługą wniosków o udostępnienie informacji sektora publicznego do ponownego wykorzystania będą pokrywane w ramach środków ujętych w planach finansowych jednostek objętych regulacją, w przypadku wydatków budżetu państwa, w ramach środków dostępnych we właściwych częściach budżetowych, a w przypadku wydatków jednostek samorządu terytorialnego, w ramach ich budżetów.</p> <p>W przypadku budżetu państwa oraz budżetów jednostek samorządu terytorialnego projektowana ustawa nie spowoduje zwiększenia wydatków w stosunku do wielkości wynikających z obowiązujących przepisów, natomiast w przypadku pozostałych jednostek (jednostki sektora nauki, przedsiębiorstwa publiczne) ewentualny wzrost wydatków może wiązać się z podjęciem decyzji przez kierowników tych instytucji o udostępnieniu informacji sektora publicznego do ponownego wykorzystania. Trzeba zaznaczyć, że podmioty te samodzielnie podejmują decyzję o udostępnieniu informacji, nie ma natomiast bezwzględnego obowiązku.</p> <p>I. Wydatki związane z utrzymaniem i rozwojem portalu otwartych danych (dane.gov.pl).</p> <p>Za podstawę do obliczeń przyjęto aktualne koszty ponoszone w związku z utrzymaniem oraz rozwojem centralnego repozytorium informacji publicznej (portal dane.gov.pl), na które składają się m.in. koszty bieżącej eksploatacji, napraw oraz rozbudowy portalu. Koszty zostały oszacowane na podstawie dotychczasowych doświadczeń związanych z prowadzeniem portalu. W pierwszym roku obowiązywania nowej ustawy (2021 r.) wydatki związane z utrzymaniem i rozwojem portalu będą wyższe niż w latach kolejnych z uwagi na zaplanowane w ramach projektu „Otwarte dane plus” działania, w tym rozbudowę portalu oraz zwiększenie jego funkcjonalności, a także otwarcie przez API baz partnerów projektu oraz ich zamieszczenie na dane.gov.pl. Prognozowane wydatki w latach 2022 – 2031 są mniejsze, ponieważ nie obejmują kosztów działań projektowych związanych z rozwojem portalu, dofinansowanych ze środków Unii Europejskiej.</p> <p>II. Wydatki związane z obsługą wniosków o udostępnienie informacji sektora publicznego do ponownego wykorzystania.</p> <p>Potencjalne koszty i dochody (w ujęciu pieniężnym) nie obejmują ewentualnych działań związanych z digitalizacją zasobów (na wniosek) czy ustalaniem statusu prawnoautorskiego zasobu. Ich skala jest niemożliwa do przewidzenia, a ewentualne koszty z tym związane zawsze będą mogły być pokrywane z opłat za udostępnienie do ponownego wykorzystania. Stąd obydwie te kategorie zostały uwzględnione w zestawieniu kosztów/korzyści niemierzalnych.</p> <p>Koszty dla budżetu państwa mogą wiązać się z koniecznością dobudowy interfejsów programowania aplikacji (API) do wybranych baz danych/zbiorów danych i dostosowanie ich do zautomatyzowanego udostępniania przez API.</p> <p>Na obecnym etapie nie jest możliwe ustalenie kosztów dobudowy kluczy API do wybranych baz danych/zbiorów danych. W IV kwartale 2019 r. dopiero rozpoczęły się prace nad aktem wykonawczym do dyrektywy 2019/1024/UE, w którym zostanie określona lista zbiorów</p>									

	<p>danych o wysokiej wartości. W akcie wykonawczym zostaną wskazane zbiory danych o wysokiej wartości spośród kategorii tematycznych wymienionych w Załączniku I do dyrektywy 2019/1024/UE, tj.:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dane geoprzestrzenne 2. Dane dotyczące obserwacji Ziemi i środowiska 3. Dane meteorologiczne 4. Dane statystyczne 5. Dane dotyczące przedsiębiorstw i ich własności 6. Dane dotyczące mobilności <p>Dane te będą udostępniane do ponownego wykorzystywania co do zasady bezpłatnie poprzez API. Ewentualne koszty dobudowy API obejmą te zbiory danych, które obecnie nie są dostępne poprzez API. Prace nad aktem wykonawczym zakończą się ok. 2021 r. Koszty dobudowy API będą uzależnione od wielkości bazy, liczby rekordów i aktualnej infrastruktury IT.</p> <p>Już obecnie wiele zbiorów danych jest udostępnianych przez API. Przykładowo na portalu otwartych danych dane.gov.pl poprzez API dostępnych jest 246 zasobów. Ponadto w ramach realizowanych przez Ministerstwo Cyfryzacji dwóch projektów dofinansowanych z Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020 pn. „Otwarte dane: dostęp, standard, edukacja” oraz „Otwarte dane plus” poprzez API zostały otwarte następujące bazy danych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Centralna Ewidencja Pojazdów i Kierowców • Ogólnopolski Informator o Czasie Oczekiwania na Świadczenia Medyczne • Statystyka Jednorodnych Grup Pacjentów • Informator o umowach • Bank Danych Lokalnych • BESTI@ - informatyczny system zarządzania finansami jednostek samorządu terytorialnego <p>Natomiast do 2021 r. zostaną otwarte:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Działowe Bazy Wiedzy • rejestry publiczne w turystyce • Informatyczny System Obsługi Budżetu Państwa - TREZOR <p>Niezależnie od ww. projektów jako przykłady dużych rejestrów, z których dane są już obecnie dostępne poprzez API można wymienić bazy GUS https://api.stat.gov.pl/ Można założyć, że część zbiorów danych o wysokiej wartości ujętych w akcie wykonawczym do dyrektywy 2019/1024/UE obejmie dane, które już obecnie są udostępniane poprzez API (już teraz jako przykład takich danych można wskazać dane statystyczne). Wówczas koszty wdrożenia ulegną znacznej redukcji.</p>
--	--

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Ł q cz ni e (0 -1 0)
W ujęci	duże przedsiębiorstwa	Kwota trudna do oszacowania.						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz							

u p ię ż n y m (w mln zł, ceny stałe z r.)	gospodarstwa domowe							
	(dodaj/usuń)							
W u ję c i u n i e p i e n i ę z n y m	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Przedsiębiorcy mogą wykorzystywać otwarte dane publiczne w dwojaki sposób: komercyjnie i niekomercyjnie. Cele komercyjne to tworzenie nowych produktów bądź usług (np. systemy nawigacyjne, lokalizacyjne, aplikacje na urządzenia mobilne), natomiast cele niekomercyjne to wykorzystywanie danych do analiz wewnętrznych w firmie czy prac naukowo-badawczych. Możliwość ponownego wykorzystania przez przedsiębiorców informacji sektora publicznego stworzy szanse rozwojowe dla firm: np. w zwiększaniu efektywności wewnętrznej działalności firmy, w tworzeniu innowacyjnych usług lub produktów czy też w tworzeniu nowych modeli biznesowych a w efekcie – w budowaniu przewagi konkurencyjnej.						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	j.w.						
	(dodaj/usuń)	Gospodarka jest jednym z głównych beneficjentów procesu otwierania danych publicznych. Dzięki otwartym danym możliwe jest zwiększenie tempa rozwoju przedsiębiorczości i rozwoju gospodarczego w sektorze prywatnym, co z kolei istotnie przekłada się na wzrost gospodarczy. Skutkiem wzrostu gospodarczego jest wzrost zamożności społeczeństwa – skorzystają więc na tym gospodarstwa domowe, zwykli obywatele. Wzrost zamożności – na poziomie jednostki i rodziny – to jednak nie tylko poprawa warunków materialnych ale również zwiększenie uczestnictwa w różnych aspektach funkcjonowania społeczeństwa; zwiększenie aktywności społecznej i obywatelskiej. Dodatkowo, dzięki nowym aplikacjom i produktom opartym na danych, ułatwiającym codzienne czynności, poprawia się jakość życia obywateli.						
Niem ierzal ne	(dodaj/usuń)							
	(dodaj/usuń)							
Dodatko we informac je, w tym wskazan ie źródeł	Precyzyjnych i aktualnych danych na temat wielkości i charakterystyki rynku ponownego wykorzystywania danych publicznych w Polsce dostarczy badanie ankietowe, które na zlecenie Ministerstwa Cyfryzacji/Kancelarii Prezesa Rady Ministrów (w ramach projektu „Otwarte dane plus”) będzie realizowane wśród przedstawicieli firm w III i IV kwartale 2020 r. Celem tego badania będzie: 1. oszacowanie wielkości rynku ponownego wykorzystania danych publicznych (określenie liczby firm działających na polskim rynku, zarówno krajowych, jak i zagranicznych, które							

<p>danych i przyjętych do obliczeń założeń</p>	<p>w swojej działalności wykorzystują dane publiczne) z uwzględnieniem – między innymi – wielkości firmy oraz branży, w której działa;</p> <p>2. określenie poziomu zainteresowania biznesu dostępem do otwartych danych publicznych, rozpoznanie, czy – i w jakim stopniu – przedsiębiorcy dostrzegają w otwartych danych szanse rozwojowe dla swoich firm: np. w zwiększaniu efektywności wewnętrznej działalności firmy, w tworzeniu innowacyjnych usług lub produktów i/lub w budowaniu nowych modeli biznesowych;</p> <p>3. zbadanie trendów rynkowych w tym zakresie (na które dane, tj. z jakich obszarów tematycznych, jest i w najbliższych latach może być największy popyt i dlaczego, a także na jakie branże oraz rozwiązania biznesowe może się to przełożyć w największym stopniu);</p> <p>4. rozpoznanie barier ograniczających ponowne wykorzystywanie danych publicznych (technicznych, prawnych, mentalnych, wynikających z braku wiedzy czy kompetencji itd.).</p>
<p>8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu</p>	
<p>☐ nie dotyczy</p>	
<p>Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).</p>	<p>☒ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy</p>
<p>☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☒ zmniejszenie liczby procedur ☒ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne: ...</p>	<p>☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne: ...</p>
<p>Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.</p>	<p>☒ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy</p>
<p>Komentarz: Zmniejszenie obciążeń regulacyjnych związane będzie ze wzrostem ilości zasobów (danych dynamicznych oraz danych o wysokiej wartości) udostępnianych za pośrednictwem portalu danych oraz innych systemów teleinformatycznych. Dostępność większej ilości danych za pośrednictwem systemów teleinformatycznych przyczyni się do spadku ilości wniosków o ponowne wykorzystywanie składanych przez użytkowników. Zmniejszy to obciążenia administracyjno-biurokratyczne podmiotów zobowiązanych związane z obsługą wniosków. Projekt nie przewiduje istotnych obciążeń w związku z poszerzeniem zakresu regulacyjnego ponownego wykorzystywania. Przedsiębiorstwa publiczne nie będą zobowiązane do udostępniania lub przekazywania informacji sektora publicznego. Decyzja o tym, czy zezwolić na ponowne wykorzystywanie posiadanych informacji pozostanie w gestii zainteresowanego podmiotu. Dane badawcze zostały natomiast objęte regulacją ustawy jedynie w zakresie w jakim są finansowane ze środków publicznych i zostały już publicznie udostępnione systemie teleinformatycznym podmiotu zobowiązanego, w szczególności w repozytorium instytucjonalnym lub tematycznym, zatem zmiana ta dotyczy danych, które co do zasady mają postać elektroniczną. Ewentualne obciążenia dla określonych kategorii podmiotów zobowiązanych związane mogą być z koniecznością udostępniania danych dynamicznych oraz danych o wysokiej</p>	

wartości za pośrednictwem API. Należy jednak podkreślić, że w przypadku kiedy zapewnienie przez podmiot zobowiązany dostępności danych dynamicznych w sposób przewidziany w ustawie przekraczałoby możliwości finansowe lub techniczne podmiotu zobowiązanego, w projekcie ustawy dopuszczono możliwość udostępnienia takich danych w terminie późniejszym. Podmioty zobowiązane będą obowiązane do udostępniania określonych zbiorów danych o wysokiej wartości o ile dane te zostaną wskazane w aktach wykonawczych wydanych na podstawie projektowanej ustawy (dane zostaną wskazane w oparciu o wykaz ustanowionym przez Komisję Europejską w drodze aktu wykonawczego).

Wprowadzane obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE, dotyczyć będą konieczności uregulowania statusu i zadań pełnomocników do spraw otwartości danych, przyjęcia wieloletniej strategii otwierania danych (Program otwierania danych) oraz określenia w akcie wykonawczym przez ministra właściwego do spraw informatyzacji m.in. zakresu informacji sektora publicznego przeznaczonych do udostępnienia na portalu danych oraz harmonogramu ich udostępniania (rozporządzenie fakultatywne). Rozwiązania te mają na celu zoptymalizowanie dystrybucji danych do dalszej eksploatacji.

9. Wpływ na rynek pracy

Regulacja może potencjalnie pozytywnie oddziaływać na podmioty, chcące tworzyć nowe produkty i usługi na podstawie informacji sektora publicznego. Możliwość wykorzystania informacji sektora publicznego to szansa dla przedsiębiorców, którzy chcą na ich podstawie stworzyć nowe produkty i usługi. Rozwój przedsiębiorstw przekłada się z kolei na nowe miejsca pracy.

Według szacunków w roku 2020 wartość rynku otwartych danych w UE wyniesie 75,7 mld EUR, zaś liczba miejsc pracy związanych z otwartymi danymi w sektorze prywatnym osiągnie poziom blisko 100 tysięcy²¹⁾.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne	☐ demografia	☒ informatyzacja
☐ sytuacja i rozwój regionalny	☐ mienie państwowe	☐ zdrowie
☐ inne: ...		

Omówienie wpływu	Regulacja będzie pozytywnie oddziaływać na zwiększenie ilości danych dostępnych dla użytkowników za pośrednictwem interfejsu programistycznego aplikacji (API). Będzie to miało szczególne znaczenie dla użytkowników profesjonalnych (np. programistów, firmy z branży IT). W projekcie ustawy wprowadzone zostały szczególne wymogi dotyczące publikacji w celu ponownego wykorzystywania danych o wysokiej wartości oraz danych dynamicznych. Dotyczą one m.in. udostępniania wskazanych kategorii danych za pośrednictwem interfejsów API. Dzięki zastosowaniu tego rodzaju rozwiązań, zapewniających połączenie i wzajemną wymianę danych pomiędzy programami komputerowymi i systemami teleinformatycznymi, wskazane zbiory danych będą cały czas na bieżąco aktualizowane, przez co możliwe będzie pełne wykorzystanie ich potencjału w budowie aplikacji i programów komputerowych.
------------------	---

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

²¹⁾ Por: Europejski Portal Danych (<https://www.europeandataportal.eu/pl/using-data/benefits-of-open-data>)

1. Określenie w akcie wykonawczym przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw informatyzacji maksymalnych stawek opłat za ponowne wykorzystywanie nakładanych przez muzea państwowe i muzea samorządowe.
2. Określenie w akcie wykonawczym przez ministra właściwego do spraw informatyzacji zakresu informacji sektora publicznego przeznaczonego do udostępnienia na portalu danych; wykazu podmiotów zobowiązanych do udostępnienia informacji sektora publicznego na portalu danych; harmonogramu udostępniania na portalu danych informacji sektora publicznego oraz metadanych, a także ich aktualizowania; sposobu udostępniania informacji sektora publicznego (rozporządzenie fakultatywne).
3. Określenie w akcie wykonawczym przez Radę Ministrów sposobu weryfikacji informacji sektora publicznego oraz metadanych udostępnionych na portalu danych; sposobu udostępniania informacji sektora publicznego oraz metadanych na portalu danych; sposobu przetwarzania na portalu danych informacji sektora publicznego oraz metadanych; standardów technicznych prowadzenia portalu oraz minimalnego zestawu elementów metadanych.
4. Określenie w akcie wykonawczym przez właściwych ministrów list danych o wysokiej wartości; harmonogramu udostępniania na portalu danych o wysokiej wartości oraz metadanych lub samych metadanych; sposobu udostępniania danych o wysokiej wartości oraz metadanych lub samych metadanych; formatu danych; możliwych warunków ponownego wykorzystywania, częstotliwości aktualizacji danych oraz metadanych.
5. Określenie aktem wykonawczym Komisji Europejskiej listy danych o wysokiej wartości spośród kategorii tematycznych wymienionych w Załączniku I do dyrektywy 2019/1024/UE.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Zostanie przeprowadzone badanie ewaluacyjne ex post regulacji co najmniej 2 lata po wejściu w życie ustawy. Na obecnym etapie nie jest możliwe precyzyjne określanie szczegółów badania ewaluacyjnego (w tym wskazanie szczegółów dot. mierników). Niemniej jednak wskaźnikami, które zostaną najprawdopodobniej wykorzystane w badaniu będą: wzrost liczby zasobów udostępnianych na portalu dane.gov.pl, ilość dobudowanych kluczy API do baz/zasobów danych, ilość pełnomocników do spraw otwartości danych, a także ilość zbiorów danych prywatnych udostępnianych na portalu dane.gov.pl.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Lista podmiotów, do których projekt został skierowany w procesie konsultacji publicznych oraz opiniowania.

a) Projekt został skierowany do konsultacji publicznych do co najmniej następujących podmiotów:

1. Interdyscyplinarne Centrum Modelowania Matematycznego i Komputerowego (ICM) Uniwersytet Warszawski
2. Polska Akademia Umiejętności (PAU)
3. Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk (PTPN)
4. Polskie Towarzystwo Informatyczne (PTI)
5. Polska Izba Informatyki i Telekomunikacji (PIIT)
6. Krajowa Izba Gospodarcza Elektroniki i Telekomunikacji (KIGEiT)
7. Sieć Obywatelska Watchdog Polska
8. Fundacja ePaństwo
9. Fundacja Panoptykon
10. Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich
11. Stowarzyszenie Muzealników Polskich

12. Polska Izba Książki
13. Fundacja na Rzecz Nauki Polskiej
14. Krajowa Izba Producentów Audiowizualnych
15. Instytut Spraw Publicznych
16. Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji
17. Stowarzyszenie autorów ZAiKS
18. Fundacja Nowoczesna Polska
19. Fundacja Centrum Cyfrowe
20. Stowarzyszenie Wikimedia Polska
21. Fundacja Instrat
22. Fundacja Orange
23. Collegium Artium
24. Stowarzyszenie OpenStreetMap Polska
25. Fundacja OpenStax Poland
26. Fundacja Katalyst Education
27. Ruch społeczny Obywatele Nauki
28. Fundacja Nowe Media
29. Stowarzyszenie EBIB
30. Związek Producentów Audio Video
31. Polska Izba Komunikacji Elektronicznej
32. Stowarzyszenie Filmowców Polskich
33. Związek Pracodawców Branży Internetowej Interactive Advertising Bureau Polska
34. Federacja Związków Zawodowych Pracowników Kultury i Sztuki
35. Konfederacja Lewiatan
36. Związek Nauczycielstwa Polskiego
37. Związek Pracodawców Business Centre Club
38. Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność”
39. Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych
40. Pracodawcy RP
41. Związek Rzemiosła Polskiego
42. Forum Związków Zawodowych

b) Projekt został skierowany do opiniowania do co najmniej następujących podmiotów:

1. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
2. Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych
3. Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego
4. Naukowa i Akademicka Sieć Komputerowa - Państwowy Instytut Badawczy
5. Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej
6. Naczelny Sąd Administracyjny
7. Kancelaria Prezydenta RP
8. Naczelna Dyrekcja Archiwów Państwowych
9. Instytut Pamięci Narodowej - Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu
10. Filtoteka Narodowa
11. Polski Instytut Sztuki Filmowej
12. Narodowy Instytut Audiowizualny
13. Biblioteka Narodowa
14. Narodowy Instytut Muzealnictwa i Ochrony Zbiorów

15. Instytut Książki
16. Narodowy Instytut Dziedzictwa
17. Polska Akademia Nauk
18. Narodowe Centrum Badań i Rozwoju
19. Narodowe Centrum Nauki
20. Rada Główna Instytutów Badawczych
21. Centrum Sztuki Współczesnej Zamek Ujazdowski
22. Zachęta Narodowa Galeria Sztuki
23. Muzeum Narodowe w Warszawie
24. Muzeum Narodowe w Krakowie
25. Muzeum Narodowe w Poznaniu
26. Muzeum Narodowe we Wrocławiu
27. Muzeum Narodowe w Szczecinie
28. Muzeum Narodowe w Gdańsku
29. Muzeum Narodowe w Kielcach

<https://www.europeandataportal.eu/pl/using-data/benefits-of-open-data>

Miesięczna informacja o podmiotach gospodarki narodowej w rejestrze REGON sierpień 2019, GUS (<https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/podmioty-gospodarcze-wyniki-finansowe/zmiany-strukturalne-grup-podmiotow/miesieczna-informacja-o-podmiotach-gospodarki-narodowej-w-rejestrze-regon-sierpien-2019,4,26.html>)

Miesięczna informacja o podmiotach gospodarki narodowej w rejestrze REGON sierpień 2019, GUS (<https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/podmioty-gospodarcze-wyniki-finansowe/zmiany-strukturalne-grup-podmiotow/miesieczna-informacja-o-podmiotach-gospodarki-narodowej-w-rejestrze-regon-sierpien-2019,4,26.html>)

Miesięczna informacja o podmiotach gospodarki narodowej w rejestrze REGON sierpień 2019, GUS (<https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/podmioty-gospodarcze-wyniki-finansowe/zmiany-strukturalne-grup-podmiotow/miesieczna-informacja-o-podmiotach-gospodarki-narodowej-w-rejestrze-regon-sierpien-2019,4,26.html>)

Miesięczna informacja o podmiotach gospodarki narodowej w rejestrze REGON sierpień 2019, GUS (<https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/podmioty-gospodarcze-wyniki-finansowe/zmiany-strukturalne-grup-podmiotow/miesieczna-informacja-o-podmiotach-gospodarki-narodowej-w-rejestrze-regon-sierpien-2019,4,26.html>)